

INHOUD

Woord van de voorzitter

In memoriam

- André Prinz 7
- Joseph Colleye 8

Events 2001

- Algemene Vergadering 21 april 2001 11
- Seminars
 - Colloquium 7 februari 2001 ism Alain Zenner: 'Confrontatie met de georganiseerde criminaliteit inzake fiscaliteit' 19
 - Seminarie 12 oktober 2001 ism FVIB: 'Werknemersparticipatie' 22
- Persconferentie Eurochallenger 23
- Trends-IAB-Poll 25

Publicaties

- De handelszaak/Le fonds de commerce 27
- Geannoteerd Wetboek van Vennootschappen 27
- IAS-Handboek 28
- Accountancy & Tax en IAB-Info 29

Toegang tot het beroep

- Verslag Stagecommissie 31
- Wijzigingen toelatingsexamen accountant of belastingconsulent, sessie 2002 33
- Erkenningsprocedure van de professionals met meer dan zes jaar beroepservaring 37
- De Wet van 22 april 1999 en de erkenningsprocedure in uitvoering van de overgangsmaatregelen . 39
- Moraliteitsonderzoek en eedaflegging 40
- Overstapregeling 41
- Buitenlandse confraters 41
- Geen cumulatie van de titels 'belastingconsulent' en 'erkend boekhouder (-fiscalist)' 42

Uitoefening van het beroep

- Publiciteit 45
- FVIB-rondetafel 'Permanente vorming in het vrije beroep' 45
- Waardebepaling notariskantoor: nieuwe wettelijke opdracht voor externe accountants 46
- Financieel plan en eerstelijnsadvies: concrete invulling 47

– Euro: het maatschappelijk kapitaal van vennootschappen	48
– Witwassen van geld: balans en perspectieven	48
– Elektronische belastingaangiften: een revolutionaire wijze van indiening waaraan het Instituut actief heeft bijgedragen	54
– Fiscale geschillenprocedure	57
– Werknemersparticipatie: nieuw wettelijke opdracht voor externe accountants	59
– Wetsontwerp Corporate Governance	61

Rechtspraak

– Tuchtzaken	65
– Verzoeken tot eerherstel in tuchtzaken	71
– Rechtspraak van de Commissie van beroep inzake de erkenning van belastingconsulenten (overgangsregeling)	71
– Bescherming van de titel van accountant en belastingconsulent en van de wettelijke opdrachten van de accountant	72

Commissies

– IAB-Commissies	75
– Gemengde Commissies	79

Internationale werking

– Confédération Fiscale Européenne (CFE)	83
– IFAC	84
– FEE	86
– IAS-IFRS	93
– EFRAG	94
– Conferenties en congressen	94

Het Instituut

– Organigram	97
– Diensten	103
– Statistieken	106
– Overleden confraters	107

IN MEMORIAM

In memoriam André PRINZ

André PRINZ, voormalig Secretaris-Penningmeester van het Instituut

In het voorjaar van 2001 namen we afscheid van een eminente confrater en een gewaardeerde vriend, André PRINZ. ¶ André PRINZ was een onvermoeibaar werker, die zich ten volle inzettede voor het Instituut. In 1985 werd hij lid van de Raad van het – toen net opgerichte – Instituut der Accountants en sinds 1992 maakte hij deel uit van het Uitvoerend Comité, in de schoot waarvan hij in 1995 overigens tot Secretaris-penningmeester werd benoemd. ¶ Ook buiten het Instituut wijdde André PRINZ al zijn energie en deskundigheid aan de organisatie en de uitstraling van het beroep en kwijtde zich van zijn belangrijke taak tot aan zijn dood. Zo nam hij sinds 1997 het voorzitterschap waar van de Stichting van het Nationaal College der Belgische Accountants; verder was hij actief in de Orde en de Chambre belge des Comptables de Bruxelles. ¶ Hij was, tot slot, een gevat docent analytische en beheersboekhouding, aan (onder meer) de Chambre belge des Comptables en het INFAC. ¶ Al wie hem heeft ontmoet, heeft zijn dynamisme kunnen waarderen. André hield van gezelschap en samenhang. Zijn naaste familieleden en vrienden weten dat onder zijn soms harde bolster een gouden hart schuilging en dat hij boven alles graag mensen hielp. ¶ Gedurende drie lange jaren heeft hij zich met de grootste moed verzet tegen de meedogenloze ziekte die hem uiteindelijk heeft verslagen. Op 21 april

2001, enkele weken vóór zijn overlijden, heeft hij nog de kracht gevonden om zijn verslag als penningmeester zélf voor de algemene vergadering van de leden van het Instituut voor te stellen. Hij heeft dat gedaan met de waardigheid én tegelijkertijd met het gevoel voor humor die hem eigen waren. ¶ André PRINZ was een gewaardeerde vriend en een eminente confrater, die altijd zal blijven verderleven in onze herinneringen.

In memoriam Joseph COLLEYE

Joseph COLLEYE, Voorzitter-Stichter van de 'Ordre des Experts-Comptables et Comptables Brevetés de Belgique'

In 2001 overleed op 93-jarige leeftijd ook Joseph COLLEYE, toonaangevend figuur binnen onze economische beroepen en voorzitter-stichter van de 'Ordre des Experts-Comptables et Comptables Brevetés de Belgique'. ¶ Raymond KROCKAERT, confrater en past-president van het IAB typeerde deze waarlijk 'grote meneer' van de accountancy als volgt: ¶ *'Joseph COLLEYE is een verdienstelijk man met een uitzonderlijke energie, volharding en werklust. Zijn enthousiasme en optimisme, gekoppeld aan zijn deskundigheid en wilskracht, zijn de drijfveren van zijn handelen geweest. Hij heeft zich altijd volledig gewijd aan de perfectionering van de boekhoudkundige professionals. Joseph COLLEYE is vooral een plichtsgetrouwe man, die zich 100% heeft ingezet in de verschillende organen die het accountantsberoep hebben gereguleerd. Zijn ijver inspireerde hem voortdurend, met een gezag dat zich niet moest doen gelden, vermits het zijn oorsprong vond in de bewondering van wie hem heeft ontmoet.'* ¶ De carrière van wijlen confrater Joseph COLLEYE was zeer rijk en getuigt van een uitzonderlijke rechtschapenheid. Als een van zijn belangrijkste verwezenlijkingen moet zeker vermeld worden dat het op zijn initiatief was dat in 1975 de 'Ordre des Experts-Comptables et Comptables Brevetés de Belgique' bijzondere aandacht besteedde aan het op punt stellen en de invoering van de boekhoudkundige reglementering en de uitvoering van de mini-

mumindeling van het algemeen rekeningenstelsel. In hetzelfde jaar gaf Joseph COLLEYE ook de eerste Franse vertaling uit van het eerste essay over de dubbele boekhouding van Luca Pacioli dat oorspronkelijk werd gedrukt in Venetië in 1494. ¶ Joseph COLLEYE was ook de eerste accountant die, vanaf 1976, in de Commissie voor Boekhoudkundige Normen zetelde en zo een belangrijke bijdrage heeft geleverd tot de introductie en evolutie van het boekhoudrecht. ¶ De verdienste en diensten van Joseph COLLEYE aan ons beroep zijn te talrijk om ze hier allemaal op te sommen. We zijn er ons dan ook terdege van bewust dat ons beroep op het einde van 2001 niet alleen een vriend en confrater ontvallen is, maar ook een gids.

EVENTS 2001

Algemene vergadering van 21 april 2001

De Algemene Vergadering van het Instituut vond plaats op 21 april 2001. Een 1000-tal leden en talrijke vooraanstaande personen uit de economische en juridische wereld hadden zich voor deze gelegenheid naar het Brusselse Paleis voor Congressen begeven. De vijftiende editie van dit evenement stond in het teken van de verkiezingen: Johan DE LEENHEER werd voor een nieuwe periode van drie jaar herkozen tot Voorzitter; Guy Stevens werd, voor dezelfde periode, verkozen tot Vice-Voorzitter.

Het bureau

Het bureau was samengesteld uit de heren Johan DE LEENHEER, Voorzitter, Gérard DELVAUX, Vice-Voorzitter, André PRINZ, Secretaris-Penningmeester, en André BERT, Secretaris, bijgestaan door de heer Philip VAN EECKHOUTE, Secretaris-Generaal.

Toespraak van de Voorzitter

Johan DE LEENHEER, Voorzitter van het Instituut

Na de leden te hebben verwelkomd, beklemtoonde Voorzitter DE LEENHEER meteen de specifieke plaats die de accountants en belastingconsulenten in het nieuwe economische landschap innemen. Door de combinatie van advies- en controletaken die hun beroep kenmerkt, onderscheiden de leden van het IAB zich immers fundamenteel van de andere economische beroepen. Johan DE LEENHEER verzekerde de aanwezige leden er dan ook van dat, met het oog op een harmonieuze en transparante coëxistentie van de verschillende economische beroepen, de Raad van het Instituut erop zou toezien dat de wetgever rekening zou houden met die specificiteit. ¶ De Voorzitter reflecteerde vervolgens over de rol van de accountants en belastingconsulenten in de samenleving en een aantal tendensen die de huidige maatschappij kenmerken. Zo waar-

schuwde hij onder meer voor de 'ethiek van het succes' die, in een prestatiegerichte samenleving als de onze, de 'ethiek van de intenties' dreigt te verdringen. ¶ De Voorzitter zette daarna het standpunt van de Raad van het Instituut uiteen over de reglementering van de stage en de examens en het nieuw ontwerp-KB dat hierop betrekking heeft. Dat standpunt kan samengevat als volgt worden weergegeven: ¶ Wat de opleiding van kandidaat-accountants betreft, oordeelt de Raad, aldus Voorzitter DE LEENHEER, het absoluut noodzakelijk dat alle 17 materies van de 8ste Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen de basis blijven van het toegangsexamen, de stage en het bekwaamheidsexamen; dat standpunt is sinds 1985 ongewijzigd gebleven. ¶ De kandidaat-belastingconsulenten mogen niet aan dezelfde examen- en

stagevoorwaarden worden onderworpen als de kandidaat-accountants, want waar de fiscale taken van de belastingconsulenten integraal deel uitmaken van de taken van de accountant, is het omgekeerde niet het geval. Aangezien de opdrachten van accountant en belastingconsulent twee economische functies zijn van een zelfde beroep, dringt het Instituut erop aan dat de kandidaat-accountants en de kandidaat-belastingconsulenten *in fiscalibus* en in aanverwante materies dezelfde examens afleggen en dezelfde stage doen, en de eersten *bovendien* nog een aantal examens afleggen die meer specifiek accountancy en controle behandelen. ¶ De stagiairs belastingconsulenten en belastingconsulenten kunnen hun carrière reoriënteren naar de functie van accountant. In het licht van de discussies over het toegangsexamen staat de Raad ten slotte de invoering van een transparant systeem van vrijstellingen voor.

Voorzitter DE LEENHEER gaf vervolgens een overzicht van en een korte toelichting bij de belangrijkste activiteiten van het Instituut in het jaar 2000:

- Het Instituut en het VBO organiseerden in het najaar van 2000 twee informatievergaderingen over de IAS-normen. Voorzitter DE LEENHEER bedankte Karel VAN HULLE, ‘Head of Unit Financial Information and Company Law’ van de Europese Commissie, evenals de verschillende sprekers die op deze bijeenkomsten het woord namen en in het bijzonder Jean-Pierre MAES, Voorzitter van de Commissie voor Boekhoudkundige Normen.
- In samenwerking met de Universiteit de LIEGE en de K.U. LEUVEN organiseerde het IAB twee studiedagen over de rol van de accountant en de belastingconsulent in de continuïteit van de handelszaak. De Nederlandstalige studiedag vond plaats in de K.U. LEUVEN, onder de wetenschappelijke leiding van de heren professoren COUSY en TILLEMANN van dezelfde universiteit. De Franstalige studiedag ging door in het Paleis voor Congressen in BRUSSEL, onder de wetenschappelijke leiding van professor Anne BENOÎT MOURY van de Universiteit de LIEGE. De studiedagen hebben aanleiding gegeven tot de publicatie van een tweetalig handboek over de handelszaak, specifiek afgestemd op accountants en belastingconsulenten.
- Ter gelegenheid van de inwerkingtreding van het nieuwe Wetboek van vennootschappen bood het Instituut aan alle leden een exemplaar aan van het Geannoteerd Wetboek van vennootschappen. Dit wetboek werd, op initiatief van het Instituut en in samenwerking met het Instituut der Bedrijfsrevisoren en het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten, uitgegeven bij uitgeverij Die Keure. Aan de leden werd vervolgens ook, in de vorm van een ‘addendum’, het Koninklijk Besluit tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen bezorgd.
- In een arrest van 25 januari 2001 bevestigde het Arbitragehof het standpunt van het IAB dat de titel ‘belastingconsulent’ en de titel ‘erkend boekhouder(-fiscalist)’ niet kunnen worden gecumuleerd. Het Hof oordeelde in zijn arrest met name: *‘De bescherming van de titel van belastingconsulent doet geen afbreuk aan de bescherming van het beroep en van de titel van erkend boekhouder of boekhouder-fiscalist. (...) Erkende boekhouders en erkende boekhouders-fiscalisten die (...) in aanmerking zouden komen om als belastingconsulent te worden erkend, kunnen het voordeel van die titelbescherming niet cumuleren met hun eerste hoedanigheid: de wetgever heeft nu eenmaal geopteerd voor een gefaseerd optreden met behoud, in een eerste fase, van twee afzonderlijke Instituten met een onderscheiden lidmaatschap’.*

- De Wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en de winsten van de ondernemingen (*BS*, 9 juni 2001) voorzag in een nieuwe opdracht voor externe accountants en bedrijfsrevisoren door te bepalen dat voor de waardering van de aandelen toegekend aan de werknemers, in bepaalde gevallen op hun diensten een beroep moet worden gedaan.
- Andere belangrijke opdrachten voor de externe accountants zitten vervat in de Wet van 4 mei 1999 tot wijziging van de Wet van 16 maart 1803 op het notarisambt (*BS*, 1 oktober 1999) en haar uitvoeringsbesluiten. De Nationale Kamer van Notarissen werkt bovendien, in samenwerking met accountants en bedrijfsrevisoren, aan een uniform rekeningensstelsel en een genormaliseerd rekeningensysteem specifiek voor het notariaat.
- Aangaande het voeren van publiciteit, beslisten de Instituten tijdens hun besprekingen in het Inter-Institutencomité om gemeenschappelijke gedragslijnen vast te leggen voor de verspreiding van publicitaire informatie door de beoefenaars van economische beroepen. Deze gedragslijnen werden voor advies overgemaakt aan de Hoge Raad voor de Economische beroepen.
- Het Instituut neemt actief deel aan de werkzaamheden van het European Consortium for Web Assurance and Trust (ECWAT), dat onlangs herdoopt werd tot het 'International Innovations Network' (IIN). In die context besloten het IAB en I.B.R. om samen onderhandelingen aan te knopen om een WEB-TRUST-licentie te verkrijgen, een van de belangrijkste kwaliteitslabels voor e-commerce websites. Dit moet zowel aan de accountants als aan de bedrijfsrevisoren de mogelijkheid bieden zich op het terrein van de certificering van websites te begeven.
- Het Instituut verleent naar goede gewoonte zijn steun aan de Federatie voor Vrije en Intellectuele Beroepen. De federatie organiseerde in 2000 een enquête over publiciteit in de vrije beroepen, gevolgd door een 'Rondetafel' waaraan de heer André BERT, Secretaris van ons Instituut, deelnam in naam van de economische beroepen.

Tot besluit van zijn overzicht benadrukte Voorzitter DE LEENHEER de collegiale relaties die het Instituut heeft opgebouwd met de bedrijfsrevisoren en de erkende boekhouders-fiscalisten. ¶ Hij richtte een woord van dank tot de leden van de Erkenningscommissie voor de belastingconsulenten voor hun inzet, de leden die het ontwerp-KB betreffende de stage opstelden evenals de Stagecommissie, haar Voorzitter, mevrouw Christiane BAERT en Ondervoorzitter, de heer Henri REDAELLI, alsook de leden die in de verschillende commissies zetelen, zowel op nationaal als internationaal niveau. ¶ Hij feliciteerde en verwelkomde ook de stagiairs en alle nieuwe confraters en drukte zijn erkentelijkheid uit voor de uittredende Vice-Voorzitter, de heer Gérard DELVAUX, het Uitvoerend Comité en de Raad, de past-presidents Roger VANDELANOTTE en Raymond KROCKAERT en de diensten van het IAB onder leiding van de heer Philip VAN EECKHOUTE, Secretaris-Generaal en mevrouw Isabelle HAMERLINCK, Directie-attaché.

Toespraak van de uittredend Vice-Voorzitter

Gérard DELVAUX, uittredend Vice-Voorzitter

De heer Gérard DELVAUX, uittredend Vice-Voorzitter, bedankte van zijn kant de Raad en de leden van het Instituut voor het vertrouwen dat zij hem hebben geschonken. Hij was de mening toegedaan dat de Raad zich in de toekomst verder moet blijven inzetten voor die thema's die de accountants en de belastingconsulenten nauw aan het hart liggen. ¶ Betreffende de stage beklemtoonde hij de dringende nood aan een geschikte ont-haalstructuur voor de stagemeesters en de noodzaak aan meer overleg tussen deze laatsten en hun stagiairs. ¶ De uittredende Vice-Voorzitter gaf ook nog zijn visie op de confraternele controle die, naar zijn mening, beperkt zou moeten blijven tot de speciale opdrachten en de organisatie van het kantoor. ¶ Ter afsluiting bedankte de heer DELVAUX alle medewerkers van het Instituut.

Eerbetoon aan de heer André PRINZ, uittredend Penningmeester

André PRINZ, uittredend Secretaris-Penningmeester

Voorzitter DE LEENHEER nam vervolgens terug het woord om nadrukkelijk hulde te brengen aan André PRINZ, lid van de Raad sinds de oprichting van het Instituut, lid van het Uitvoerend Comité en Penningmeester sinds 1995. ¶ De Voorzitter vestigde de aandacht op de verschillende facetten van de lange en vruchtbare loopbaan van André PRINZ, binnen het accountancy-beroep en daarbuiten. Sinds 1953 was André PRINZ eveneens actief als 'fiscaal adviseur' van verschillende ondernemingen. Geboeid als hij was door zijn beroep, liet hij niet na de hoedanigheid van extern belastingconsulent aan te vragen; deze werd hem toegekend in september 2000. ¶ Voorzitter DE LEENHEER nam akte van de beslissing van André PRINZ zich niet langer kandidaat te stellen als lid van de Raad; hij greep de gelegenheid aan om hem te verzekeren hoe

vruchtbaar zijn bijdrage al die jaren is geweest voor het Instituut én voor het beroep en dankte hem en mevrouw PRINZ daarvoor van harte.

Financieel verslag

De heer André PRINZ, uittredend Penningmeester, bracht aansluitend verslag uit over de financiële toestand van het Instituut – het boekjaar vertoonde een batig saldo van 1.969.261 BEF (48.816,71 EUR) – en besprak de financiële staten die aan de leden werden bezorgd.

Verslag van de Commissarissen

De heer Leo STESENS, Commissaris, bracht, zowel in eigen naam als in naam van de heer Vincent DELVAUX, verslag uit over de rekeningen van het afgelopen jaar. De Commissarissen bevestigden dat de jaarrekening die op 31 december 2000 een batig saldo vertoonde van 1.969.261 BEF en een balanstotaal van 116.172.474 BEF, exact was en een getrouw beeld gaf van de financiële toestand en het vermogen van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten.

Voorstelling van de begroting 2001

Bij zijn voorstelling van de begroting 2001 lichtte de heer André BERT, Nederlandstalig Secretaris, de leden van de Algemene Vergadering in over het feit dat de bijdrage van de externe accountants en de externe belastingconsulenten aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI) 12 EUR voor 2001 zou bedragen. ¶ De heer André BERT verduidelijkte dat deze informatie gevolgen had voor de begroting 2001 zoals die door de Raad werd goedgekeurd: aangezien 12 EUR overeenkomt met 484 BEF zou de ledenbijdrage van de externe accountants en de externe belastingconsulenten immers precies 18.484 BEF bedragen. ¶ De leden van de Algemene Vergadering keurden de begroting 2001 unaniem goed en verleenden kwijting aan de leden van de Raad en de Penningmeester.

Overhandiging van de prijzen van de Stichting van het Nationaal College der Accountants van België

*Serge VERELST, Ondervoorzitter Nationaal College
der Accountants van België*

De heer Serge VERELST, Ondervoorzitter van het Nationaal College der Accountants van België herinnerde eerst en vooral aan de doelstellingen van de Stichting van bovengenoemd Nationaal College. In naam van de Stichting overhandigden vervolgens André PRINZ, in zijn hoedanigheid van Voorzitter van het College, en hijzelf, een prijs van 20.000 BEF aan elk van de vijf Franstalige kandidaat-stagiairs en de vijf Nederlandstalige kandidaat-stagiairs die de beste resultaten hadden behaald bij het toegangsexamen voor de sessie 2000.

Nederlandstalige stagiairs

SCHARLEE Marthe	89,60 %
SWAANS Hilde	83,20 %
MUHRING Frank	80,80 %
VLAMYNCK Wim	80 %
DEGRANDE Lutgart	78,40 %

Franstalige stagiairs

JANSSENS Johan	78,4 %
BOURCY Christian	78 %
PUISSANT Christine	76,8 %
DUYCKAERTS Philippe	76 %
MARTENS Véronique	75,2 %

Beslissingen

De Algemene Vergadering nam unaniem de volgende beslissingen:

- aanstelling van nieuwe Franstalige en Nederlandstalige commissarissen;
- goedkeuring van de rekeningen van het afgelopen boekjaar;
- kwijting van de leden van de Raad, de penningmeester en de commissarissen;
- goedkeuring van de begroting voor 2001; geen wijziging van het bedrag van de ledenbijdragen, maar de verplichte bijdrage aan de CFI werd bepaald op 12 EUR (484 BEF).

Hieronder zijn de ledenbijdragen voor 2001 weergegeven:

CATEGORIEËN	BIJDAGEN
1) Natuurlijke personen interne leden	12.000 BEF
Een vermindering van 50 % toegestaan aan de:	
a) nieuwe interne leden erkend in 2001, 2000, 1999 na afloop van een stage van 3 jaar	6.000 BEF
b) gepensioneerde interne leden	6.000 BEF
2) Natuurlijke personen externe leden (inclusief verplichte CFI-bijdrage, 484 BEF)	18.484 BEF
Een vermindering van 50 % toegestaan aan de:	
a) nieuwe externe leden erkend in 2001, 2000, 1999 na afloop van een stage van 3 jaar (inclusief verplichte CFI-bijdrage, 484 BEF)	9.484 BEF
b) gepensioneerde externe leden (inclusief verplichte CFI-bijdrage, 484 BEF)	9.484 BEF
3) Professionele vennootschappen	
eenpersoonsvennootschappen	7.200 BEF
andere	18.000 BEF
4) Stagiairs (administratieve kosten)	3.000 BEF

Bekendmaking van de resultaten van de verkiezingen voor de mandaten van Voorzitter en Vice-Voorzitter

Met 1087 stemmen werd de heer Johan DE LEENHEER herverkozen tot Voorzitter. De heer Guy STEVENS werd verkozen tot Vice-Voorzitter met 710 stemmen.

Toespraak van de nieuwe Vice-Voorzitter

Johan DE LEENHEER in gezelschap van Guy STEVENS, de nieuwe Vice-Voorzitter van het Instituut

Na de mededeling van de verkiezingsresultaten, was het woord aan de nieuwe Vice-Voorzitter. ¶ Vóór alles feliciteerde de heer Guy STEVENS Johan DE LEENHEER met zijn herverkiezing als Voorzitter. Hij bedankte ook de deelnemers aan de Algemene Vergadering: hun grote opkomst getuigde immers van hun interesse voor het beroep. ¶ De heer STEVENS onderstreepte op zijn beurt het belang van de rol van de accountant en de belastingconsulent in de maatschappij. Met het oog op een harmonieuze ontwikkeling van de economische wereld, had de wetgever met de Wet van 22 april 1999 de titel van belastingconsulent beschermd. ¶ Hij noemde de belastingconsulent en de accountant de onmisbare boodschappers van de fiscale wetgever, die de belastingplichtige op fiscaal gebied moeten

informereren, verdedigen en in voorkomend geval vertegenwoordigen. ¶ Omdat de boekhoudkundige vakspecialisten een permanente kwaliteitszorg voor ogen moeten hebben, oordeelde Guy STEVENS het opportuun om, in overeenstemming met de andere leden van de Raad, een evenwichtig stagereglement uit te werken. ¶ De heer STEVENS bepleitte nog een harmonieuze integratie van de belastingconsulenten in het IAB, en bedankte tot slot in het bijzonder mevrouw SPIRITUS-DASSESE en de leden van de Erkenningscommissie voor de belastingconsulenten, waarin hij zelf heeft gezeteld.

Toespraak van de Voorzitter– 2de deel

In zijn inleiding op de academische uiteenzetting feliciteerde Voorzitter DE LEENHEER eerst Guy STEVENS voor zijn verkiezing tot Vice-Voorzitter. Ten behoeve van hen die niet aanwezig waren op het eerste gedeelte van de Algemene Vergadering, stond hij nog even stil bij een aantal voor het Instituut belangrijke dossiers. Kwamen voornamelijk aan bod: het standpunt van de Raad over het ontwerp van KB betreffende de stage en de examens, de invoering van de IAS-normen in de boekhouding van vennootschappen, het arrest van het Arbitragehof van 25 januari 2001, het nieuwe mandaat voor externe accountant in het kader van de wetgeving betreffende de werknemersparticipatie. Hij beklemtoonde opnieuw de collegiale relaties met de bedrijfsrevisoren en de erkende boekhouders-fiscalisten (zie hoger, 1ste deel van de toespraak).

Uiteenzetting van de heer Jean-Paul SERVAIS, Voorzitter van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen

De heer DE LEENHEER kondigde vervolgens Jean-Paul SERVAIS aan, die als Voorzitter van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen had aanvaard voor de leden van de Algemene Vergadering een uiteenzetting te houden over *de toegevoegde waarde van de opdrachten van de accountant en de belastingconsulent in het kader van de nieuwe tendensen inzake 'corporate governance'*. ¶ Jean-Paul SERVAIS oefent de functie uit van Adviseur van de Minister van Financiën – in die hoedanigheid is hij verantwoordelijk voor de sector 'Financiële Markten', – en was voordien Adviseur bij de Commissie voor het Bank- en Financiewezen.

Jean-Paul SERVAIS, Voorzitter Hoge Raad voor de Economische Beroepen

Bovendien oefent hij nog academische activiteiten uit als lector bij de Université Libre de Bruxelles, waar hij twee licentie-cursussen doceert in fiscaal en economisch recht. Hij is ook gastprofessor aan de Université de Mons Hainaut. ¶ In september 2000 werd de heer SERVAIS benoemd tot Voorzitter van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen. De heer DE LEENHEER benadrukte dat hij op die manier een soort van 'voogd' van de economische beroepen en hun respectieve Instituten is geworden. ¶ De krachtlijnen van de toespraak van Jean-Paul SERVAIS zijn weergegeven in het nr. 4/2001 van *Accountancy & Tax*, p.27.

Verkiezing van de leden van de Raad

De volgende accountants en belastingconsulenten werden verkozen tot leden van de Raad:

Nederlandstalige leden:

André BERT
Ruddy DE WILDE
Maurice VANDER AUWERA
Joseph VAN WEMMEL
Daniëlle VAN ZEGBROECK
Erwin VERCAMMEN

Franstalige leden:

Micheline CLAES
Christine CLOQUET
Dominique DELIEGE
Gérard DELVAUX
Michel DUMONT
Raymond SAMBAERE

Aanwijzing van de Nederlandstalige en Franstalige commissarissen

In de mandaten van Nederlandstalig Commissaris werden de volgende leden aangesteld: de heren Hugo DOOMS (effectief) en Emile VANKEERBERGHEN (plaatsvervangend). ¶ De heer Thierry BECKO en mevrouw Denise VERANNEMAN werden verkozen tot respectievelijk Franstalig effectief commissaris en Franstalig plaatsvervangend commissaris.

Strijd tegen de grote fiscale fraude

In een colloquium dat gezamenlijk georganiseerd werd door ons Instituut en Alain ZENNER, de Regeringscommissaris belast met de strijd tegen de grote fiscale fraude en de vereenvoudiging van de fiscale procedures, brachten verschillende sprekers hun standpunt naar voor over dit brandend actuele thema. Hierna zetten we de filosofie van Alain ZENNER terzake in grote lijnen uiteen. ¶ De Regeringscommissaris duidt 'de strijd tegen de grote fiscale fraude' als volgt. Deze strijd is een vorm van de strijd 'tegen de groot-schalige criminaliteit, die over het algemeen op internationaal niveau gebeurt en waarbij een toevlucht wordt genomen tot diverse kunstmatige mechanismen. Deze misdaad wordt georganiseerd door maffiose groeperingen waarvan de activiteit, buiten elk economisch project, specifiek beoogt op illegale manier te ontsnappen aan de belasting of ten onrechte belastingkredieten te genieten dankzij de Europese wetgeving'. ¶ ZENNER is ervan overtuigd dat 'die georganiseerde misdaad aanzienlijk is toegenomen in de jaren '90, meer bepaald met het verdwijnen van de douanegrenzen binnen de E.U., de opening van de Oost-Europese landen naar het westen, de globalisering van de economie en de informatisering, en binnen dit laatste meer specifiek de snellere financiële verrichtingen: een eenvoudige muisklik volstaat om belangrijke kapitalen van het ene uiteinde van de planeet naar het andere te versassen. Het is duidelijk dat dit alles controles bijzonder moeilijk maakt'. ¶ De Regeringscommissaris wenst daarom dat de Administratie opnieuw de strijd aanbindt met de fraude, waarbij meer specifiek prioriteit zal worden gegeven aan de strijd tegen de zware en georganiseerde fraude.

Persconferentie na afloop van het colloquium met v.l.n.r.: de heren ZENNER, REYNDERS, BERTOSSA (Procureur generaal te Genève) en DE LEENHEER

¶ Wat is de rol van Alain ZENNER in dit alles? Met het oog op het organiseren van een efficiënte informatie-doorstroming en dito samenwerking tussen alle instellingen die de strijd tegen de fraude tot hun bevoegdheden rekenen, zal die rol voornamelijk bestaan in het ondersteunen, coördineren, stimuleren en controleren, – voor zover het belastinginkomsten betreft, – van hun optreden. ¶ In die context zijn enkele maanden geleden tussen de departementen Justitie en Financiën twee protocollen gesloten over de strijd tegen de grote fraude in de sector van de aardolie en inzake BTW-carrousels, twee sectoren die de parlementaire commissie van de Senaat belast met het onderzoek van de georganiseerde misdaad in ons land in haar verslag van 8 december 1998 als de meest verontrustende bestempelde. ¶ Vanaf zijn aanstelling heeft Alain ZENNER zich erop toegelegd deze protocollen te concretiseren. Vier koninklijke en ministeriële besluiten werden afgekondigd op 22 december 2000 om met de nodige efficiëntie fiscale ambtenaren die hun specifieke expertise in financiële en fiscale zaken kunnen aanwenden, ter beschikking te kunnen stellen van de parketten en de CDGEFID-auditoraten.

Alliantie privé- en openbare sector

Het colloquium dat in februari werd georganiseerd met het Instituut, is tot stand gekomen vanuit de overtuiging van Alain ZENNER dat in de strijd tegen de grote fraude waarmee hij is belast, de pedagogische inspanning de dynamiek van het terrein moet aanvullen. ¶ Optreden op het terrein alleen volstaat niet: dat optreden moet gepaard gaan met sensibiliseringsacties naar de bedrijven en de bevolking toe. ¶ De privé-sector moet er zich bewust van worden – en in België is dat gelukkig al het geval, – dat de Schatkist niet de enige benadeelde is van fraude: zware en georganiseerde fraude leidt tot concurrentievervalsing en het verlies van belangrijke marktaandelen voor onze bedrijven. Vandaar dat de beroepsorganisaties Alain ZENNER vanaf zijn aanstelling hebben laten verstaan hem te willen steunen bij zijn opdracht. ¶ In die optiek van sensibilisering van de economische beroepen hebben het IAB en de Regeringscommissaris het colloquium van februari georganiseerd; het zou als voorbode fungeren van het overleg dat de Regeringscommissaris wenst verder te zetten, zowel met het Instituut als met andere beroepsorganisaties of onderzoekseenheden. ¶ In dat verband zijn de thema's die onder de loep moeten worden genomen, de volgende:

1. Rechtszekerheid

Zonder rechtszekerheid komt elk optreden tegen fraude op de helling te staan. ¶ Alain ZENNER denkt in die context vooral aan de definitie van het begrip 'fiscale fraude' en meer bepaald aan het verschil tussen belastingontwijking en belastingontduiking. Waar ligt juist de grens tussen die twee? ¶ Het gaat om een bijzonder gevoelige materie, omdat ze diverse juridische, zelfs politieke overwegingen op Europees niveau noodzakelijk maakt. Zo menen sommigen dat het arrest Centros van 9 maart 1999 van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen de spelregels fundamenteel zou hebben gewijzigd op het gebied van de definitie van wat wettig is en wat niet. De strijd tegen de belastingontduiking zou in alle geval, – en vooral in het belang van de kleine landen, – winnen bij het feit dat het begrip 'fraude' op Europees niveau gekaderd wordt in uniforme regels.

2. Beroepsgeheim

De kwestie van het beroepsgeheim is vooral aan de orde omwille van de uitbreiding van de anti-witwaswetgeving tot de activiteiten van een aantal beroepsgroepen die oorspronkelijk werden beschermd door het beroepsgeheim. ¶ Wat zijn tegenwoordig de grenzen van het beroepsgeheim? Moet er worden gepleit voor een inkrimping van het beroepsgeheim in bepaalde bijzondere omstandigheden? Dwingt de huidige economische evolutie niet het beroepsgeheim te herzien?

3. Mede-aansprakelijkheid

De mede-aansprakelijkheid van de adviserende beroepen vormt voor Commissaris ZENNER een derde onderzoeks- en overlegthema.

4. Toegenomen aansprakelijkheidsrisico

Het grotere aansprakelijkheidsrisico verbonden aan de hoe langer hoe meer complexe reglementeringen is een feit en treft alle beroepen. Het zou iedereen die rechtstreeks of onrechtstreeks optreedt als intern of extern adviseur bij het opzetten van bijzondere mechanismen of gesofisticeerde structuren om belastingen te ontwijken, moeten aanzetten tot voorzichtigheid, of het nu om belastingconsulenten, accountants, boekhouders, bedrijfsrevisoren, juridisch adviseurs of advocaten gaat. ¶ De Regeringscommissaris vindt er geen doekjes om: er bestaat geen zware en georganiseerde fraude zonder de steun van de adviseur. De adviseur alleen is in staat om ingewikkelde constructies die dienen om de belasting te ontwijken, te ontwerpen en in de praktijk om te zetten. 'Het is niet-toelaatbaar, aldus nog ZENNER, dat adviseurs de ogen sluiten voor sommige praktijken, in plaats van zich onbevoegd te verklaren, en op die manier de fiscale fraude vergemakkelijken.'

De teksten van het colloquium zijn beschikbaar op www.alainzenner.com/commissariat/colloquium.htm.

Werknemersparticipatie: seminarie van 12 oktober 2001

Het seminarie van 12 oktober 2001 kon op de belangstelling rekenen van een groot aantal confraters.

Op 12 oktober 2001 organiseerde het IAB, in samenwerking met de FVIB (Federatie voor Vrije en Intellectuele Beroepen) een praktijkseminarie over de nieuwe wetgeving inzake werknemersparticipatie. Ruim 300 beoefenaars van een vrij beroep, vooral uit de accountancy- en juridische sector, werden er door experts wegwijzig gemaakt in deze nieuwe reglementering. ¶ De wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen maakt de invoering van (para-)fiscaal gunstige participatiestelsels voortaan ook mogelijk in België. De wet promoot de invoering van verschillende participatiestelsels, met name het uitkeren aan de werknemers van een deel van de winst van de on-

Jean-Paul SERVAIS, Voorzitter Hoge Raad voor de Economische Beroepen

Bruno COLMANT, belastingconsulent en auditeur-generaal bij de BBL

Jan VERHOEYE, accountant

derneming in cash (winstparticipatie), het toebedelen van aandelen van de vennootschap (kapitaalsparticipatie) of nog, specifiek voor KMO's, het geven van een winstparticipatie die door de werknemer onmiddellijk geïnvesteerd wordt in de onderneming, het zogenaamde 'investeringspaarplan'. ¶ Jean-Paul SERVAIS, voorzitter van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen en adjunct-kabinetschef van Minister REYNDERS, schetste de krachtlijnen van de nieuwe wet; Jan VERHOEYE, accountant en docent, focuste op de specifieke regeling voor de KMO's; Bruno COLMANT, belastingconsulent en lid van de Hoge Raad Financiën, ging dieper in op de boekhoudkundige en fiscale aspecten, onder meer in vergelijking met de stock options. ¶ Dat het IAB dit seminarie mee inrichtte, ligt voor de

hand: de wet voorziet in een nieuwe waarderingsopdracht voor de externe accountant en de bedrijfsrevisor en in welbepaalde gevallen zal de waarde van het aandeel toegekend aan de werknemers, dan ook moeten worden vastgesteld overeenkomstig gelijklopend advies van een van deze beide professionals.

Eurochallenger: een mooi succes ten dienste van allen

De opdracht die de Federale Minister voor de Middenstand nu al drie jaar geleden aan de drie instituten die de boekhoudkundige beroepen groeperen, toevertrouwde, was een echt waagstuk: het betrof noch min noch meer de samenstelling van een databank die alle informatie moest bevatten betreffende de euro en de praktische consequenties die eruit voortvloeien, zowel op algemeen, financieel, juridisch, boekhoudkundig, sociaal, commercieel als fiscaal gebied. ¶ De Eurochallenger-databank, die in 1998 in aanwezigheid van meer dan 1.500 personen officieel werd voorgesteld, nam oorspronkelijk de vorm aan van een diskette en een papieren document. Wegens de voortdurende uitbreiding van de gegevens, was het evenwel onafwendbaar op een cd-rom over te schakelen, en de gegevens tegelijkertijd op de site www.eurochallenger.be on line beschikbaar te maken. ¶ Dergelijk intelligent product, dat zo multidisciplinair en essentieel op de actualiteit is gericht, is geen statisch project. Het updaten ervan werd toevertrouwd aan een opvolgingscomité, voorgezeten door dhr. KROCKAERT, en samengesteld uit specialisten in verschillende vakgebieden. Hun werkzaamheden, waarvoor de Federale Ministers voor de Middenstand en van Financiën aanzienlijke financiële middelen hebben uitgetrokken, hebben geleid tot de ontwikkeling van een nieuwe versie van Eurochallenger. De officiële lancering ervan (zie *Accountancy & Tax*, nr. 3/2001) op 24 augustus 2001, in aanwezigheid van tal van prominenten waaronder de Ministers DAEMS en REYNDERS en de Commissaris-generaal voor de euro, de heer SMETS, was een geslaagd media-evenement. Op het moment dat de behoefte aan betrouwbare en rechtstreeks toegankelijke informatie dagelijks nijpender werd in de ondernemingen die alle aspecten van de overgang naar de euro nog niet onder de knie hadden, was de terbeschikkingstelling van een geüpdate versie van Eurochallenger duidelijk op de actualiteit geënt. En zeker,

V.l.n.r.: Raymond KROCKAERT, Jan SMETS, Rik DAEMS en Didier REYNDERS

nu deze versie van Eurochallenger gespecialiseerder en gebruiksvriendelijker was, onder meer door de functies 'What's hot?' en 'What's new?'. ¶ Op het ogenblik dat we de balans van 2001 opmaken, zijn de belangstellingscijfers overweldigend: 5.000.000 pagina's bezocht op de nieuwe site (www.eurochallenger.be), 75.000 verbindingen over de onthaalpagina, meer dan 5.000 verbindingen per week... En deze cijfers betreffen enkel on-linehelp. Op honderden vragen, gesteld door Belgische en zelfs Franse en Spaanse ondernemingen, en voornamelijk gericht op de commerciële aspecten, werd snel een afdoend antwoord gegeven. En ook degenen die niet over een internetaansluiting beschikken, werden niet aan hun lot overgelaten: in het kader van de samenwerking met de Euro Info Centers werden eind 2001 15.000 Eurochallenger-cdrom's verspreid. ¶ Deze briljante verwezenlijking bevestigt andermaal de cruciale plaats die onze leden innemen op het gebied van de verspreiding van sleutel informatie voor de onderneming: de hele overgangperiode lang hebben onze leden een cruciale rol gespeeld bij de bewustmaking voor de euro van de ondernemingen, – met name van de kleine(re) onder hen. Ze bevestigt dat de nauwe samenwerking tussen de economische beroepen en de Belgische overheid een geslaagde oplossing inhoudt.

Praktisch: De databank Eurochallenger.be, een gezamenlijk initiatief van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten, het Beroepsinstituut van de erkende Boekhouders en Fiscalisten en het Instituut der Bedrijfsrevisoren, met de steun van het Ministerie voor de Middenstand, het Ministerie van Financiën en het Commissariaat-generaal voor de euro, is rechtstreeks toegankelijk op www.eurochallenger.be. Ze wordt dagelijks bijgewerkt. Een netwerk van deskundigen is ermee belast om zo snel mogelijk een afdoend antwoord te verstrekken op de individuele vragen van de ondernemingen.

Trends – IAB – Poll

Accountants en belastingconsulenten spelen een essentiële rol als hooggekwalificeerde raadgevers van het bedrijfsleven in de Belgische economie. Hun professionele en onafhankelijke kijk op de materie kan dus zorgen voor een verhelderend beeld van de Belgische en internationale economische toestand.

Vanuit deze invalshoek kwam het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten in de loop van 2001 tot de overeenkomst met de weekbladen *Trends* en *Trends-Tendances* een trimestriële barometer te lanceren die inzicht verschaft in de vooruitzichten inzake de economische conjunctuur: de ‘*Trends – IAB – Poll*’. ¶ Concreet gaat het om een rondvraag (van maximaal vijf vragen) per e-mail aan de leden van het Instituut, die per kwartaal wordt herhaald. De resultaten van deze rondvraag worden in de nummers van *Trends* en *Trends-Tendances*, elke laatste donderdag van het kwartaal, gepubliceerd, evenals in de periodieke uitgaven van het Instituut. ¶ Met deze ‘*Trends – IAB – Poll*’ willen het Instituut en *Trends/Trends-Tendances* op een regelmatige manier voeling houden met de evolutie van de Belgische en internationale economie en de leden en lezers hierover inlichten.

PUBLICATIES

De handelszaak / Le fonds de commerce

Het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten organiseerde op 6 december (Nederlands) en 15 december 2000 (Frans) twee studiedagen over de continuïteit van de handelszaak, nog steeds een actueel thema. ¶ Onder de wetenschappelijke leiding van de professoren A. BENOIT-MOURY, H. COUSY en B. TILLEMEN werden de referaten van deze studiedag bijgewerkt en gepubliceerd in een tweetalig basiswerk: *De handelszaak / Le fonds de commerce*, uitgegeven in 2001 in de reeks «Onderneming en recht», in samenwerking met Die Keure. ¶ Alle facetten van het juridisch moeilijke begrip 'handelszaak' worden op een vlotte en praktijkgerichte manier ontleed. ¶ Komen achtereenvolgens aan bod: de ontstaansgeschiedenis, pand op de handelszaak (algemeen overzicht – recente ontwikkelingen), overdracht van de handelszaak (privaatrechtelijke aspecten – prijsbepaling bij de verkoop – garantiebedingen – overdracht van de handelshuur), uitbating van de handelszaak, familiaal vermogensrechtelijke aspecten (algemeen – specifieke vragen), vennootschapsrechtelijke aspecten (gemeenrechtelijk regime – inbreng van een bedrijfstuk – opdracht van de bedrijfsrevisor), fiscale aspecten, boekhoudkundige aspecten, waardering. ¶ Het boek werd interdisciplinair opgevat: zowel de bedrijfseconomische, juridische en boekhoudkundige als de fiscale aspecten worden belicht. ¶ Tenslotte maakt een tweetalig trefwoordenregister, ingedeeld per topic, dit werk makkelijk te hanteren.

Wetboek van Vennootschappen

Zoals aangekondigd in het Jaarverslag van 2000, ontvingen de leden in 2001 een bijlage bij het hen eerder toegestuurde geannoteerde Wetboek van Vennootschappen. ¶ De katern houdt rekening met de wijzigingen die aan het Wetboek van Vennootschappen zijn aangebracht bij Wet van 23 januari 2001 tot wijziging van de wet van 7 mei 1999 houdende het Wetboek van Vennootschappen en van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen (Reparatiewet) en bevat voorts het KB van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen (Uitvoeringsbesluit). Beide zijn gelijktijdig met het Wetboek van Vennootschappen in werking getreden op 6 februari 2001. ¶ Met het uitvoeringsbesluit zijn een aantal bestaande wettelijke teksten geheel of gedeeltelijk opgeheven, zoals o.m. het Koninklijk besluit van 8 oktober 1976 met betrekking tot de jaarrekening van de ondernemingen en het Koninklijk besluit van 6 maart 1990 op de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen.

Deze codificatie heeft tot gevolg dat alle bestaande vennootschappen zich uiterlijk tegen 6 februari 2004 aan deze (nieuwe) wetgeving moeten conformeren. ¶ De Raad besliste recent om ook de geactualiseerde versie 2001-2002 van deze publicatie kosteloos ter beschikking te stellen van de leden.

The practical guide to applying IAS in Belgium

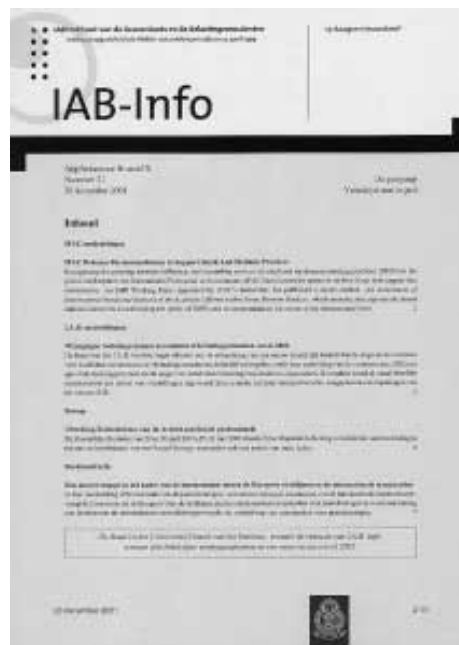

De afgelopen jaren werd het steeds duidelijker dat de International Accounting Standards (IAS) in een min of meer nabije toekomst op boekhoudkundig vlak dé referentienormen van de EU zouden worden. ¶ De Europese Commissie had immers sinds geruime tijd al haar voorkeur uitgedrukt voor een omschakeling naar de IAS. Toen uit haar voorstel van verordening in februari van dit jaar bleek dat ze alle Europese beursgenoteerde ondernemingen vanaf 2005 al zou verplichten om hun geconsolideerde jaarrekening volgens de IAS-normen op te stellen, belandde het dossier in een stroomversnelling. ¶ Het Instituut heeft al meermaals het belang van deze ontwikkelingen benadrukt. Zo organiseerden wij eind 2000 in samenwerking met het VBO een informatievergadering rond het thema. De omschakeling naar de IAS zal inderdaad een ware om-

wenteling betekenen voor de Belgische ondernemingen en hun adviseurs, een omwenteling die onder meer ernstige inspanningen zal vereisen op het vlak van vorming van personeel en ‘upgrading’ van financiële rapporteringssystemen. ¶ Gezien de impact van deze evolutie, besliste het Instituut zijn leden er eind 2001 een handboek over aan te bieden, ‘The Practical Guide to Applying IAS in Belgium’. ¶ Het boek bevat een theoretisch en een praktisch gedeelte. Het theoretisch deel bestaat voornamelijk uit een gedetailleerde vergelijking tussen de IAS-normen en het Belgisch boekhoudrecht en bespreekt de voornaamste verschillen tussen beide. Het tweede deel verschaft de gebruiker inzicht in de IAS-concepten en beoogt de beroepsbeoefenaar te begeleiden bij de implementatie van de IAS-normen in de praktijk. ¶ Het betreft een Engelstalig handboek, vermits de IAS-normen tot op heden niet officieel werden vertaald in onze landstalen en de IAS-normen oorspronkelijk in het Engels werden opgesteld. ¶ Het spreekt evenwel voor zich dat vertaling van de IAS-normen in onze landstalen zich opdringt. Wij hechten er als Instituut veel belang aan dat dit zo snel mogelijk zou gebeuren; wij hebben er dan ook het voortouw in genomen en zijn er zeer nauw bij betrokken.

Accountancy & Tax en IAB-Info

Deze twee vertrouwde, periodieke publicaties die de leden via een brede waaier van rubrieken op de hoogte willen houden, enerzijds, van de beroepsactualiteit, anderzijds, van wat er reilt en zeilt binnen het Instituut, gingen in 2001 verder op hun elan.

TOEGANG TOT HET BEROEP

Stagecommissie

Algemene context

Eind april 2001 hebben de leden van de Stagecommissie hun werkzaamheden beëindigd. Voor sommige leden werd daarmee een punt gezet achter vele jaren van trouwe en toegewijde dienst aan en binnen deze Commissie van het IAB. ¶ Als gevolg immers van de naar aanleiding van de Algemene Vergadering van het IAB gehouden verkiezing van de leden van de Raad, werd een nieuwe Stagecommissie samengesteld op grond van vrijwillige kandidaturen van zowel vroegere leden van de betreffende commissie als van andere IAB-leden die de wens te kennen hadden gegeven hun deskundigheid en ervaring ten dienste te stellen van het beroep. ¶ Rekening houdend met, enerzijds, het uitblijven van de inwerkingtreding van het koninklijk besluit betreffende de stages van en de examens voor accountants en/of belastingconsulenten en, anderzijds, het afsluiten van de overgangperiode m.b.t. de procedure voor de erkenning van kandidaat-belastingconsulenten, heeft de Stagecommissie bijgedragen tot de uitwerking van een toelatingsexamen voor de kandidaat-belastingconsulenten. ¶ Bovendien behelst het toelatingsexamen, dat voor de examenperiode 2002 nog werd georganiseerd op basis van de bestaande koninklijke besluiten van 20 april 1990 waarin alle materies zijn opgenomen waarin de Achtste Europese Richtlijn betreffende de erkenning van personen die belast zijn met de wettelijke controle van de boekhouddocumenten voorziet, een systeem van vrijstellingen die het voor de kandidaat mogelijk maken op grond van zijn diploma('s) hoger onderwijs een aantal vrijstellingen te genieten. De criteria voor de toekenning van deze vrijstellingen werden vastgelegd in overleg tussen het IAB en de Hoge Raad voor de Economische Beroepen.

De stagiairs

De Stagecommissie vergaderde zes keer in 2001, met name op 19 februari, 17 april, 8 juni, 4 september, 22 oktober en 27 november 2001.

Overeenkomstig haar algemene planning heeft de Stagecommissie in samenwerking met de Stagedienst de volgende evenementen georganiseerd:

– **eerste gedeelte van het bekwaamheidsexamen, op zaterdagen 3 en 10 februari 2001**

600 kandidaat-stagiairs (345 Nederlandstaligen en 255 Franstaligen) hebben deze proef afgelegd.

314 kandidaten (181 Nederlandstaligen en 133 Franstaligen) werden op 1 mei 2001 toegelaten tot de stage. De andere 286 (164 Nederlandstaligen en 122 Franstaligen) slaagden niet voor één of meerdere vakken van dit ingangsexamen;

– **toelatingsproef tot het laatste stagejaar op zaterdag 17 maart 2001**

200 stagiairs (106 Nederlandstaligen en 94 Franstaligen) schreven zich voor deze test in.

Hiervan slaagden er 177 (98 Nederlandstaligen en 79 Franstaligen); zij mochten zich vervolgens in-

schrijven voor het schriftelijk deel van het eindexamen dat plaats vond op zaterdag 17 november 2001. Voor de overige 23 stagiairs (8 Nederlandstaligen en 15 Franstaligen) die aan de test hadden deelgenomen, evenals voor hen die hun afwezigheid op de test niet hadden verantwoord, werd de stage met één jaar verlengd.

- **informatievergadering voor alle nieuwe stagiairs die per 1 mei 2001 werden toegelaten en voor hun stage-meester, op zaterdag 16 juni 2001;**

- **op 17 november 2001, de schriftelijke proef van het tweede gedeelte van het bekwaamheidsexamen**
224 stagiairs (118 Nederlandstaligen en 106 Franstaligen) namen deel aan dit examen.
159 hiervan (88 Nederlandstaligen en 71 Franstaligen) behaalden méér dan 60% en zijn dan ook vrijgesteld van dit deel, mochten zij in het mondelinge gedeelte mislukken.
39 stagiairs (21 Nederlandstaligen en 18 Franstaligen) behaalden tussen de 50 en de 60%; deze zijn wél verplicht de schriftelijke proef te herdoen als zij niet slagen voor de mondelinge proef.
De overige 26 stagiairs (9 Nederlandstaligen en 17 Franstaligen) slaagden niet voor deze proef.

- **twee jaarlijkse voordrachten voor alle stagiairs (1ste, 2de en 3de jaar) op zaterdagen 13 en 27 oktober 2001.**
Voor de Nederlandstalige stagiairs:
 - * International Accounting Standards, door Jan VERHOEYE
 - * Oprichting en opstartfase van ondernemingen – Financieel plan, door Albert BAUWENS
Voor de Franstalige stagiairs:
 - * Introduction aux International Accounting Standards, door Catherine DENDAUIW
 - * Constitution et commencement d'activité des entreprises – Le plan financier, door Ermenegildo PASQUALINI

- **twee bijzondere voordrachten voor elk stagejaar apart:**
Voor de Nederlandstalige stagiairs:
Zaterdag 8 december 2001
 - 1ste jaar: De interne en externe controle, door Joseph VAN WEMMEL
 - 2de jaar: Het Nieuwe Wetboek van Vennootschapsrecht, door Frank HELLEMANS
 - 3de jaar: Personenbelasting – topics, door Luc TAILLIEU
Zaterdag 19 januari 2002
 - 1ste jaar: BTW-topics, door Jozef MARCKX
 - 2de jaar: Bijzondere mandaten, door Joseph VAN WEMMEL
 - 3de jaar: Vennootschapsbelasting, door Jan VERHOEYE

Voor de Franstalige stagiairs:

Zaterdag 15 december 2001

1ste jaar: Le contrôle interne et externe, door Jean-Guy DIDIER en Olivier DE BONHOME

2de jaar: Le nouveau Code des sociétés, door Yvan STEMPIERWSKY

3de jaar: L'impôt des personnes physiques – étude de cas, door Joseph MARKÒ

Zaterdag 26 januari 2002

1ste jaar: La T.V.A. – théorie et application pratique, door Yves BERNAERTS

2de jaar: Les mandats spéciaux, door Claude JANSSENS en Eric LORFÈVRE

3de jaar: L'impôt des sociétés – études de cas, door Christine CLOQUET

Wijzigingen toelatingsexamen accountant of belastingconsulent, sessie 2002

De Raad van het IAB besliste begin oktober 2001 om, in afwachting van een nieuw koninklijk besluit dat de stage en de examens voor kandidaat-accountants en –belastingconsulenten definitief zal regelen, reeds naar aanleiding van de examenssessie 2002 een specifiek toelatingsexamen tot de stage voor kandidaat-belastingconsulenten te organiseren. Bovendien werd al vanaf dezelfde examenssessie een stelsel van vrijstellingen ingevoerd. Het gaat om een eenmalige regeling, die (wellicht vanaf 2003) zal worden aangepast aan de bepalingen van het definitieve KB.

I. Achtergrond

De Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen biedt de houders van welomschreven diploma's de mogelijkheid een toelatingsexamen tot de stage van accountant en/of belastingconsulent af te leggen. In uitvoering van deze wet zal een Koninklijk Besluit betreffende de examens en de stage van kandidaat-accountants en/of –belastingconsulenten verschijnen. Het betrokken KB werd eind 2001 door de voogdijministers van het Instituut, de heren DAEMS en PICQUÉ, voor advies doorgestuurd naar de Raad van State. Het KB zal op een aantal punten fundamenteel verschillen van de bestaande KB's van 20 april 1990 betreffende de examens en de stage, dewelke van kracht blijven tot het nieuw KB in werking zal treden, maar die uiteraard zijn toegespitst op kandidaat-accountants, aangezien het statuut van belastingconsulent pas recent werd gereguleerd. ¶ Het toelatingsexamen tot de stage¹ wordt door het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten elk jaar in februari georganiseerd. Eind 2001 werd duidelijk dat het nieuwe KB op de stage en de examens niet tijdig genoeg gepubliceerd zou worden om al toepassing te kunnen vinden op het toelatingsexamen van 2002 en de stage die aanvangt in 2002. Daarom besliste de Raad van het IAB om, in afwachting van de nieuwe regels, toch al een aantal modaliteiten van de betrokken examenssessie aan te passen aan de nieuwe context waarin het beroep zich sinds de wet van 22 april 1999 bevindt. Hieronder wordt de eenmalige regeling beknopt toegelicht.

¹ 'Eerste deel van het bekwaamheidsexamen' volgens de bewoordingen van artikel 3 § 1 van het KB van 20 april 1990.

II. Keuze accountant of belastingconsulent

Het toelatingsexamen van 2002, georganiseerd op 2 en 16 maart 2002, is het eerste examen waar kandidaten kunnen opteren voor het examen van kandidaat-belastingconsulent, zodat zij niet alle materies die opgelegd worden aan kandidaat-accountants, moeten afleggen.

II.1. kandidaat-accountants

Kandidaat-accountants leggen het toelatingsexamen af op basis van de materies opgenomen in het KB van 20 april 1990² en gehergroepeerd door het Instituut.

- Algemene Boekhouding
- Geconsolideerde jaarrekeningen
- Analyse en kritische beoordeling van de jaarrekening
- Analytische en beheersboekhouding
- Vennootschapsrecht en handelsrecht, met inbegrip van faillissementsrecht en analoge procedures
- Bedrijfsorganisatie
- Beroepsaansprakelijkheid, deontologie, bijzondere opdrachten
- Burgerlijk recht
- Sociaal recht
- Directe Belastingen: algemene beginselen van het fiscaal recht, personenbelasting en vennootschapsbelasting
- Indirecte belastingen: BTW
- Interne Controle
- Externe Controle
- Informatica
- Wiskunde en statistiek
- Boekhoudrecht
- Bedrijfseconomie, algemene economie, geld- en kredietwezen
- Grondbeginselen van financieel bedrijfsbeheer

II.2. kandidaat-belastingconsulenten

Kandidaten die opteren voor het toelatingsexamen tot de stage van belastingconsulent leggen examen af over de volgende materies, die eveneens gebaseerd zijn op het KB van 20 april 1990:

- Directe belastingen: algemene beginselen van het fiscaal recht, personenbelasting, vennootschapsbelasting
- Indirecte belastingen: BTW
- Algemene boekhouding

² Zie artikel 3, § 1.

- Beroepsaansprakelijkheid, deontologie
- Vennootschapsrecht en handelsrecht, met inbegrip van faillissementsrecht en analoge procedures
- Burgerlijk recht
- Sociaal recht
- Boekhoudrecht
- Informatica
- Bedrijfseconomie, algemene economie, geld- en kredietwezen

III. Vrijstellingen

Kandidaten die het toelatingsexamen eerder al hebben afgelegd en die geslaagd zijn voor bepaalde onderdelen, kunnen, zoals steeds, de punten die betrekking hebben op die onderdelen overdragen, en dit volgens de modaliteiten die terzake door de Stagecommissie werden vastgesteld. ¶ Bovendien kent de Raad van het Instituut, op basis van de hierboven weergegeven lijst van materies, aan de kandidaten vrijstellingen toe op basis van het behaalde diploma, waardoor zij het toelatingsexamen over bepaalde materies niet hoeven af te leggen. ¶ De vrijstellingen toegekend voor 2002 zullen overdraagbaar zijn naar het toelatingsexamen van 2003 of de daaropvolgende jaren volgens de modaliteiten te bepalen door de Raad van het IAB. ¶ Het toekennen van vrijstellingen voor de examensessie 2002 gebeurde volgens de hierna volgende criteria:

III.1. Kandidaten die houder zijn van een universitair diploma of van een diploma van economisch hoger onderwijs van het lange type

Zij kregen vrijstellingen voor de volgende materies, op voorwaarde dat zij het vereiste aantal uren konden aantonen.

Materies	Aantal vereiste uren ³
1. Algemene boekhouding	120
2. Geconsolideerde jaarrekeningen	30
3. Analyse en kritische beoordeling van de jaarrekening	60
4. Analytische en beheersboekhouding	90
5. Vennootschaps- en handelsrecht, met inbegrip van faillissementsrecht en analoge procedures	90
6. Organisatie van de onderneming	30
7. Beroepsaansprakelijkheid, deontologie, bijzondere opdrachten	15
8. Burgerlijk recht	45
9. Sociaal recht	30
10. Directe belastingen: algemene beginselen van het fiscaal recht ⁴ , personenbelasting, vennootschapsbelasting	120

³ Contacturen zoals bepaald in het programma door de universiteit of onderwijsinstelling

⁴ Of gelijkaardige benaming

11. Indirecte belastingen: BTW	30
12. Interne controle	45
13. Externe controle	75
14. Informatica	120
15. Wiskunde en statistiek	120
16. Bedrijfseconomie, algemene economie, geld- en kredietwezen ⁵	180
17. Beginselen van financieel beheer ⁵	75
18. Boekhoudrecht	45

Om vrijstellingen te bekomen, moest de kandidaat een aanvraagformulier voor vrijstellingen laten invullen door de universiteit of onderwijsinstelling waar hij één of meerdere diploma's (kandidaats- en licentiaatsdiploma's, eventueel andere bijkomende diploma's) behaalde.

III.2. Kandidaten die houder zijn van een graduaatsdiploma

Deze kandidaten kregen vrijstellingen voor de volgende onderdelen zonder ten aanzien van de onderwijsinstelling enige specifieke formaliteit te vervullen:

Voor de gegradueerden Boekhouding:

- Algemene boekhouding
- Analytische en beheersboekhouding
- Organisatie van de onderneming
- Informatica
- Algemene beginselen van het fiscaal recht

Voor de gegradueerden Fiscaliteit:

- Directe belastingen: algemene beginselen van het fiscaal recht, personenbelasting, vennootschapsbelasting
- Indirecte belastingen: BTW
- Informatica

Voor de personen die, naast een diploma dat deelname aan het toelatingsexamen mogelijk maakt, beschikken over een diploma van Gegradueerde in de Rechtswetenschappen:

- Algemene beginselen van het fiscaal recht
- Vennootschapsrecht en handelsrecht, met inbegrip van faillissementsrecht en analoge procedures
- Burgerlijk recht
- Sociaal recht

⁵ Materie opgenomen via het KB van 20 april 1990 en gehergroepeerd met andere materies voor het examen wegens praktische overwegingen. De materie geeft recht op een vrijstelling indien op het diploma vermeld.

IV. Aanvang stage

Voor de geslaagden in het toelatingsexamen, zal de stage beginnen op 1 mei 2002 mits een door de Stagecommissie goedgekeurde stageovereenkomst. ¶ Zij die niet slaagden in het toelatingsexamen 2002 (het betreft personen die het toelatingsexamen, hetzij in 2002 voor het eerst aflegden, hetzij al aan eerdere sessies hebben deelgenomen) zullen in 2003 onderworpen worden aan de bepalingen en modaliteiten voortvloeiend uit het nieuw KB dat zal worden gepubliceerd met betrekking tot het toelatingsexamen, de stage en het bekwaamheidsexamen van accountant en/of belastingconsulent.

V. De uitoefening van het beroep van accountant of belastingconsulent

De keuze die de kandidaat maakt, bepaalt uiteraard het verdere verloop van zijn stage, de bekwaamheidsexamens en de latere beroepsuitoefening. ¶ Het feit dat de activiteiten van belastingconsulent bij wet integraal deel uitmaken van de activiteiten van accountant, maakt het de stagiair-accountant mogelijk om na de stage en na het slagen voor het bekwaamheidsexamen ook te opteren voor de hoedanigheid van belastingconsulent. ¶ De stagiair-belastingconsulent zal na de stage en na het slagen voor het bekwaamheidsexamen de hoedanigheid van belastingconsulent verwerven.

Tot slot...

Bij de opmaak van deze eenmalige examenregeling werd, analoog aan de besprekingen die destijds in de Raad werden gevoerd in het kader van het nieuw KB op de stage en de examens, benevens de constante zorg om een efficiënte integratie van de belastingconsulenten in het Instituut, een bijzonder belang gehecht aan de wens van het IAB en het Instituut der Bedrijfsrevisoren om op zo kort mogelijke termijn te komen tot een eerste gezamenlijk stagejaar. Vandaar dat de vrijstellingsregeling voor kandidaten die houder zijn van een universitair diploma of van een diploma van economisch hoger onderwijs van het lange type, met uitzondering voor wat betreft de fiscale materies, identiek is aan de regeling die door het IBR wordt toegepast. Dit geldt zowel voor de inhoudelijke als voor de praktische modaliteiten.

De procedure m.b.t. de erkenning van beroepsbeoefenaars met een beroepservaring van meer dan zes jaar

De Erkenningscommissie heeft in het jaar 2001 tweemaal vergaderd, nl. op:

dinsdag 19 februari 2001

dinsdag 17 april 2001

Bovendien heeft zij 8 kandidaten (1 Nederlandstalige en 7 Franstaligen) gehoord die hun dossier hadden ingediend op grond van een beroepservaring van meer dan zes jaar, opgebouwd vóór 29 juni 1999, de datum van inwerkingtreding van de nieuwe wet betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen die niet in langer in deze mogelijkheid voorziet. Deze hoorzittingen, bedoeld om hun beroepservaring te controleren, vonden plaats op:

dinsdag 7 augustus 2001

dinsdag 4 september 2001

Voor de kandidaten die een beroepservaring van meer dan zes jaar hebben aangetoond, heeft de Erkeningscommissie meegewerkt aan de organisatie van of aan de controle bij:

- het eerste deel van het examen voor de toegang tot het beroep dat plaatsvond op 3 en 10 februari 2001.

11 kandidaten (1 Nederlandstalige en 10 Franstaligen) die een beroepspraktijk van meer dan 6 jaar hebben aangetoond, hebben deelgenomen aan het volledige eerste deel van het bekwaamheidsexamen of aan een onderdeel ervan.

7 kandidaten (7 Franstaligen) zijn in dit eerste deel geslaagd en werden gemachtigd aan het tweede deel van de proef deel te nemen.

- op 17 november 2001 vond het schriftelijke deel van het bekwaamheidsexamen plaats, waaraan werd deelgenomen door 27 kandidaten (14 Nederlandstaligen en 13 Franstaligen);

8 kandidaten (5 Nederlandstaligen en 3 Franstaligen) zijn met vrucht in deze proef geslaagd. Aangezien zij meer dan 60 % hebben behaald, hoeven zij dit deel van het examen niet opnieuw af te leggen indien ze niet slagen voor de mondelinge proef.

15 kandidaten (9 Nederlandstaligen en 6 Franstaligen) hebben een resultaat behaald dat tussen 50 en 60 % ligt. Indien zij niet slagen voor de mondelinge proef, zullen zij opnieuw moeten deelnemen aan de schriftelijke proef.

De overige 4 kandidaten zijn niet in deze proef geslaagd.

Voor alle kandidaten voor de titel van accountant, stagiairs en beroepsbeoefenaars die meer dan zes jaar ervaring kunnen aantonen, hebben de Stagecommissie en de Erkeningscommissie in samenwerking en overleg met de bevoegde diensten van het IAB de volgende activiteiten georganiseerd:

- in de loop van het eerste trimester van 2001, het mondelinge deel van het bekwaamheidsexamen. 347 kandidaten (204 Nederlandstaligen en 143 Franstaligen) hebben aan de eindproef deelgenomen. 178 van deze kandidaten (102 Nederlandstaligen en 76 Franstaligen) verkregen de hoedanigheid van lid van het IAB alsook de toelating tot het voeren van de titel van accountant én van belastingconsulent indien ze daartoe een uitdrukkelijke aanvraag hadden ingediend én hadden deelgenomen aan het schriftelijke deel van het bekwaamheidsexamen dat in november 2000 werd gehouden.
- op 20 oktober 2001, een informatievergadering voor alle deelnemers aan de schriftelijke proef van het bekwaamheidsexamen dat op 17 november 2001 van start ging.

De wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen en de erkenningsprocedure in uitvoering van de overgangsmaatregelen

De Erkenningscommissie 'belastingconsulenten', opgericht sedert 5 juli 1999, overeenkomstig artikel 60 § 3 van de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, vatte haar werkzaamheden aan in november 1999. De Commissie zette haar werkzaamheden verder gedurende 2001. ¶ De samenstelling werd enigszins gewijzigd vermits de heer Guy STEVENS, effectief lid belastingconsulent in de Erkenningscommissie, tijdens de algemene ledenvergadering van april 2001 werd verkozen tot Vice-Voorzitter van de Raad van het IAB. ¶ Dit bracht enige verschuivingen teweeg binnen de Erkenningscommissie die er thans als volgt uit ziet:

Voorzitter

Mevrouw Anne SPIRITUS-DASSESE, tweetalig Magistraat, Voorzitter van de Rechtbank van koophandel te Brussel.

Effectieve leden accountants

De Heren	Raymond KROCKAERT Roger VANDELANOTTE
----------	---

Plaatsvervangende leden accountants

Voor de Heer KROCKAERT: De Heren	Vincent DELVAUX Guy SAVOIR
Voor de Heer VANDELANOTTE: De Heren	Michel LIESENS Martin CLAES

Effectieve leden belastingconsulenten

De Heren	Pierre CATTELAÏN Jos DE BLAY
----------	---------------------------------

Plaatsvervangende leden belastingconsulenten

Voor de Heer CATTELAÏN: de Heren	Yves MOTTET Antonio BADALIN
Voor de Heer DE BLAY: De Heren	Kurt STRAKA Gustaaf CUYPERS

Mevrouw Isabelle HAMERLINCK treedt op als coördinator van de Erkenningscommissie, die, net zoals tijdens 2000, wekelijks vergaderde. ¶ De commissie gaat na of de toetredingsaanvragen aan de wettelijke voorwaarden voldoen. Meent de Erkenningscommissie onder andere dat de kandidaat niet of onvoldoende bewijst over ten minste 5 jaar professionele ervaring in fiscale aangelegenheden te beschikken of mogelijk niet over een diploma beschikt zoals vereist door de wet, dan nodigt de Erkenningscommissie betrokkene uit voor een onderhoud terzake. ¶ Tijdens dit onderhoud dient de betrokkene bijkomende elementen aan te brengen die de Erkenningscommissie ervan kunnen overtuigen dat betrokkene inderdaad aan alle voor-

waarden voldoet. ¶ De Commissie maakt in ieder dossier een verslag op waarin zij haar advies aan de Raad toelicht. Elke beslissing wordt collegiaal en bij meerderheid genomen. ¶ Het is uiteindelijk de Raad van het IAB die de beslissing neemt en de betrokkene informeert over zijn beslissing. ¶ Kandidaten die het beroep uitoefenen in het kader van een arbeidsovereenkomst en door de Raad worden erkend, kunnen de titel van belastingconsulent voeren vanaf de kennisgeving van de beslissing van de Raad. Wie het beroep als zelfstandige uitoefent, vraagt de erkenning als extern belastingconsulent. Na toelaatbaarverklaring door de Raad, legt de betrokkene de eed af voor de rechtbank van koophandel en wordt vervolgens ingeschreven op de deellijst van de externe belastingconsulenten. ¶ In januari 2000 telden de diensten van het IAB 5134 geldig ingediende aanvragen, – d.w.z.: ingediend binnen de termijn en conform de vormvereisten, nl. aangetekend en op het officiële aanvraagdokument. ¶ Eind december 2001 dienden slechts 713 van de 3355 Nederlandstalige dossiers en slechts 67 van de 1779 Franstalige dossiers administratief te worden nagezien.

Moraliteitsonderzoek en eedaflegging

Moraliteitsonderzoek

Een kandidaat-accountant en/of –belastingconsulent kan pas de hoedanigheid van accountant en/of belastingconsulent verwerven indien hij aan een aantal voorwaarden voldoet. De moraliteitsvereiste vormt één van deze voorwaarden. ¶ Het Instituut voert voor elke kandidaat-accountant en -belastingconsulent een moraliteitsonderzoek uit, teneinde na te gaan of de betrokkene voldoet aan de voorwaarden van artikel 19, 2° van de wet van 22 april 1999. Hierbij wordt in concreto nagegaan of de betrokkene niet beroofd is geweest van zijn politieke en burgerlijke rechten, niet failliet werd verklaard en niet bepaalde veroordelingen opgelopen heeft. De kandidaat dient hiertoe een getuigschrift van goed zedelijk gedrag aan het Instituut te bezorgen, evenals een gewone verklaring of een getuigschrift, afgeleverd door het handelsregister van de woonplaats, waaruit blijkt dat hij niet in staat van faillissement werd verklaard, zonder eerherstel te hebben gekregen. ¶ Tot medio 2001 werd het moraliteitsonderzoek gevoerd door de parketten van de gerechtelijke arrondissementen waarin de belanghebbenden hun woonplaats hebben. Deze gerechtelijke procedure nam evenwel heel wat tijd in beslag en zorgde zowel bij het Instituut als bij de parketten voor bijkomend administratief werk. In samenspraak met de bevoegde magistraat binnen het College van Procureurs-Generaal werd een nieuwe procedure uitgewerkt, waarbij het Instituut voortaan zelf instaat voor het moraliteitsonderzoek. Door deze nieuwe procedure kan de kandidaat-accountant en/of belastingconsulent veel vlugger op het tableau opgenomen worden.

Eedaflegging

Accountants en belastingconsulenten die hun beroep als zelfstandige wensen uit te oefenen, worden ingeschreven op de deellijst van externe accountants en/of externe belastingconsulenten. ¶ Zij dienen evenwel eerst de door de wet verplichte eed af te leggen voor de rechtbank van koophandel. Het dossier van de kandidaat wordt dan ook, nadat hij toelaatbaar verklaard werd door de Raad, aan de bevoegde rechtbank overgemaakt. Vanaf het ogenblik dat hij de eed afgelegd heeft, wordt de betrokkene ingeschreven op de deellijst van de externe accountants en/of externe belastingconsulenten, en kan hij zijn titel(s) voeren.

Overstapregeling IAB-IBR

In 2001 heeft de 'Hearingcommissie' vijf dossiers behandeld van accountants die de wens te kennen hadden gegeven om toe te treden tot het IBR via de overstapregeling. Eén dossier werd met een gunstig advies aan de diensten van het IBR overgemaakt. ¶ Daarnaast heeft de 'Hearingcommissie' het dossier behandeld van een revisor die een beroep heeft gedaan op de overstapregeling.

Buitenlandse confraters

In 2001 hebben twee buitenlandse confraters een aanvraag ingediend voor de erkenning, in België, van hun hoedanigheid van accountant. Deze beide kandidaten werden gehoord, met een gunstig resultaat. De Raad heeft dan ook aan beide personen de hoedanigheid van accountant en van belastingconsulent verleend.

'Hearing' commissie IAB

NEDERLANDSTALIGE KAMER	FRANSTALIGE KAMER
Voorzitter	Voorzitter
André BERT	Gérard DELVAUX
Leden	Leden
Jacques COLSON	Micheline CLAES
Joseph VAN WEMMEL	Raymond KROCKAERT
René VERHOEVEN	Guy FIJALKOWSKI
Afgevaardigde IBR	Afgevaardigde IBR
Freddy CALUWAERTS	Eric MATHAY

Bij het IBR bestaat een gelijkaardige 'Hearing' commissie. Daarin zetelen als afgevaardigden van ons Instituut:

NEDERLANDSTALIGE KAMER	FRANSTALIGE KAMER
Joseph VAN WEMMEL (effectief)	Gérard DELVAUX (effectief)
André BERT (plaatsvervangend)	Raymond KROCKAERT (plaatsvervangend)

Geen cumulatie van de titels ‘belastingconsulent’ en ‘erkend boekhouder (-fiscalist)’

In een arrest van 25 januari 2001 (nr. 5/2001) bevestigde het Arbitragehof het standpunt van het IAB dat de titel van belastingconsulent niet kan worden gecumuleerd met die van boekhouder (-fiscalist) – standpunt dat overigens tijdens de procedure voor het Hof werd bijgetreden door de Regering. Er kan, meer algemeen, geen sprake zijn van een gelijktijdige inschrijving op de ledenlijst van het IAB en die van het Beroepsinstituut van Erkende Boekhouders en Fiscalisten (BIBF).

Sinds de Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, die op 29 juni 1999 in werking trad, moet al wie de titel van belastingconsulent wil voeren en aan de wettelijke voorwaarden beantwoordt, zich laten inschrijven op de lijsten van het IAB. Kandidaat-erkende boekhouders-fiscalisten moeten om een inschrijving verzoeken bij het Beroepsinstituut van Erkende Boekhouders en Fiscalisten (BIBF).

Geen cumulatie van titels

Het IAB heeft steeds het standpunt verdedigd dat een cumulatie van beide inschrijvingen niet kan toegelaten worden. Het staat boekhouders-fiscalisten vrij om de titel van belastingconsulent aan te vragen, maar zij moeten in dat geval afstand doen van hun titel van boekhouder-fiscalist. De wetgever heeft immers duidelijk het statuut van belastingconsulent afgestemd op dat van accountant, en het statuut van boekhouder-fiscalist op dat van erkend boekhouder, met het oog op de transparantie in de fiscale dienstverlening.

Een aantal kandidaat-belastingconsulenten meende dat deze zienswijze een discriminatie inhield en stapten naar het Arbitragehof om de vernietiging te vragen van de betrokken wetsartikelen.

Het Arbitragehof bevestigt dat dit cumulatieverbod «uit de algemene economie van de aangevochten wet van 22 april 1999 kan worden afgeleid». Het Hof voegt er nog aan toe dat het «evenmin mogelijk is ingeschreven te zijn bij het BIBF zonder afstand te doen van de titel van accountant». In het licht van de noodzakelijke transparantie in de fiscale en economische dienstverlening is het Instituut verheugd over deze duidelijke stellingname door het Hof.

Overgangsmaatregelen zijn niet discriminerend

Dezelfde Wet van 22 april 1999 bepaalt dat de Koning overgangsmaatregelen kon treffen voor het bekomen van de titel van belastingconsulent. Bij Koninklijk Besluit werd daarop beslist dat de titel «belastingconsulent» tot eind 2000 zou kunnen worden toegekend aan diegenen die ofwel accountant (lid van het IAB) zijn én vijf jaar fiscale ervaring aantonen, ofwel een diploma voorleggen én eveneens vijf jaar fiscale ervaring aantonen.

Ook hier meenden een aantal klagers een discriminatie te zien, meer bepaald omdat accountants bij hun aanvraag tot het bekomen van de titel «belastingconsulent» geen kopie van hun diploma moesten voorleggen, andere kandidaten wel.

Het Hof volgt ook op dit punt de redenering van het IAB en de Regering en stelt – samengevat – dat er geen sprake kan zijn van discriminatie aangezien bepaalde accountants die geen diploma zouden kunnen voor-

leggen, reeds vijftien jaar beroepservaring hebben opgedaan onder toezicht van het Instituut, en al die tijd hebben voldaan aan strenge professionele verplichtingen, zo o.m. inzake permanente vorming. Het Hof verwerpt bijgevolg alle verzoeken tot nietigverklaring van de Wet van 22 april 1999 die betrekking hadden op het IAB en de titel van belastingconsulent.

UITOEFENING VAN HET BEROEP

Publiciteit

De gemeenschappelijke nota inzake publiciteit, die door het Inter-Institutencomité werd uitgewerkt en door de respectievelijke Raden werd bekrachtigd, werd voor advies overgemaakt aan de Hoge Raad voor de Economische Beroepen¹. Deze laatste houdt eraan om, alvorens een definitief advies ter zake uit te brengen, het resultaat af te wachten van de parlementaire behandeling van het '*wetsontwerp betreffende de misleidende en vergelijkende reclame, de onrechtmatige bedingen en de op afstand gesloten overeenkomsten inzake de vrije beroepen*'. Dit wetsontwerp, dat door de regering in de Kamer werd ingediend op 24 oktober 2001, behelst de omzetting van drie Europese richtlijnen in Belgisch recht, specifiek gericht naar beoefenaars van een vrij beroep. ¶ Zoals de titel van het wetsontwerp reeds laat vermoeden, kan de wet die er uiteindelijk zal uit voortvloeien een invloed hebben op de gedragsregels inzake publiciteit die eerder al door de drie Instituten werden uitgewerkt. Op vraag van en in samenspraak met de Hoge Raad voor de Economische beroepen werd er bijgevolg voor geopteerd te wachten op de definitieve tekst van de wet alvorens de aangepaste gedragsregels te publiceren.

Federatie van Vrije en Intellectuele Beroepen (FVIB)

Vertegenwoordigers IAB: André BERT

Philip VAN EECKHOUTE

Jaarlijks wordt door de FVIB een Rondetafel ingericht over een bepaald aspect rond de vrije beroepen. Op 8 maart 2001 vond de slotzitting plaats rond het thema 'De Permanente Vorming en het Vrije Beroep'. Als voorbereiding tot deze Rondetafel werd een studie uitgevoerd omtrent de permanente vorming. Deze studie omvatte een onderzoek naar de vereisten inzake permanente vorming door de verschillende beroepen, de organisatie en de toegankelijkheid ervan. De vier sectoren vertegenwoordigd in de FVIB kwamen aan bod, met name de medische, de juridische en de bouwkundige sector alsook de economische beroepen. ¶ Tijdens de slotzitting hield Prof. Emeritus Roger DILLEMANS, Ere-rector van de KU.Leuven het inleidend referaat, waarna in een panelgesprek de discussie verder gezet werd. ¶ Er kan gesteld worden dat de permanente vorming voor de accountant, de belastingconsulent en de andere economische beroepen reeds het langst gestructureerd verloopt en ook verplicht is. Terwijl sommigen menen dat de permanente vorming het best georganiseerd wordt door onderwijsinstellingen, toont het grote ledenaantal van onze beroepsverenigingen aan dat daar uitstekende permanente vorming gegeven wordt, gericht op de dagelijkse praktijk en inspelend op de evolutie binnen ons beroep.

¹ Zie hierover IAB-jaaverslag 2000, blz.39-40

Waardebepaling notariskantoor: nieuwe wettelijke opdracht voor externe accountants

De vernieuwde wet op het notariaat² heeft de externe accountants en bedrijfsrevisoren een nieuwe wettelijke opdracht toevertrouwd. In geval van overdracht van een notariskantoor zijn enkel zij bevoegd voor het vaststellen van het bedrag van de overnamevergoeding. Medio 2001 werd een Koninklijk Besluit³ gepubliceerd waarin de concrete regels inzake berekening en indexering van het gemiddeld inkomen van het kantoor – dat als berekeningsbasis geldt voor de overnamevergoeding – alsmede de criteria van de eventuele correctie naar beneden toe om economische of billijkheidsredenen, werden vastgelegd.

Wettelijk kader

Wanneer een notaris-titularis of geassocieerd notaris-titularis ophoudt zijn ambt uit te oefenen als gevolg van de aanvaarding van zijn ontslag, van zijn afzetting, het bereiken van de leeftijdsgrens, vernietiging van zijn benoeming of overlijden, dient de Nationale Kamer van Notarissen met het oog op de bepaling van de overnamevergoeding een schatter aan te stellen. ¶ De vernieuwde wet op het notarisambt stelt immers dat bij de overdracht van een notariskantoor alle lichamelijke en onlichamelijke roerende bestanddelen die verband houden met de organisatie van het kantoor en het ereloon op uitgiften en het uitvoeringsereloon, tegen vergoeding aan de in opvolging benoemde notaris moeten worden overgedragen. Wanneer de over te dragen bestanddelen deel uitmaken van het patrimonium van een notarisvennootschap, geschiedt de overdracht door afstand van de aandelen van de vennootschap. ¶ De schatter, die het bedrag van de overnamevergoeding vaststelt in een verslag, moet de hoedanigheid hebben van extern accountant of bedrijfsrevisor. Hij mag vooraf geen mandaat uitgeoefend hebben in het betrokken notariskantoor. De aangewezen extern accountant of bedrijfsrevisor omschrijft alle bestanddelen die deel uitmaken van het over te nemen notariskantoor. ¶ De wet legt het bedrag van de overnamevergoeding vast op *'twee en een halve maal het gemiddelde, geïndexeerde en eventueel gecorrigeerde inkomen over de laatste vijf jaar van het kantoor'*. In geval van een associatie van notarissen is het bedrag van de vergoeding gelijk aan twee en een halve maal het aandeel van de geassocieerde notaris in het inkomen van het kantoor, zoals dit aandeel is vastgesteld in het vennootschapscontract. ¶ Het in 2001 gepubliceerde Koninklijk Besluit legt de concrete regels vast inzake aanstelling van de schatter, berekening en indexering van het gemiddeld inkomen van het kantoor, de criteria van de eventuele door de wet voorziene correctie naar beneden toe om economische of billijkheidsredenen en tot slot de bindende kracht van de schatting.

² Wet van 4 mei 1999 tot wijziging van de wet van 25 Ventôse jaar XI (16 maart 1803) op het notarisambt, *Belgisch Staatsblad*, 1 oktober 1999

³ Koninklijk Besluit van 10 augustus 2001 betreffende de vergoeding voor de overname van een notariskantoor, *Belgisch Staatsblad*, 18 augustus 2001

Gemengde Commissie

Teneinde de bepalingen van de Wet op het notariaat en het Koninklijk Besluit met betrekking tot de waardering van notariskantoren ten aanzien van de betrokken beroepsbeoefenaars van concrete en praktische toelichting te voorzien, beslisten het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten, de Nationale Kamer der Notarissen en het Instituut der Bedrijfsrevisoren tot oprichting van een gemengde commissie die zich hierover zal buigen.

Financieel plan en eerstelijnsadvies: concrete invulling

De Wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen geeft aan stagiairs en leden van het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten een opdracht inzake begeleiding van startende ondernemingen. ¶ Stagiairs worden door de wet belast met de opstelling, ten kosteloze titel en onder toezicht van hun stagemeeester, van een financieel plan voor de ondernemers in het kader van hun eerste vestiging. ¶ Bovendien vermeldt de wet dat de externe leden een gratis eerstelijnsadvies kunnen verstrekken aan ondernemingen die er in de loop van hun eerste activiteitenjaar om verzoeken. ¶ Op zijn vergadering van 3 september 2001 besliste de Raad van het IAB om de startersbegeleiding door stagiairs en door externe accountants concreet gestalte te geven als volgt.

Financieel plan – Stagiairs

In het stagedagboek zal een aparte rubriek voorzien worden waarin de stagiairs kunnen aantonen dat zij effectief deze wettelijke opdracht vervullen. De controle op de stagiairs m.b.t. deze specifieke problematiek zal gebeuren door de Stagecommissie, via het stagedagboek. Het behoort uiteraard tot de verantwoordelijkheid van de stagemeeesters hun stagiairs in deze materie op te volgen. Hierbij kunnen ook zij (zoals steeds) terugvallen op informatie via de diensten van het Instituut. In concreto zal het Instituut de stagiairs specifiek begeleiden door organisatie van verplichte praktijkseminaries in dit domein.

Eerstelijnsadvies – Leden

Bovendien wordt, teneinde zowel de stagiairs als de leden in hun wettelijke opdracht bij te staan, een handboek *'Oprichting en opstartfase van ondernemingen'* uitgegeven. Net zoals het handboek *'Handelszaak'*, dat door het IAB in 2000 werd gepubliceerd, wordt de coördinatie ervan toevertrouwd aan Prof. Dr. Anne BENOÎT- MOURY (U.Lg.) en Prof. Dr. B. TILLEMANN (KULeuven). Het handboek zal alle financiële, economische, boekhoudkundige, fiscale en juridische facetten inzake oprichting van ondernemingen en de eerste activiteitsjaren omvatten. De besproken materie zal verder gaan dan de louter technische invalshoek van het financieel plan, en zal ook de eerste fase na de oprichting van de onderneming behandelen. ¶ Aldus wordt tegemoet gekomen aan beide wettelijke opdrachten, financieel plan en (ondersteuning van het) eerstelijnsadvies.

Het maatschappelijk kapitaal van vennootschappen in euro

Het KB van 13 juli 2001 (*BS*, 11 augustus 2001) stelt de minimumbedragen voor het maatschappelijk kapitaal van vennootschappen in euro definitief vast. ¶ Oorspronkelijk voorzag het euroKB van 20 juli 2000 (*BS*, 30 augustus 2000) in bedragen die hoger waren dan de oorspronkelijke minimumkapitalen in Belgische frank vermits in euro werd afgerond naar boven. Dit had tot gevolg dat heel wat vennootschappen verplicht waren een kapitaalverhoging tot stand te brengen teneinde zich te conformeren aan deze nieuwe minima. ¶ Het KB van 13 juli 2001 introduceert nieuwe minimumkapitalen in euro die lager liggen dan de huidige wettelijke minimumkapitalen, waardoor vennootschappen niet langer verplicht zijn hun statuten aan te passen aan de euro, en de zaken zonder meer kunnen behouden zoals ze zijn. ¶ Volgens het principe van de continuïteit (Europese Verordening nr. 974/98 van 3 mei 1998) worden bedragen, die in akten en contracten in Belgische frank zijn gesteld, vanaf 1 januari 2002 immers automatisch gelezen als bedragen in euro, tegen de vaste omrekeningskoers van 40,3399. ¶ Het is dus perfect mogelijk de boekhouding in euro te voeren en de jaarrekening in euro op te stellen, terwijl tegelijkertijd het in de statuten uitgedrukte maatschappelijk kapitaal in Belgische frank behouden blijft. ¶ Vennootschappen die reeds aanpassingen hebben doorgevoerd volgens de vereenvoudigde procedure, hebben daarmee niet foutief gehandeld. Van deze vereenvoudigde procedure kon tot en met 31 december 2001 gebruik gemaakt worden. Vennootschappen moeten vóór 6 februari 2004 hun statuten aanpassen aan de bepalingen van het nieuwe Wetboek van Vennootschappen (art. 24 van de wet van 7 mei 1999). Zij kunnen bij die gelegenheid hun kapitaal, zoals uitgedrukt in de statuten, omzetten in euro.

Vennootschap	Minimumkapitaal vanaf 1/1/02	Artikel W. Venn.	
BVBA	€ 18 550	Art. 214	
	minimum volstort	€ 6 200	Art. 223
CVBA	vast gedeelte	€ 18 550	Art. 390
	minimum volstort	€ 6 200	Art. 397
CVBA – VSO	vast gedeelte	€ 6 150	Art. 665
	minimum volstort	€ 2 500	Art. 665
NV	€ 61 500	Art. 439	
Comm. VA	€ 61 500	Art. 657	
LV	€ 6 150	Art. 794	

Witwassen van geld: balans en perspectieven

Eén gegeven, twee aspecten

De wetgeving inzake het witwassen is, wat het Belgische binnenlandse recht betreft, rond twee verschillende assen opgebouwd. Enerzijds is er het strafrechtelijk instrument, met name het artikel 505 van het Strafwetboek, dat van toepassing is op alle natuurlijke en rechtspersonen; anderzijds de financiële wetge-

ving ter preventie van het witwassen, zoals bedoeld in de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld (*BS* van 11 januari 1993), alleen van toepassing op de personen bedoeld in de artikelen 2 en *2bis*. Het preventieaspect behoort uitsluitend tot de bevoegdheid van de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI)⁴, belast met de opsporing en inzameling van informatie over illegale activiteiten inzake georganiseerde misdaad en grote fiscale fraude, terwijl de gerechtelijke bijstand, met name de hulp bij het opsporen van complexe en ernstige economische, financiële, sociale en fiscale misdaden en delicten in verband met de georganiseerde misdaad, een van de twee opdrachten van de CDGEFID⁵ vormt. ¶ Sinds 29 juni 1999 zijn de bepalingen van de wet van 11 januari 1993 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor witwasdoeleinden van toepassing op de bedrijfsrevisoren, de accountants en de externe belastingconsulenten, alsook op de erkende boekhouders en boekhouders-fiscalisten. Deze bepalingen waren reeds sinds 25 oktober 1998 van toepassing op de bedrijfsrevisoren en de externe accountants.

De meldingen lopen binnen...

Schematisch gezien bestaan er twee verplichtingen. De eerste betreft de identificatie van de cliënten: de externe accountant en/of externe belastingconsulent dient de identiteit van zijn gewone cliënten vast te stellen, wanneer zij handelsbetrekkingen aanknopen, en dat geldt ook voor andere cliënten, telkens wanneer deze cliënten een transactie verrichten voor een bedrag van minimum 10 000 EUR of zodra er een vermoeden van witwassen van geld is. De tweede verplichting betreft de melding van verdachte operaties: indien de externe accountant of externe belastingconsulent, tijdens de uitoefening van zijn beroep feiten vaststelt waarvan hij weet dat er een verband bestaat met het witwassen van geld of die het bewijs kunnen vormen van een witwasoperatie, dient hij de CFI daarvan op de hoogte te brengen. Deze informatieverstrekking moet, ongeacht de omvang van het betrokken bedrag, gebeuren vóór de transactie wordt uitgevoerd, zo mogelijk met vermelding van de termijn waarin deze moet worden uitgevoerd of onmiddellijk erna, met opgave van de reden waarom de informatie niet vóór de uitvoering van de transactie kon worden verstrekt. De informatieverstrekking gebeurt hoe dan ook alleen bij versterkt vermoeden, ingeval, op grond van een overeenstemmend geheel van feiten of elementen, als meest waarschijnlijke verklaring voor de transactie aan een witwasoperatie wordt gedacht. In dringende gevallen mag de informatieverstrekking telefonisch gebeuren, maar ze moet achteraf onmiddellijk per fax, of bij gebrek daaraan op enige andere wijze, worden bevestigd. Het bestaan van dit versterkt vermoeden verhindert de uitvoering van de operatie niet, maar verplicht de externe accountant en/of de externe belastingconsulent wél de CFI onmiddellijk te verwittigen. De wet van 10 augustus 1998 verbiedt de beroepsbeoefenaar ook uitdrukkelijk de betrokken cliënt of derde personen ervan in kennis te stellen dat er, overeenkomstig de wet, informatie is verstrekt aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking of dat er een onderzoek wegens witwassen van geld aan de

⁴ Guldenvlietlaan 55, bus 1, 1060 Brussel Tel: 02/533 72 11 Fax: 02/533 72 00 e-mail: ctif-cfi@brutele.be

⁵ Ingevolge de politiehervorming is de Centrale dienst voor de bestrijding van de georganiseerde economische en financiële delinquentie (CDGEFID) op 1 januari 2001 opgeheven; zijn taken zijn overgenomen door de algemene directie van de gerechtelijke politie.

gang is. ¶ Uit het 7de activiteitenverslag 1999/2000 blijkt dat de CFI tussen 1 juli 2000 en 30 juni 2001 10.902 meldingen heeft gekregen (tegen 9 885 tijdens dezelfde periode van het voorgaande jaar). Er werden 2 066 dossiers geopend door de Cel die er 930 heeft doorgemeld aan het parket (tegen 720 het jaar voordien), nadat ernstige aanwijzingen voor witwassen waren gevonden afkomstig van ernstige misdadervormen. In de maand oktober 2001, wellicht door de komst van de euro en wegens de terroristische aanslagen, is het aantal meldingen bij de CFI bijna verdubbeld: 1 583 tegen 900 tijdens de voorgaande periode. In het algemeen genomen heeft de Cel, sinds haar oprichting in 1993, 3 788 dossiers aan de parketten doorgemeld, wat 35 % vertegenwoordigt van de dossiers die werden geopend en 62 % van de meldingen die ze heeft ontvangen. De bedragen die in het spel zijn, belopen een totaal van 7,1 miljard EUR (286,4 miljard BEF). De hoven en rechtbanken hebben in 337 van deze dossiers een veroordeling uitgesproken tegen 505 personen die in totaal werden veroordeeld tot 1 059 jaar gevangenisstraf en tot 11,7 miljoen EUR (471,9 miljoen BEF) boete. Het bekende bedrag van uitgesproken beslagen beloopt 287,2 miljoen EUR (11,5 miljard BEF). Het verslag wijst er ook op dat de witwassers de kunst van het combineren en vermengen van misdadervormen zeer goed beheersen. De meerderheid van de doorgespeelde dossiers betreffen de drugshandel; daarna volgen de illegale goederenhandel, de georganiseerde misdaad, de ernstige en georganiseerde fiscale fraude, de prostitutie en de financiële zwendel. De meeste dossiers met betrekking tot de illegale handel in goederen en waren hielden verband met de handel in auto's, tabak, sigaretten en alcohol. Maar wat vooral opvalt is de onrustbarende toename van de ernstige en georganiseerde belastingfraude, niet alleen door de nieuwe gevallen van BTW-carroussels die in 1999 werden ontdekt, maar ook en vooral door de omvang van de ontdoken bedragen.

Vier toelichtingsnota's van de CFI

In een eerste nota van 11 februari 1999 had de CFI ons een model voor melding van een versterkt vermoeden medegedeeld. Zoals aangegeven in het nummer 6/1999 van *IAB-Info*, is het gebruik van dit formulier, hoewel niet formeel verplicht, toch sterk aanbevolen. Voor de inlichtingen waarover de aangever niet beschikt, kan gewoon 'niet beschikbaar' worden ingevuld. ¶ Bijna een jaar geleden heeft de CFI ons, in een tweede toelichtingsnota van 31 augustus 2000, laten weten dat de Financiële Actiegroep voor het witwassen van geld (FAG)⁶, waarvan ook België lid is, een belangrijk document had goedgekeurd met betrekking tot de niet-meewerkende landen en gebieden op het vlak van de strijd tegen het witwassen van geld. Met de uitdrukkelijke steun van de G7 en van de Raad van de Europese Unie, is een lijst tot stand gekomen van 15 landen of gebieden, die in gebreke blijven ten aanzien van een reeks van 25 criteria, opgedeeld in vier onderscheiden categorieën, die ertoe strekken de regels en praktijken te identificeren en te definiëren die de internationale samenwerking inzake de strijd tegen het witwassen van geld in de weg

⁶ Deze onafhankelijke internationale instelling, ook bekend onder haar Engelse benaming ('Financial Action Task Force on Money Laundering', FATF), waarvan 29 landen en regeringen lid zijn, spitst haar activiteit toe op de bestrijding van de witwaspraktijken op wereldvlak. Het volledige verslag van de FAG betreffende de niet-meewerkende landen en territoria, gedateerd van 22 juni 2001, is te raadplegen op de website van de Cel voor Financiële informatieverwerking (<http://www.ctif-cfi.be>) of op de website van de FAG (<http://www.oecd.org/fatf>).

staan. ¶ Dit is evenwel slechts één aspect van de werkzaamheden van de FAG. Deze internationale instelling wil verder krachtdadig optreden tegen de landen en gebieden die zij sedert ten minste een jaar als niet-coöperatief beschouwt en die onvoldoende vooruitgang hebben geboekt in het verhelpen van de ernstige tekortkomingen die zij had blootgelegd. Vermits de strijd tegen het witwassen essentieel een dynamisch proces is, kan niet worden volstaan met een statische weergave van een gegeven situatie op een welbepaald ogenblik. De lijst wordt dan ook geregeld bijgewerkt. Via een nota van 24 augustus 2001 heeft de CFI ons een eerste bijgewerkte versie van de lijst medegedeeld. ¶ Sinds kort beschikken we alweer over een nieuwe versie, die werd gepubliceerd in het nummer 2/2002 van *IAB-Info*. De CFI voegt er nog aan toe dat “*de FAG ook de toepassing van haar aanbeveling 21 handhaaft die bepaalt dat de financiële instellingen hun relaties met cliënten, gevestigd in landen die niet of onvoldoende haar veertig aanbevelingen toepassen, nauwkeurig moeten opvolgen*”. Op grond daarvan blijft de Cel voor financiële Informatieverwerking aan de externe accountants en de externe belastingconsulenten vragen (ze deed dat al een eerste maal op 24 augustus 2001) om bijzondere aandacht te besteden aan zakenrelaties en verrichtingen waarin natuurlijke en rechtspersonen, financiële instellingen inbegrepen, zijn betrokken die in niet-meewerkende landen of gebieden zijn gedomicilieerd of gevestigd. Wanneer die verrichtingen geen duidelijk economisch of wettig motief hebben, moeten – in de mate van het mogelijke – hun achtergrond en bedoeling worden onderzocht.

De strijd wordt opgevoerd...

Aangezien het witwassen van geld het logische gevolg is van praktisch iedere lucratieve misdadige activiteit, kan het zich voordoen in praktisch de hele wereld. Indien het witwassen niet wordt ingedijkt of efficiënt bestreden, kan dat een zware sociale en politieke kost meebrengen. De georganiseerde misdaad vormt onmiskenbaar een echte economische gesel; bovendien moet worden vastgesteld dat ze onverminderd blijft toenemen en dat steeds fijnere technieken worden gebruikt met nóg grotere bedragen als resultaat. Dit is alvast een gegeven waar men niet onderuit kan. Sinds kort moet daar nog een ander gegeven – op tragische wijze aan het licht gebracht door de aanslagen van 11 september 2001, – aan worden toegevoegd: de absolute noodzaak, om de financiering van het terrorisme te bestrijden. ¶ Iedereen is het erover eens dat dit een enorme uitdaging vormt en dat er veel moet gebeuren om het witwassen van geld tegen te gaan. Zonder overdreven optimistisch te worden, zien we toch dat er recent verschillende initiatieven zijn genomen, zowel in België als op Europees en wereldvlak, voor een doeltreffend anti-witwasarsenaal op korte termijn. We vermelden er hierna enige van; voor meer details kan de geïnteresseerde lezer terecht in *IAB-Info*, nr. 2/2002.

1. In België werd het budget van de CFI aanzienlijk uitgebreid en het Commissariaat belast met de vereenvoudiging van de fiscale procedures en de bestrijding van de grote fraude lanceert talrijke initiatieven; daarnaast heeft in 2001 vooral het federale veiligheidsplan onze aandacht getrokken. Verschillende wetsontwerpen werden ingediend in het parlement, onder meer het wetsontwerp tot uitbreiding van het recht van bewarend beslag en tot invoering van het principe van een bijzonder onderzoek naar

de patrimoniale voordelen en de opsporing van illegale geldstromen. De federale regering richtte twee cellen op die zich respectievelijk bezighouden met de strijd tegen de BTW-carroussels en die tegen de ontduiking van accijnzen op de olieproducten. Verder publiceerde de Commissie voor het Bank- en Financien een circulaire met aanbevelingen naar aanleiding van de omschakeling naar de euro.

2. Vermits de context waarin het witwassen van geld plaatsvindt, het laatste decennium grondig is gewijzigd, is een gecoördineerde aanpak meer dan ooit absoluut noodzakelijk. In dat kader bestaan er, naast de overeenkomst “betreffende de wederzijdse bijstand in fiscale aangelegenheden”⁷, die op 1 december 2000 in werking is getreden, en de internationale conventie voor de bestrijding van het terrorisme, intussen geratificeerd, twee initiatieven die het afgelopen jaar werden genomen en waarvan in een nabije toekomst veel mag worden verwacht:

a) Het akkoord dat eind oktober 2001 in het Europees Parlement werd gesloten over de actualisering van de richtlijn 91/308/EEG van 10 juni 2001.

In principe zal dit krachtig instrument in de strijd tegen het witwassen op Europees niveau in twee opzichten worden geactualiseerd: enerzijds door de uitbreiding van de waaier van meldingsplichtige beroepen; anderzijds door de veralgemening van de verplichting tot melding van verdachte operaties door de ondernemingen en personen bedoeld in de anti-witwaswetgeving voor alle zware delicten (inclusief de fraude tegen de communautaire begroting), terwijl, behalve onder meer in België, de verplichtingen van de huidige richtlijn alleen van toepassing zijn op de opbrengsten van overtredingen die verband houden met drugs.

b) Op 17 oktober 2000 heeft de gezamenlijke Raad van Ministers van de Europese Unie beslist dat de lidstaten de door de FAG uitgewerkte maatregelen gezamenlijk zouden uitvoeren. Via een wetsontwerp (Doc 50 nr. 1569/10) dat op 17 december 2001 in de Kamer werd ingediend, wil men deze doelstelling tot stand brengen. Deze tekst houdt een uitbreiding in van de meldingsplicht tot de operaties en feiten die van nature mogelijk verdacht zijn, door de rechtstreekse band met een niet-meewerkend land of gebied. In datzelfde ontwerp wordt de anti-witwasregeling ook versterkt door de wisselkantoren die de activiteit van geldoverdracht uitoefenen of willen uitoefenen, te onderwerpen aan bijkomende voorwaarden.

c) De Vijftien hebben er zich ook toe verbonden de ondoorzichtigheid van bepaalde rechtsvormen tegen te gaan (trusts, fiduciaires en stichtingen), en de Conventie over de criminaliteit die is aangenomen door de Raad van Europa en die het eerste internationale verdrag ter bestrijding van de misdaden gepleegd tegen of via de elektronische netwerken zal worden, is op 23 november laatstleden tijdens de top van Boedapest ondertekend. Ze zal in werking treden zodra vijf ondertekenende staten, waarvan er drie lid moeten zijn van de Raad van Europa, ze zullen hebben bekrachtigd.

⁷ De juiste draagwijdte van deze conventie wordt toegelicht in de circulaire nr. AAF/2000-237 van 20 augustus 2001. In datzelfde kader vermelden we ook de recente publicatie van de Europese richtlijn die voorziet in wederzijdse bijstand tussen de lidstaten van de Europese Unie inzake invordering van de inkomsten- en vermogensbelasting en van de taksen op de verzekeringspremies (richtlijn 2001/44/EEG van 19 juni 2001, *PB* van 28 juni 2001).

Ten slotte kan het vraagstuk van de strijd tegen het witwassen niet worden losgekoppeld van het bankgeheim en van de belastingparadijzen, twee gegevens die zelf verbonden zijn aan het zeer delicate dossier van de harmonisatie van de Europese fiscaliteit inzake spaargelden. Ondanks de inspanningen die België gedurende zijn Europees voorzitterschap heeft geleverd, is het betreuenswaardig dat de beslissing over de definitieve goedkeuring van de richtlijn werd uitgesteld: de door de Raad aangenomen besluiten bepalen dat de Vijftien, na besprekingen met de derde landen (Zwitserland, Monaco, Andorra, Sint-Maarten en Liechtenstein), bij eenparigheid zullen beslissen over een eindtekst uiterlijk op 31 december 2002. Zelfs al wordt de opheffing van het bankgeheim op Europees vlak binnen afzienbare tijd in het vooruitzicht gesteld, blijft het dus afwachten...

Besluit

Uit wat voorafgaat, mag worden geconcludeerd dat de nationale autoriteiten intussen over de nodige wapens beschikken om hun genadeloze strijd tegen het witwassen op een efficiënte manier te voeren, ook al is het verschijnsel nog steeds moeilijk in kaart te brengen en blijft er een ongelooflijke waaier van specifieke situaties mogelijk. Deze voortdurende strijd zou niet mogelijk zijn zonder de hulp van de professionals die actief zijn op het terrein, met inachtneming, evenwel, van het beroepsgeheim van deze laatsten. ¶ Deze tweeledige conclusie is ook uitvoerig aan bod gekomen tijdens het colloquium 'Confrontatie met de georganiseerde criminaliteit inzake fiscaliteit' dat we op 7 februari 2001 organiseerden, in samenwerking met de regeringscommissaris belast met de vereenvoudiging van de administratieve procedures en de strijd tegen de grote belastingfraude, Alain ZENNER⁸.

Nuttige URL's

<http://www.ctif-cfi.be>

<http://www.oecd.org/fatf>

<http://www.fatf-gafi.org>

<http://www.alainzenner.com/commissariat/welkomwoord.htm>

⁸ De teksten van het colloquium kunnen in pdf-formaat worden gedownload op het volgende adres:

<http://www.alainzenner.be/commissariat/colloquium.htm>

Elektronische belastingaangiften: een nieuwe wijze van communiceren waaraan het Instituut actief heeft bijgedragen

Als er één domein is dat voor ons beroep tal van perspectieven inhoudt, is het wel dat van de elektronische communicatie met zijn uiteenlopende toepassingen, en in het bijzonder de verzending van jaarlijkse en periodieke belastingaangiften via beveiligde netwerken. Nu het juridisch kader⁹ vastgesteld is, wijst alles er immers op dat de verzending van belastingaangiften via het internet, beveiligd door de gecertificeerde elektronische handtekening, binnen de eerstvolgende jaren, of zelfs maanden, als een vanzelfsprekend gegeven zal beschouwd worden. Vanaf 10 februari 2002, hebben de 400.000 BTW-belastingplichtigen de mogelijkheid hun maandelijks BTW-aangifte persoonlijk via het internet te verzenden. Zonder verder op de details in te gaan (zie de site van het Ministerie van Financiën), willen we toch zeggen dat de aangifte – die bij fouten of blanco's in de verplicht in te vullen vakken niet kan verzonden worden – moet gevalideerd worden door middel van een geavanceerde elektronische handtekening.

Dit nieuwe communicatiemiddel, – de kern van de administratieve vereenvoudiging, – ligt ons vooral nauw aan het hart omdat het opmerkelijke verbeteringen op het gebied van de werkwijze inhoudt: vaste datum van ontvangst, de mogelijkheid alle stukken buiten de kantooruren naar één enkel adres te verzenden, wegvallen van druk- en verzendingskosten in verband met de papieren drager, enz. Daarom heeft het Instituut zich, samen met de vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën en van het kabinet van Alain ZENNER, op regelmatige en constructieve wijze ingezet voor de in dat perspectief in 2001 ondernomen werkzaamheden. Begin november heeft deze samenwerking geleid tot het operationeel opstarten van de EDIVAT-module en tot de laatste tests van het INTERVAT-systeem. Deze vruchtbare samenwerking zal het hele jaar 2002 lang, op basis van dezelfde modaliteiten, voortgezet worden in de dossiers van de andere elektronische aangiften.

Een eerste realisatie in 2001: de BTW-aangifte via de EDI-technologie

Het EDIVAT-systeem, dat sinds november 2001 operationeel is, biedt professionele operatoren zoals accountants en belastingconsulenten de mogelijkheid om maximum 999 in EDIFACT-formaat opgemaakte BTW-(maand- of kwartaal)aangiften, als een attachment bij een e-mail, naar de mailbox van de Administratie op een beveiligd netwerk van het type X 400 te verzenden. Wel moeten deze gebruikers voorafgaandelijk een protocol ondertekenen. Wie interesse heeft kan een e-mail richten aan het adres info.edivat@minfin.fed.be en als onderwerp 'KANDIDAAT EDIVAT' vermelden. ¶ Weliswaar moeten de kwartaalopgave van de intracommunautaire handelingen en de jaarlijkse klantenlijsting nog op traditionele

⁹ Wet van 20 oktober 2000 tot invoering van het gebruik van telecommunicatiemiddelen en van de elektronische handtekening in de gerechtelijke en de buitengerechtelijke (BS van 22 december 2000) en de wet van 9 juli 2001 houdende vaststelling van bepaalde regels in verband met het juridisch kader voor elektronische handtekeningen en certificatie diensten (BS van 29 september 2001).

wijze worden verzonden, maar we mogen aannemen dat dit slechts een tijdelijke beperking¹⁰ is. Het elektronisch opslaan van documenten werd immers ook in een wettelijk kader gegoten. Volgens de bepalingen van de wet van 5 september 2001, in werking getreden de dag waarop ze in het Belgisch Staatsblad werd bekendgemaakt, namelijk op 13 oktober 2001, hebben de gegevens van de aangiften (periodieke aangiften, jaarlijkse klantenlisting, kwartaalopgave van de intracommunautaire handelingen) en de inlichtingen die door de BTW-Administratie fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of teleleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, bewijskracht voor de toepassing van de BTW. Vertaald in gewone taal: de kopieën of afschriften bekomen door middel van de bij de wet beoogde procédés, hebben dezelfde bewijskracht als de originele – papieren dan wel elektronische – documenten.

Elektronische aangiften via internet: BTW (INTERVAT), natuurlijke personen, vennootschappen, bedrijfsvoorheffing...

Naast deze bedrijfsgerichte techniek, waarover een uitgebreide commentaar met betrekking tot de technische aspecten kan worden geraadpleegd op de site van het Ministerie van Financiën (<http://minfin.fgov.be/portail1/nl/cadrenl.html>), wou de Regering op zeer korte termijn en op grote schaal elektronische communicatie invoeren. Met, zoals we al onderstreepten, als modus operandi, het internet gekoppeld aan de geavanceerde elektronische handtekening, gecertificeerd door een geaccrediteerde instelling. De – noodzakelijkerwijs beveiligde – verzending van individuele aangiften via het internet, vereist een geavanceerde elektronische handtekening. Dat systeem zal ook gebruik maken van een intelligent formulier dat zelf fouten tegen de samenhang detecteert.

- BTW-aangiften – INTERVAT

Vanaf 10 februari 2002 kunnen de 400.000 BTW-belastingplichtigen persoonlijk hun BTW-maandaangifte via het internet verzenden. Deze aangifte, die bij fouten of blanco's in de verplicht in te vullen vakken, niet kan verzonden worden, moet gevalideerd worden door middel van een geavanceerde elektronische handtekening, gecertificeerd door een certificaat van klasse 3. ¶ Het systeem dat de naam INTERVAT meegekregen heeft (<http://minfin.fgov.be/portail1/nl/cadrenl.html>), en daarenboven bekroond werd door de Europese Commissie, heeft de weg vrijgemaakt voor de elektronische verzending van andere aangiften. De vooruitzichten op dat gebied en de termijn ervan leest u hierna. In 2000 werden in de werkgroep e-govern-

¹⁰ De bedoeling is van januari tot september 2002 twee scanningcentra, het ene in Gent en het andere in Namen, op te richten om de manuele verwerking van de verschillende papieren documenten te vervangen door een elektronische opname van de gegevens met behulp van automatische procedures. Een derde centrum, gevestigd in Brussel, zou als back-up moeten dienen en gebruikt worden voor het inscannen van de kadastrale leggers. In eerste instantie beoogt de scanning vijf documenten: de BTW-aangifte, de intracommunautaire opgave, de klantenlisting, de aangifte in de bedrijfsvoorheffing en de kadastrale leggers. In de huidige stand van het project moeten de bijlagen bij de BTW-aangiften nog op een papieren drager naar het bevoegde BTW-kantoor gestuurd worden.

ment, opgericht onder de auspiciën van het kabinet van Alain ZENNER, immers vier projecten uitgewerkt. Het Instituut neemt actief deel aan de talrijke vergaderingen.

- Aangifte in de personenbelasting

Voor aanslagjaar 2002 (inkomsten 2001) zal de burger op de internetsite van het Ministerie een intelligent elektronisch formulier kunnen downloaden. Dat formulier zal men kunnen invullen, afdrukken, handgeschreven ondertekenen en (als bijlage bij de officiële papieren aangifte) met De Post verzenden of op het bevoegd belastingkantoor deponeren. Er zal een rechtstreekse internetverbinding met het programma voor de berekening van de personenbelasting ter beschikking worden gesteld. Op langere termijn zou de belastingaangifte van de loontrekkers en de gepensioneerden voorgevuld zijn, op basis van de gegevens die in het bezit zijn van de Administratie, zoals bijvoorbeeld de gegevens medegedeeld door de werkgevers.

- Aangifte in de vennootschapsbelasting

Vanaf aanslagjaar 2002 zullen de aangifte en de verschillende administratieve bijlagen beschikbaar zijn als intelligente elektronische formulieren die de onderneming op de internetsite van het Ministerie kan downloaden. Deze formulieren zal men kunnen invullen, afdrukken, handgeschreven ondertekenen en met De Post verzenden of op het betrokken belastingkantoor deponeren.

- Aangifte in de bedrijfsvoorheffing

Vanaf het tweede kwartaal 2002 zal de werkgever op de internetsite van het Ministerie een intelligent elektronisch aangifteformulier kunnen downloaden en invullen. In het begin zal de werkgever dat formulier moeten afdrukken, handgeschreven ondertekenen en met De Post naar de Administratie terugsturen of op het betrokken belastingkantoor deponeren. Net zoals voor de BTW-aangiften, zal de eigenlijke elektronische aangifte in de bedrijfsvoorheffing volgens twee verschillende modaliteiten worden uitgewerkt. Ten eerste zullen de aangiften die momenteel in het kader van het BETAX-project door middel van een diskette worden ingediend, in hun huidig formaat elektronisch kunnen worden ingediend. Ten tweede zullen de gegevens geput uit het bovenvernoemde intelligente formulier elektronisch kunnen worden verzonden, waarbij gebruik moet worden gemaakt van een gekwalificeerde elektronische handtekening. Deze plannen zouden in de loop van 2002 tot stand moeten komen.

Projecten

In hetzelfde kader van de vereenvoudiging van de administratieve verplichtingen en de verbetering van de betrekkingen met de verschillende administraties, waarvan de Regering een breekpunt heeft gemaakt, moeten we onder meer evenzeer vermelden: de omzetting van papieren formulieren in elektronische, de terbeschikkingstelling op de site van het Ministerie van een fiscale databank en de toekenning aan elke ambtenaar van het departement van Financiën van een e-mailadres.

Fiscale geschillenprocedure

Eén van de leidende beginselen aan de basis van de hervorming van de fiscale geschillenprocedure (wet van 15 maart 1999 betreffende de beslechting van fiscale geschillen en wet van 23 maart 1999 betreffende de rechterlijke inrichting in fiscale zaken) is de overdracht naar de gerechtelijke macht, of meer bepaald, naar de rechters bij de nieuwe fiscale kamers van de rechtbanken van eerste aanleg, met mogelijkheid tot beroepen en cassatieberoep van alle betwistingen betreffende toepassing van een belastingwet. ¶ Het indienen van een bezwaarschrift is en blijft, op het gebied van de inkomstenbelastingen en van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, een voorafgaande administratieve verplichting. Door de invoering van de 'toestemming om te dagvaarden', – en dat is een aanmerkelijke verbetering ten opzichte van de vroegere procedure, – kan de belastingplichtige ten vroegste zes maanden vanaf de datum van ontvangst van zijn bezwaarschrift door de Administratie (negen maanden als de betwiste aanslag ambtshalve is gevestigd) te allen tijde het geschil bij de rechtbank van eerste aanleg inleiden, en zulks ongeacht de stand van zijn dossier op dat ogenblik. Door het enkel feit van deze inleiding, is de Administratie van de zaak ontdaan. ¶ Voor een klare en uitgebreide commentaar bij deze stof wordt verwezen naar de circulaire nr. Ci.RH.863/530.827 van 18 september 2000.

Rechter of directeur

De mogelijkheid om het geschil voor de rechtbank van eerste aanleg te brengen, algemeen beschouwd als de speerpunt van de hervorming, is evenwel niet van toepassing op vragen tot ontheffing van ambtswege, waarvoor de verplichting de beslissing van de directeur af te wachten dus wel degelijk blijft gelden. En ook al geldt deze mogelijkheid sinds 1 april 2001 voor alle bezwaarschriften, toch rest de vraag of deze stap aangewezen is. Zonder een algemene regel te willen geven, lijkt het ons beter de directeur een beslissing te laten nemen, als het de bedoeling is in onderling overleg een oplossing over zuivere feitenkwesties te bereiken (bv.: het beroepsgedeelte van een onroerend goed, beroepskosten, aftrekbare verliezen en andere indiciaire toestanden), en zeker als dergelijk akkoord in het verschiet ligt. Wanneer het geschil betrekking heeft op rechtsprincipes, en wanneer de zaak, wegens de interpretatie die de Administratie er in een circulaire aan geeft, op een ongunstige beslissing afstevent, is het daarentegen relevanter de zaak aan de rechtbank van eerste aanleg te onderwerpen. Zulks geldt ook voor dossiers waarin het verantwoord is een prejudiciële vraag tot het Arbitragehof te richten, en zelfs in alle gevallen (bv.: de aftrek van bijkomende kosten op gronden) waarin de Administratie, ondanks constante rechtspraak, haar standpunt weigert los te laten.

Vertegenwoordiging

Zodra we het over de gerechtelijke procedure hebben, komt de vraag inzake de vertegenwoordiging van de belastingplichtige om de hoek kijken. In de wetenschap dat het gemeen recht ter zake van toepassing is, is het antwoord onlosmakelijk verbonden met de bepalingen van artikel 440 van het Gerechtelijk wetboek dat aan de advocaten het monopolie om te pleiten toekent. Met andere woorden, als de belastingplichtige niet zelf ter zitting aanwezig is, kan hij zich enkel door een advocaat laten vertegenwoordigen. ¶ Gedreven door de zorg de belastingambtenaren dermate te responsabiliseren dat, volgens de verklaring van de Mi-

nister van Financiën zelf in de Senaat, ‘alleen nog aanslagen zullen worden opgelegd die een redelijke kans op slagen hebben voor een rechtbank’ (Vraag om uitleg nr. 2-382, Senator STEVERLYNCK, 15 maart 2001), pleitte de Minister er evenwel voor om de Administratie voor de rechtbanken door haar eigen ambtenaren te laten vertegenwoordigen, in de plaats van door de advocaten van het departement, en de tussenkomst van laatstgenoemden te beperken tot complexe dossiers waarbij principiële kwesties of hoogst aanzienlijke belangen op het spel staan. ¶ Hoewel deze suggestie van de Minister de laatste maanden het voorwerp geweest is van bewogen discussies binnen de rechtsleer en de rechtspraak en zelfs binnen het departement van Financiën op heel wat kritiek werd onthaald, is ze vandaag een feit. De wet van 10 december 2001 tot wijziging van verscheidene belastingwetboeken, wat de voorziening in cassatie betreft en de vertegenwoordiging van de Staat voor de hoven en rechtbanken (BS 22 december 2001), voegt immers een nieuw artikel 379 in het WIB 1992 in, dat luidt als volgt: ‘Inzake de geschillen betreffende de toepassing van een belastingwet, kan de verschijning in persoon in naam van de Staat worden gedaan door elke ambtenaar van een belastingadministratie’. Volgens de datum van inwerkingtreding ervan is het nooit anders geweest, aangezien de ambtenaren van de fiscale administraties zelf hun dossiers voor de hoven en rechtbanken kunnen verdedigen met ingang van 1 april 2001, de datum van inwerkingtreding van de nieuwe fiscale procedure. ¶ Zonder een oordeel te willen vellen over de gepastheid van deze maatregel, zij toch opgemerkt dat de tussenkomst van de belastingambtenaren in de debatten in elk geval slechts voor betwistingen op het gebied van de directe belastingen geldt. In het begin zullen in elk geval enkel de gewestelijke directeurs en hun gedelegeerde ambtenaren van de niveaus 1 en 2+ met de vertegenwoordiging van de Staat worden belast.

Geen verandering betreffende de tussenkomst van onze leden...

Ten slotte zij onderstreept dat deze evolutie in de gerechtelijke gebruiken – en ongeacht de voor- of nadelen ervan – niets afdoet aan de mogelijkheid van onze externe leden met de hoedanigheid van accountant of accountant-belastingconsulent om, op verzoek van de belastingplichtige of zijn advocaat en met akkoord van de rechter, tussen te komen in verband met boekhoudkundige en fiscale kwesties. Deze mogelijkheid, voortvloeiende uit het nieuwe artikel 728, § 2bis, van het Gerechtelijk wetboek, die we in ons tijdschrift *Accountancy & Tax*, nr. 1/2000 gedetailleerd besproken hebben, verdient ruim onder de aandacht van de belastingplichtigen te worden gebracht.

Werknemersparticipatie: nieuwe wettelijke opdracht voor externe accountants

Onder de algemene noemer ‘werknemersparticipatie’ worden de maatregelen gerangschikt die tot doel hebben de betrokkenheid van de werknemers bij het reilen en zeilen van hun onderneming te verhogen, met alle heilzame neveneffecten die dit voor de onderneming, werknemer én werkgever, met zich kan meebrengen. De ‘wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen’, maakt de invoering van (para-)fiscaal gunstige participatiestelsels voortaan ook mogelijk in België. Bovendien vertrouwt deze wet aan de externe accountant en de bedrijfsrevisor een belangrijke nieuwe opdracht toe.

Doelgroep

De doelgroep van de wet zijn werknemers van vennootschappen. ‘*Vennootschappen*’ zijn vennootschappen, verenigingen of instellingen die onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting. Zelfstandige ondernemers zonder vennootschap kunnen bijgevolg hun werknemers niet verblijden met de invoering van een participatiestelsel. ¶ ‘*Werknemers*’ zijn zij die tegen loon arbeid verrichten onder gezag van een ander persoon, al dan niet krachtens een arbeidsovereenkomst. Eén en ander betekent dat ambtenaren in principe buiten het toepassingsgebied van de wet vallen. Hetzelfde geldt voor zelfstandigen (bestuurders en zaakvoerders die hun mandaat niet cumuleren met een arbeidsovereenkomst).

Het participatieplan: hoeksteen van het stelsel

Zoals het opschrift van de wet reeds laat vermoeden, wordt participatie in verschillende hoedanigheden ‘gepromoot’. Het gaat met name om de uitkering van een deel van de winst van de onderneming in cash (winstparticipatie), het toebedelen van aandelen aan de werknemers (kapitaalsparticipatie) of nog, maar dan enkel voor KMO's, het geven van een winstparticipatie die door de werknemer onmiddellijk geïnvesteerd wordt in de onderneming (investerings spaarplan) teneinde de onderneming toe te laten hiermee investeringen te doen. Al deze stelsels hebben gemeen dat de invoering ervan gebeurt door een participatieplan, dat de diverse modaliteiten van het stelsel bevat. ¶ In vennootschappen met een vakbondsafvaardiging moet het participatieplan bij collectieve arbeidsovereenkomst worden ingevoerd. Voor vennootschappen zonder vakbondsafvaardiging (KMO) geldt een specifieke procedure, zonder CAO, die op dezelfde wijze verloopt als de invoering van een arbeidsreglement. Alle werknemers van de onderneming moeten de mogelijkheid krijgen om deel te nemen aan het participatieplan. Een uitzondering kan enkel gemaakt worden voor diegenen die nog geen vol jaar in de onderneming zijn tewerkgesteld. ¶ Het totaal bedrag van de deelnames in kapitaal en winst, mag – bij afsluiting van het betrokken boekjaar – niet hoger zijn dan 10% van de totale bruto-loonmassa én 20% van de winst van het boekjaar na belasting. Deze plafonds zijn cumulatief toe te passen, het kleinste bedrag van de twee is dus de limiet. ¶ Essentieel is dat het participatieplan niet mag worden ingevoerd ter vervanging van loon, premies of voordelen in natura. ¶ Het participatieplan kan tevens voorzien in de oprichting van een coöperatieve participatievennootschap. In dergelijk geval heeft deze intermediaire structuur als doel de door de (minstens drie) werknemers inge-

brachte kapitaalparticipaties te beheren. De fiscale en parafiscale behandeling van de toegekende participatievoordelen in hoofde van werkgever en werknemer (zie verder) blijft in principe dezelfde, ongeacht of dergelijke vennootschap werd opgericht of niet.

Specifiek KMO-regime: het 'investeringspaarplan'

De toebedeling van aandelen aan de werknemers (kapitaalsparticipatie) zou in KMO's voor problemen kunnen zorgen, gezien het mogelijke effect op de zeggenschap in deze veelal familiale ondernemingen. De wet geeft KMO's daarom de mogelijkheid een aangepast regime, het 'investeringspaarplan' in te voeren. Dit stelsel houdt in dat het deel in de winst (geen aandelen) dat jaarlijks aan de werknemers in het kader van het participatieplan wordt toebedeeld, onmiddellijk door die werknemers aan de KMO ter beschikking wordt gesteld in de vorm van een niet-achtergestelde lening. Jaarlijks betaalt de KMO een interest op die lening aan zijn werknemers. Het bedrag van de participaties moet door de KMO worden benut voor investeringen in vaste activa.

(Para-)fiscaal regime

Voor de werkgever-vennootschap zijn de uitkeringen die het kader van een participatieplan worden gedaan, geen aftrekbare beroepskost. Net zoals bij dividenden het geval is, zal hierop steeds vennootschapsbelasting worden betaald. ¶ Voor het overige zijn de in de wet voorziene stelsels onderworpen aan een gunstig sociaal (voor werkgever en werknemer) en fiscaal (voor werknemer) statuut, afhankelijk van de 'intensiteit' van de participatie. In concreto is aan werknemerszijde op winstparticipaties, d.i. de onmiddellijke uitkering in cash die nogal wat gelijkenissen vertoont met loon en bijgevolg fiscaal het minst gunstig wordt behandeld, een belastingtarief van 25% verschuldigd. Bovendien wordt dit soort uitkeringen onderworpen aan een 'solidariteitsbijdrage' van 13,07%. ¶ Op kapitaalsparticipatie (het toebedelen van aandelen) is de werknemer slechts 15% belasting verschuldigd. Hetzelfde geldt voor een KMO-investeringspaarplan. De solidariteitsbijdrage is in deze beide regimes niet verschuldigd. ¶ Wanneer niet aan de in de wet gestelde voorwaarden voldaan is en blijft, worden de fiscale gunsttarieven verhoogd met een aanvullende belasting van 23,29%. Zo bijvoorbeeld legt de wet op dat aandelen die in het kader van een kapitaalsparticipatiestelsel aan de werknemers worden toebedeeld, voor een minimumtermijn (tussen twee en vijf jaar) 'onaantastbaar' moeten blijven. De werknemer mag ze in tussentijd dus niet te gelde maken. Gebeurt dit toch, dan wordt de belasting vermeerderd met het hierboven vermelde tarief, hetgeen uiteindelijk resulteert in het tarief dat van toepassing is op een participatie in cash.

Waarderingsopdracht voor externe accountants en bedrijfsrevisoren

In geval van kapitaalsparticipatie, wordt de waarde, en bijgevolg de belastbare grondslag van de aan de werknemers toegekende aandelen, bepaald als volgt:

Wanneer de aandelen genoteerd of verhandeld worden op de beurs, moet de waarde (belastbare basis) ervan worden vastgesteld op minstens het bedrag dat overeenkomt met de gemiddelde koers van het aandeel gedurende dertig dagen die de dag van toekenning van de aandelen voorafgaat, of de laatste slotkoers die voorafgaat aan de dag van de toekenning, en dit naar keuze van de vennootschap die de aandelen toekent.

¶ In de andere gevallen mag de waarde niet kleiner zijn dan de ‘werkelijke waarde’ van het aandeel op het moment van de toekenning ervan, vastgesteld door de vennootschap *overeenkomstig gelijklopend advies van een extern accountant of bedrijfsrevisor* die ze heeft aangewezen. Die waarde mag niet lager zijn dan de boekwaarde van de aandelen zoals blijkt uit de laatste jaarrekening van de uitgevende vennootschap, afgesloten en goedgekeurd vóór de datum van toekenning. ¶ Eén en ander is analoog aan hetgeen werd voorzien in de wetgeving betreffende stock-options. Belangrijk onderscheid: waar bij de stock-options de extern accountant als professional die kan tussenkomen bij de waardebepaling van de (onderliggende) aandelen nog werd vergeten, wordt dit in de nieuwe participatiewetgeving rechtgezet.

Inwerkingtreding

In de slotbepalingen van de Wet van 22 mei 2001 werd een koninklijk besluit aangekondigd dat ‘voor elk van de wetsartikelen’ de inwerkingtreding zou regelen. Het aangekondigde KB¹¹ werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 december 2001. De belangrijkste vaststelling is wellicht dat de eerste winst die onder de werknemers kan worden verdeeld in het kader van een participatieplan deze is van het boekjaar dat (ten vroegste) op 31 december 2001 werd afgesloten. ¶ Voor het overgrote deel van de fiscale bepalingen geldt logischerwijze ‘aanslagjaar 2002’ als datum van inwerkingtreding.

Hoorzitting Wetsontwerp Corporate Governance

Op 8 november 2001 werden de Voorzitter en de Secretaris-generaal van het Instituut uitgenodigd op een hoorzitting van de Kamercommissie belast met de problemen inzake handels- en economisch recht, ten einde het standpunt van de Raad betreffende het wetsontwerp ‘Corporate Governance’¹² toe te lichten. De Raad had er voor geopteerd uitsluitend een standpunt over te maken met betrekking tot de bepalingen van het betrokken wetsontwerp die rechtstreeks of onrechtstreeks raakvlakken vertonen met de activiteiten van de accountant en de belastingconsulent, of die hierop een invloed kunnen uitoefenen. Het standpunt wordt hieronder beknopt toegelicht.

Naar de inhoud

Ter versterking van de onafhankelijke taakuitoefening van de commissarissen, stelt het wetsontwerp voor om de huidige bepaling inzake de onafhankelijkheid van de commissaris (art. 133 W. Venn.) aan te vullen met een zogenaamde ‘cooling off’-periode, in concreto door commissarissen te verbieden gedurende twee

¹¹ Koninklijk Besluit van 19 december 2001 tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen, *BS*, 29 december 2001, 2^e editie, blz. 45508

¹² Wetsontwerp houdende wijziging van het Wetboek van vennootschappen alsook van de wet van 2 maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overnameaanbiedingen (Kamer, Doc 50 – 1211/001)

jaar na het einde van hun mandaat van commissaris, zowel in de vennootschap die aan hun controle is onderworpen als in een daarmee verbonden vennootschap, een mandaat van bestuurder, zaakvoerder of enige andere functie te aanvaarden. ¶ Bovendien ambieert het ontwerp de onafhankelijkheid van de commissaris nader vorm te geven door artikel 133 van het Vennootschappenwetboek aan te vullen met de bepaling dat de commissarissen zich niet onafhankelijk kunnen verklaren wanneer de vennootschap waarvan ze de jaarrekening controleren of een daarmee verbonden vennootschap begunstigd is van één of meer verrichtingen, andere dan de bij wet aan de commissaris toevertrouwde opdrachten, uitgevoerd door hem of door een persoon waarmee de commissaris een arbeidsovereenkomst heeft afgesloten of met wie hij beroepshalve in samenwerkingsverband staat. ¶ Het wetsontwerp geeft de Koning de mogelijkheid om bij KB limitatief de verrichtingen op te sommen die onverenigbaar zouden zijn met de onafhankelijkheid van de commissaris. ¶ De Voorzitter van het Instituut maakte ter zitting het standpunt van de Raad over dat er momenteel, met het oog op de harmonisering van de financiële markten binnen de Europese Unie, op Europees vlak een discussie wordt gevoerd aangaande de waarborgen inzake de onafhankelijkheid van de commissaris. Vanuit deze vaststelling meent de Raad van het Instituut dat het wellicht opportuun zou zijn een aantal elementen uit het actuele Europees debat, meer bepaald uit het ontwerp van Europese aanbeveling dat door de bevoegde instanties werd uitgewerkt, te weerhouden met het oog op de implementatie en de verdere uitwerking van de wettelijke regeling inzake onafhankelijkheidswaarborgen op het Belgisch niveau.

Naar de vorm

Het wetsontwerp voorziet in de mogelijkheid voor de Koning om bij KB limitatief de verrichtingen weer te geven die de onafhankelijkheid van de commissaris in het gedrang brengen. Het Instituut deelde op de hoorzitting mee dat een dergelijke regeling volgens de Raad aangewezen is. ¶ Anderzijds voorziet het wetsontwerp niet in een overgangperiode met betrekking tot de voorgestelde regeling. Teneinde alle betrokkenen, zowel commissarissen (bedrijfsrevisoren) als diegenen die met hen samenwerken (in voorkomend geval accountants en belastingconsulenten), in de gelegenheid te stellen hun kantoor- en werkorganisatie op dit nieuwe gegeven af te stemmen, stelde het IAB dat de invoering van een voor alle partijen redelijke overgangperiode noodzakelijk is.

Tot slot...

In het Corporate Governance-debat dat momenteel wordt gevoerd, dient volgens de Raad van het Instituut tevens de nodige aandacht besteed te worden aan de modaliteiten die bij wet zijn gecreëerd opdat alle aandeelhouders op basis van voldoende en duidelijke informatie mee zouden kunnen beslissen over het beleid van de vennootschap. Het Vennootschappenwetboek heeft de extern accountant, in zijn relatie tot de individuele aandeelhouder, in deze aangelegenheid een sleutelrol toebedeeld, aangezien iedere vennoot zich – in vennootschappen waar geen commissaris werd benoemd – in zijn individuele onderzoeks- en controlebevoegdheid kan laten vertegenwoordigen door een accountant. ¶ In de praktijk is echter gebleken dat de bewoordingen waarin dit wettelijk kader is gesteld in bepaalde gevallen kunnen leiden tot rechtsonzekerheid. Het huidige debat inzake corporate governance biedt volgens de Raad van het Instituut de gelegenheid om tevens op dit vlak de bestaande onduidelijkheden weg te werken.

RECHTSPRAAK

Tucht

Commissie van Beroep 5 april 2001

Feiten

De volgende feiten werden de accountant ten laste gelegd n.a.v. de overdracht van een dossier aan een andere accountant: het uitoefenen van retentie op een dossier van een cliënt wegens wanbetaling van het ereloon, het onbeantwoord laten van briefwisseling uitgaande van het Instituut en de schending van het beginsel van de confraterniteit door aan de opvolgende accountant de door hem gevraagde stukken en inlichtingen niet te hebben meegedeeld. De accountant werd in eerste aanleg veroordeeld tot een schorsing van één maand.

Beslissing

De Commissie van Beroep achtte de feiten bewezen. Bij de straffoemeting hield zij echter rekening met de afwezigheid van disciplinaire antecedenten in hoofde van de accountant en de vaststelling dat niemand enig economisch nadeel had ondervonden van de inbreuken op de deontologie. Gezien deze verzachtende omstandigheden werd de tuchtsanctie herleid tot een berisping.

Commissie van Beroep 31 mei 2001

Betrokkene werd bij beslissing van de Tuchtcommissie, gewezen op 23 november 2000, gestraft met schrapping. Hij stelde daarop regelmatig beroep in, op 18 december 2000.

De Raad legde de betrokken accountant ten laste:

1. Het beroep van accountant uit te oefenen of uitgeoefend te hebben in het kader of door middel van twee niet door het Instituut erkende vennootschappen – daarenboven handelsvennootschappen –, en in één daarvan een bestuursmandaat te bekleden;
2. Opdrachten uitgevoerd te hebben onder omstandigheden die zijn onafhankelijkheid, zijn wils- of beoordelingsvrijheid, of zijn onpartijdigheid kunnen aantasten, inzonderheid:
 - door van 1996 tot 1999 opdrachten uit te voeren voor rekening van de niet erkende vennootschap X, die deze aanrekende in het kader van een contract van onderaanneming tussen laatstgenoemde en de vennootschap van accountants Y;
 - door de boekhouding te voeren van de niet erkende vennootschap X, waarvan hij één van de vennoten is, waarvan zijn vader de zaakvoerder is en die de door de accountant geleverde prestaties aan derden, onder meer de vennootschap van accountants Y, aanrekende;

3. Toe te laten dat een fiduciaire vennootschap, die hij heeft opgericht en waarvan hij de zaakvoerder is, het wettelijk voorschrift betreffende de bescherming van de beroepstitel van accountant miskende, wat een misdrijf impliceert;
4. De artikelen 2 en 20 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants te hebben geschonden en een onwaardige houding aan te nemen ten aanzien van de regels betreffende de uitoefening van het beroep in vennootschap, hetgeen een verzwarende omstandigheid uitmaakt;
5. Tot tweemaal toe de informatieverplichting van de externe accountant niet nageleefd te hebben, met name een eerste maal door het Instituut geen afschrift te laten worden van de op 14 juni 1996 met de accountantsvennootschap Y en de vennootschap Z gesloten 'overeenkomst inzake onderaanneming en concurrentieverbod', en een tweede maal bij de oprichting van de vennootschap Z waarvan de statuten laattijdig werden medegedeeld;
6. Zijn verslagen inzake permanente beroepsopleiding voor 1997-1998 en 1998-1999 niet te hebben ingediend en de verplichting inzake permanente beroepsopleiding niet te hebben nageleefd.

De Tuchtcommissie had beslist dat alle hem ten laste gelegde tekortkomingen, met uitzondering van de grief betreffende de naleving van de verplichting inzake permanente beroepsopleiding, bewezen zijn. ¶ Voor de Commissie van Beroep van het Instituut, heeft de accountant, binnen de gestelde perken, geen enkel van de hem ten laste gelegde feiten betwist. ¶ Hoewel de accountant in zijn beroep van 18 december 2000 nog meende dat de Tuchtcommissie onvoldoende rekening had gehouden met zijn bijzondere toestand en zijn verlangen om zijn situatie te regulariseren en hij zich op dat ogenblik 'evenwel met behoud van zijn titel van accountant, uit het Instituut wenste terug te trekken', gaf hij verder toe dat hij vanaf 1 januari 2001 – hetgeen hij bij zijn verschijning op 18 april 2001 trouwens niet ontkende – voor een periode van drie jaar 'in omstandigheden die onverenigbaar zijn met de deontologie van het Instituut, belast was met een opdracht inzake interne controle en financiële leiding'. ¶ Daaruit volgt dat er gegronde redenen zijn om de beslissing van de Tuchtcommissie waarbij betrokkene gestraft werd met schorsing, te bevestigen. ¶ De Commissie van Beroep, rechtdoende op tegenspraak, bevestigt de beslissing van de Tuchtcommissie waarbij betrokkene gestraft werd met schrapping.

Commissie van Beroep 27 september 2001

Gelet op het beroep, door de betrokken accountant ingesteld tegen de beslissing door de Tuchtcommissie gewezen op 8 maart 2001, waarbij hij gestraft wordt met schrapping.

Betrokkene wordt ten laste gelegd:

1. Schending van artikel 31, 2° van de wet betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, door handelsactiviteiten of activiteiten als tussenpersoon in handelszaken die onverenigbaar zijn met het beroep van accountant uit te oefenen of uitgeoefend te hebben;
2. Schending van artikel 30 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 door zijn diensten te hebben aangeboden;

3. Schending van artikel 29 van bovengenoemd koninklijk besluit door voordelen of commissielonen gevraagd of ontvangen te hebben;
4. Aansprakelijk te zijn voor de nalatigheden bij de vervulling van de opdracht die hem door een vennootschap-cliënte werd toevertrouwd;
5. Onder diverse gevallen, de artikelen 27 en 28 van bovengenoemd koninklijk besluit, te hebben geschonden door buitensporige erelonen aangerekend te hebben.

Tegen voormelde elementen voert betrokkene enerzijds aan 'nooit handelsactiviteiten en nog minder activiteiten als tussenpersoon in handelszaken, te zamen met deze van accountant, uitgeoefend te hebben', en ontkent hij anderzijds voordelen of commissielonen te hebben ontvangen, nalatig geweest te zijn bij de uitoefening van zijn opdracht jegens de vennootschap-cliënte en buitensporige erelonen aangerekend te hebben. ¶ Eveneens vruchteloos tracht hij als argument te gebruiken dat 'de nog hangende gerechtelijke procedures nog niet het voorwerp van enige uitspraak hebben kunnen uitmaken' en dat hij, naar eigen zeggen, bijgevolg 'voorbarig, op grond van fouten die hij niet begaan heeft, en door een loutere schrapping, enigszins overdreven,' tuchtrechtelijk veroordeeld zou worden. ¶ Er zij op gewezen, zoals de Tuchtcommissie terecht onderstreepte, dat de tuchtvordering onafhankelijk is van de strafvordering en van de burgerlijke vordering, en dat behoudens uitzonderlijke feitelijke omstandigheden, die in casu niet aanwezig zijn, niets de Commissie van Beroep in de weg staat een tuchtrechtelijke uitspraak te doen, zonder af te wachten tot de burgerlijke rechter zich heeft uitgesproken over de vorderingen waarvan hij kennis heeft genomen. ¶ De tekortkomingen die de accountant ten laste worden gelegd zijn zo ernstig dat de Tuchtcommissie niet anders kon dan hem straffen met schrapping. ¶ De Commissie van Beroep, rechtdoende bij verstek, bevestigt de beslissing van de Tuchtcommissie waarbij betrokkene gestraft werd met schrapping.

Tuchtcommissie 22 juni 2001

Feiten

De intern accountant was opgeroepen om voor de Tuchtcommissie te verschijnen wegens wanbetaling van de ledenbijdrage en het verzuim om jaarverslagen inzake permanente vorming over te maken aan het Instituut.

Beslissing

De accountant werd geschrapt van het tableau. De accountant kan zich niet aan de verplichting om jaarlijks de ledenbijdrage te betalen onttrekken door aan te voeren dat de werkgever nagelaten had om de ledenbijdrage rechtstreeks op de bankrekening van het Instituut over te schrijven. De verplichting tot het betalen van een ledenbijdrage rust op de accountant zelf en de naleving ervan kan niet worden afgewenteld op de werkgever. Indien de werkgever niet, zoals voorheen gebruikelijk, overgaat tot de betaling van de ledenbijdrage dient de accountant desnoods zelf de ledenbijdrage te betalen.

Tuchtcommissie 22 juni 2001 en 14 december 2001

Feiten

Een accountantsvennootschap werd door de Raad tuchtrechtelijk vervolgd omdat ze had nagelaten de ledenbijdrage voor het jaar 2000 te betalen.

Beslissing

De tuchtvordering werd aanvankelijk onontvankelijk verklaard omdat de betrokken accountant niet regelmatig was opgeroepen. De oproeping per aangetekende brief was immers verzonden aan een vorige maatschappelijke zetel. De zaakvoerder van de vennootschap was niet ter zitting verschenen. Na een nieuwe oproeping werd de tuchtvordering ontvankelijk verklaard en werd vennootschap geschrapt van het tableau.

Tuchtcommissie 22 juni 2001

Feiten

Een accountantsvennootschap en de accountant die via deze vennootschap zijn beroep uitoefent, werden opgeroepen omdat ze respectievelijk hadden nagelaten om de ledenbijdrage te betalen en omdat er geen jaarverslagen inzake permanente vorming waren ingediend.

Beoordeling

De accountant voerde aan dat hij geen kennis kon nemen van de feiten die hem ten laste werden gelegd en niet wist wanneer hij diende te verschijnen voor de Tuchtcommissie omdat bij een inbraak op zijn kantoor de oproepingen en zijn agenda waren gestolen. ¶ Aangezien een kopie van de oproepingen per fax ter kennis werd gebracht van de partijen voor de zitting en de accountants hun bewering niet konden staven met o.a. een kopie van een klacht ingediend bij de politie, konden ze geen onwetendheid inroepen en was de Tuchtcommissie van oordeel dat beide accountants regelmatig waren opgeroepen. ¶ Aangezien de aangifteplicht betreffende de permanente vorming een positieve gedraging in hoofde van de accountant veronderstelt, rust op hem de bewijslast om aan te tonen dat hij aan die verplichting heeft voldaan. Indien er geen jaarverslagen werden ingediend, mag worden vermoed dat de accountant geen voldoende tijd heeft besteed aan permanente vorming. De Tuchtcommissie sanctioneerde het verzuim van de accountant met een waarschuwing. ¶ Het verweer van de accountantsvennootschap dat zij geen ledenbijdrage was verschuldigd omdat de enige vennoot en zaakvoerder reeds ten persoonlijke titel een bijdrage had betaald, werd door de Tuchtcommissie verworpen. Aangezien de wetgever noch de Raad in zo'n vrijstelling hebben voorzien, werd de accountantsvennootschap geschrapt van het tableau.

Tuchtcommissie 1 juni 2001

Feiten

De accountant werd ten laste gelegd dat hij had nagelaten de ledenbijdrage voor het jaar 2001 te betalen.

Beslissing

Het verweer van de accountant dat hij geen ledenbijdrage was verschuldigd omdat hij het beroep van accountant niet meer uitoefent en op pensioen was gegaan werd verworpen. Aangezien de accountant geen ontslagverzoek had ingediend was hij zoals elk ander lid onderworpen aan de verplichtingen verbonden aan het lidmaatschap. De stopzetting van de uitoefening van accountantsactiviteiten ontheft hem niet van de plicht tot het betalen van de ledenbijdrage. De accountant werd geschrapt van het tableau.

Tuchtcommissie 26 april 2001

Feiten

De Raad van het Instituut legt de accountant ten laste:

zijn beroep uit te oefenen via of door middel van een niet erkende vennootschap;

als extern accountant de verplichting om een polis af te sluiten voor de verzekering van zijn burgerlijke aansprakelijkheid als accountant niet te hebben nageleefd;

nagelaten te hebben de Voorzitter van de Commissie van toezicht van het Instituut spontaan een kopie van het bijzonder verslag opgesteld op grond van artikel 178*bis* Venn.W., te hebben overgemaakt;

een onwaardige en achteloze houding ten aanzien van het Instituut te hebben aangenomen door de van het Instituut uitgaande briefwisseling niet te beantwoorden;

de informatieplicht van de externe accountant niet te zijn nagekomen;

nagelaten te hebben bij het Instituut de verslagen inzake de permanente beroepsopleiding voor de academiejaren 1996-1997, 1997-1998 en 1998-1999 te hebben ingediend en niet het per academiejaar voorgeschreven minimum aantal uren aan activiteiten die bijdragen tot de verbetering van zijn beroepskennis te hebben besteed.

Beoordeling

Blijkens de gegevens van de zaak heeft betrokkene sinds onbepaalde tijd en voor een aanzienlijk gedeelte van zijn winstgevende bezigheid, zijn beroep als accountant uitgeoefend op een wijze die onverenigbaar is met de wettelijke voorwaarden voor de uitoefening ervan. ¶ Bovendien heeft hij, door de ontwijkende houding die hij sedert november 1998 aannam, deze onwettige toestand gedurende bijna twee jaar verder in stand gehouden. ¶ Immers, pas nadat de tuchtprocedure tegen hem werd ingesteld, is hij er uiteindelijk toe overgegaan deze toestand te regulariseren. Dit getalm wijst op het intentioneel karakter van zijn terughoudendheid ten aanzien van de verzoeken tot informatie die het Instituut tot hem heeft gericht.

De Tuchtcommissie rechtdoende op tegenspraak legt de betrokkene een schorsing van twee maanden op.

Tuchtcommissie 9 mei 2001

Feiten

De Raad van het Instituut legt de betrokken accountant ten laste:

- zijn beroep uit te oefenen of uitgeoefend te hebben in het kader of door middel van een niet door het Instituut erkende fiduciaire vennootschap en op dat vlak op zijn minst een verwarde toestand jegens de cliënten en derden in stand te hebben gehouden;
- aansprakelijk te zijn voor diverse professionele tekortkomingen waarvan hij door vennootschap-cliënte X wordt beticht;
- aansprakelijk te zijn voor de laattijdige neerlegging van de jaarrekening van laatstgenoemde bij de Balanscentrale van de Nationale Bank van België;
- aansprakelijk te zijn voor de professionele tekortkomingen waarvan hij door vennootschap-cliënte Y wordt beticht;
- via of door middel van de fiduciaire vennootschap, in overtreding van artikel 28, lid 2, van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants, kosteloos boekhoudkundige en fiscale opdrachten te hebben uitgevoerd;
- met schending van artikel 53 van het koninklijk besluit van 2 maart 1989 tot vaststelling van het huishoudelijk reglement van het Instituut en van artikel 20 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants, de Raad van het Instituut niet te gepasten tijde spontaan ingelicht te hebben over het samenwerkingsverband in het kader van zijn beroepsuitoefening met de fiduciaire vennootschap;
- voor de academiejaren 1997-1998 en 1998-1999 niet het vereiste minimum aantal uren aan activiteiten te hebben besteed die bijdragen tot de verbetering van zijn vakkenis.

Beoordeling

De permissieve overwegingen vanwege de betrokken accountant betreffende zijn tussenkomsten voor de fiduciaire, en de voorrang die hij, ten nadele van zijn eigen beroepspllichten, aan de solidariteit met zijn familieleden toekent, wekken niet de indruk dat hij spontaan een einde aan deze deontologisch ongeoorloofde situatie stelt. ¶ Het vooruitzicht op regularisatie van deze toestand kan des te minder in overweging worden genomen, nu de hoofdactiviteit van betrokkene bij de bank die hem tewerkstelt, door zijn nakende pensionering op het punt staat op te houden, en het derhalve niet uit te sluiten is dat hij zich weldra nog meer aan de activiteiten van de fiduciaire vennootschap gaat wijden.

De Tuchtcommissie rechtdoende op tegenspraak, straft de betrokkene met schrapping. Betrokkene tekent beroep aan tegen deze beslissing.

Verzoeken tot eerherstel in tuchtzaken

Commissie van Beroep 18 oktober 2001

De verzoeker was in 1996 geschrapt van het register van de externe accountants wegens ernstige inbreuken op de deontologie, zoals o.a. het opstellen van controleverslagen die niet voldeden aan de vigerende controlenormen en het uitoefenen van het beroep van accountant in een niet-erkende vennootschap. ¶ Na zijn schrapping had hij een correctionele veroordeling opgelopen omdat hij zich had verzet tegen de afgifte van stukken aan ambtenaren van de Administratie van de Douane en Accijnzen die een controle bij zijn cliënt uitvoerden. Verzoeker oefende tevens samen met een accountant het beroep van boekhouder-fiscalist uit in een fiduciaire terwijl volgens de huidige stand van de beroepsreglementering de interprofessionele samenwerking in vennootschapvorm tussen accountants en boekhouders-fiscalisten verboden is. ¶ De Commissie was dan ook van oordeel dat er op het disciplinaire vlak onvoldoende morele verbetering kon worden vastgesteld in hoofde van de verzoeker zodat er een risico blijft bestaan op nieuwe inbreuken op de deontologie van het beroep van accountant. Het verzoek tot eerherstel werd bijgevolg niet ingewilligd.

Rechtspraak van de Commissie van Beroep inzake de erkenning van belastingconsulenten (overgangsregeling)

Commissie van Beroep 18 januari 2001

De kandidaat was, na een negatief advies van de Erkenningscommissie, door de Raad afgewezen omdat hij niet voldoende het bewijs had geleverd dat hij ten minste 5 jaar de professionele werkzaamheden van belastingconsulent had uitgeoefend en voldoende vorming had genoten om deze opdrachten uit te voeren. ¶ De Commissie verklaarde het hoger beroep van de kandidaat onontvankelijk omdat het per gewone brief was gericht aan de Voorzitter van het Instituut, terwijl de wettelijke bepalingen er ondubbelzinnig in voorzien dat het beroep moeten worden ingesteld per aangetekend schrijven aan de Commissie van Beroep.

Commissie van Beroep 14 juni 2001

De kandidaat was, na een negatief advies van de Erkenningscommissie, door de Raad afgewezen omdat hij niet voldoende het bewijs had geleverd dat hij ten minste 5 jaar de professionele werkzaamheden van belastingconsulent had uitgeoefend en voldoende vorming had genoten om deze opdrachten uit te voeren. ¶ Het hoger beroep van de kandidaat werd ongegrond verklaard. Het aankopen van naslagwerken en deelname aan seminaries volstaat niet om te worden erkend als belastingconsulent wanneer uit de stukken die de kandidaat heeft neergelegd en uit het onderhoud dat hij had met de leden van de Commissie van Beroep blijkt dat hij voor de drie werkzaamheden van belastingconsulent, opgesomd in artikel 38 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen (bijstand, advies en vertegenwoordiging), onvoldoende ervaring heeft opgedaan.

Commissie van Beroep 18 oktober 2001

De Raad had de aanvraag tot erkenning als extern belastingconsulent, na een negatief advies van de Er-

kenningscommissie, afgewezen omdat de kandidaat niet het bewijs had geleverd dat hij houder was van het wettelijk vereiste diploma. ¶ De kandidaat was in 1996 door de Tuchtcommissie van het tableau geschrapt wegens ernstige tekortkomingen bij de uitoefening van het beroep, zoals het waarnemen van bestuursmandaten in handelsvennootschappen, het opstellen van controleverslagen die strijdig waren met de gangbare normen. Hij bekwam voor deze feiten geen eerherstel. Na zijn schrapping werd hij door het BIBF erkend als boekhouder-fiscalist. ¶ De Commissie verwierp het hoger beroep en was van oordeel dat de kandidaat, omwille van zijn tuchtverleden en bij gebreke aan eerherstel, geen voldoende garanties kon bieden dat hij als belastingconsulent alle beroepsverplichtingen zou nakomen en voldoende respect zou opbrengen voor de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep ten grondslag liggen.

De bescherming van de titel van accountant en belastingconsulent en de wettelijke opdrachten van de accountant

Corr. Brugge 11 april 2001

De vennootschap A had in haar doelomschrijving gesteld dat zij de activiteiten van revisor, accountant en fiscaal raadgever zou uitoefenen. De rechtbank was van oordeel dat er een inbreuk op de titel van accountant was gepleegd omdat de vennootschap de diensten van accountant aanbood zonder dat ze was erkend door het Instituut. De vennootschap werd dan ook veroordeeld tot een geldboete van 40.000 BEF. ¶ De natuurlijke persoon die zaakvoerder was van de vennootschap werd veroordeeld tot dezelfde straf omdat hij had nagelaten de doelomschrijving van de vennootschap te wijzigen alhoewel hij hiertoe uitdrukkelijk werd verzocht door het Instituut. ¶ Beide beklaagden werden bovendien solidair veroordeeld tot de betaling van 5.000 BEF en 1 BEF aan het Instituut als compensatie voor de materiële en morele schade die het Instituut leed ten gevolge van de feiten gepleegd door de beklaagden. De vordering tot schadeloosstelling van de Voorzitter van het Instituut werd ongegrond verklaard omdat de rechtbank van oordeel was dat de schadevergoeding toegekend aan het Instituut tevens de schade dekt die de individuele leden lijden.

Arbitragehof nr. 11/2001 van 7 februari 2001

Zie ook *IAB-Info* nr. 4 van 4 april 2001.

Een voormalig lid van het Instituut werd door de Procureur des Konings te Turnhout voor de correctionele rechtbank gedagvaard wegens inbreuken op artikel 71 van de wet van 21 februari 1985 tot hervorming van het bedrijfsrevisoraat (thans artikel 18 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen). Deze wetsbepaling verbiedt het gebruik van termen die verwarring kunnen stichten met de titel van accountant. In concreto waren op een reclamepaneel en gevelbordje de woorden 'accounting' en 'accountancy' aangebracht. ¶ Alvorens een uitspraak te willen doen over de schuldvraag en de straftoemeting, heeft de rechtbank op 5 november 1999 de volgende prejudiciële vraag gesteld aan het Arbitragehof:

'Schendt artikel 71 van de wet 21 februari 1985 tot herziening van het bedrijfsrevisoraat de artikelen 10

en 11 van de Grondwet inzoverre dit artikel het gebruik van alle termen die verwarring kunnen stichten met de titel van accountant, onder meer de termen 'accounting' en 'accountancy', verbiedt, ook wanneer deze termen activiteiten omschrijven die niet tot de monopoliewerkzaamheden van de accountant behoren?'

In zijn arrest van 7 februari 2001 beantwoordde het Arbitragehof deze vraag negatief en trad daarmee de stelling bij van het Instituut. Het Arbitragehof was immers van oordeel dat de verschillende behandeling van accountants en niet-accountants op een objectief criterium berust en in een redelijk verband staat tot de doelstelling van de wetgever om aan het publiek een kwaliteitsvolle dienstverlening te waarborgen door het opleggen van bepaalde erkenningsvoorwaarden (diploma, stage, examens, eedaflegging) en het toezicht op de naleving van de deontologie waartoe de accountants zijn gehouden. ¶ Betrokkene werd op 22 februari 2002 door de correctionele rechtbank veroordeeld tot de betaling van een effectieve geldboete van 250 EUR en een schadevergoeding van 247,89 EUR.

COMMISSIES

IAB-Commissies

De Commissie van toezicht

1. Context

De Commissie van toezicht is belast met de kwaliteitsbewaking van de opdrachten die de confraters uitvoeren. Om de drie jaar worden de commissieleden benoemd door de Raad, en dat voor een periode van drie jaar. De huidige mandaten in de commissie eindigen in 2004.

2. Samenstelling

De Commissie wordt voorgezeten door André BERT, algemeen coördinator. Ze omvat twee kamers: de ene behandelt de dossiers van de Nederlandstalige taalrol en de andere die van de Franstalige. Iedere kamer bestaat uit een coördinator, een verslaggever en leden, die allen worden gekozen vanwege hun deskundigheid op het gebied van bijzondere mandaten. De Nederlandstalige en Franstalige kamers worden voorgezeten door de coördinatoren, respectievelijk door Marcel VERSCHULDEN en Gérard DELVAUX. De verslaggevers zijn Jacques COLSON voor de Nederlandstalige kamer en Micheline CLAES voor de Franstalige kamer. De andere leden zijn Maria-Thérésia SMET, Jacques HELLIN, Maurice VANDER AUWERA en Joseph VAN WEMMEL voor de Nederlandstalige kamer en Dominique DELIEGE en Claude JANSSENS voor de Franstalige kamer.

3. Confraternele Controle – Verslagen die bij wet zijn vastgelegd

De wet heeft aan de bedrijfsrevisoren en de externe accountants een geheel van opdrachten toevertrouwd. Dat geheel van wettelijke opdrachten omvat nog twee kleinere gehelen. Het eerste is strikt voorbehouden voor de bedrijfsrevisoren, terwijl het tweede deel uitmaakt van een gemeenschappelijk monopolie. Het geheel dat aan de bedrijfsrevisoren is voorbehouden, omvat vooral de verslagen van inbreng in natura evenals de certificering van de jaarrekeningen in het kader van de commissaris-functie, terwijl het gemeenschappelijke geheel de verslagen omvat die moeten worden opgesteld ter gelegenheid van:

- Het voorstel tot ontbinding (Gemeenschappelijke bepalingen – art. 181, § 1 W. Venn.)
- Uitgifte van aandelen zonder vermelding van nominale waarde beneden de fractiewaarde (NV – art. 582 W. Venn.)
- De beperking van het voorkeurrecht (NV – art. 596 W. Venn.)
- De fusie van vennootschappen door overneming (Herstructurering van vennootschappen – Art. 695 W. Venn.)
- De fusie van vennootschappen door oprichting van een nieuwe vennootschap (Herstructurering van vennootschappen – art. 708 W.Venn.)

- De splitsing van vennootschappen door overneming (Herstructurering van vennootschappen – art. 731 W. Venn.)
- De splitsing van vennootschappen door oprichting van nieuwe vennootschappen (Herstructurering van vennootschappen – art. 746 W. Venn.)
- De omzetting van een vennootschap in een andere handelsvorm (Omzetting van vennootschappen – art. 777 W. Venn.) waaronder de omzetting van een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid in een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (CV – art. 436, § 2 en 777 W. Venn.)

Het is aan deze verslagen, opgesteld door onze confraters accountants, dat de commissie bijzondere aandacht schenkt. De accountants zijn immers verplicht om ieder verslag dat in dat wettelijk kader is opgesteld, aan de commissie over te maken binnen de veertien dagen na de definitieve versie. Afhankelijk van de taal waarin de verslagen zijn opgesteld, buigen een of twee leden van de betrokken kamer zich erover. Tijdens de plenaire zitting van elke kamer delen de leden hun opmerkingen en een voorstel voor conclusie mee. ¶ Ieder commissielid evalueert dus de verslagen en dit om de kwaliteit van het werk dat de betrokken confrater(s) levert/leveren, te bewaken en om na te gaan of de normen worden nageleefd die de gemengde IBR/IAB-Commissie in onderlinge overeenstemming heeft vastgelegd en die werden goedgekeurd door de respectievelijke Raden van de twee Instituten en de Hoge Raad voor de Economische Beroepen. ¶ De rol van deze commissie past in het algemeen kader van de rol die de wetgever aan het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten heeft toevertrouwd, namelijk de kwaliteit van ons korps van vakspecialisten bewaken. Het is dus mogelijk dat een collega wordt opgeroepen met zijn controledossier om de commissieleden meer informatie te verstrekken over de opdracht. Ook de opstelling van een eerste verslag kan leiden tot een oproeping, zodat de commissie kan reageren ingeval de manier waarop de opdracht van de confrater is vervuld bepaalde verbeteringen zou vragen. ¶ In het jaar 2001 is elke kamer 11 keer bijeengekomen; het aantal verhoren is respectievelijk 148 voor de Nederlandstalige kamer en 170 voor de Franstalige kamer. Het aantal verhoren kan van jaar tot jaar en zelfs van kamer tot kamer verschillen afhankelijk van de verdeling per soort van verslag of van het belang van de behandelde opdracht.

4. Controles ten kantore van een confrater

De commissie is soms genoodzaakt zich naar het kantoor van een confrater te begeven. Het gaat hierbij niettemin om een marginale tussenkomst die wordt uitgevoerd met de voorafgaande toelating van de Raad en in specifieke gevallen.

5. Permanente vorming

De Commissie van toezicht ziet er eveneens op toe dat de confraters de vereisten inzake permanente vorming nakomen. Ieder lid moet gedurende minstens 40 uur een bijscholing volgen in zijn beroepstak. Wanneer uit een onderzoek blijkt dat de betrokken confrater de vastgelegde normen niet naleeft, wordt hij opgeroepen om zich te verantwoorden.

Belgisch-Nederlandse gespreksgroep

Leden IAB

André BERT

Willy PAIROUX

Philip VAN EECKHOUTE

Deze gespreksgroep vergadert jaarlijks tweemaal en wil de evolutie van het beroep in België en Nederland van naderbij volgen.

Maken deel uit van de werkgroep:

Voor Nederland: NIVRA en NovAA

Voor België: IBR en IAB

Elk van de betrokken Instituten neemt volgens beurtrol het voorzitterschap waar. In samenspraak met het IBR, werd de fakkel voor de periode 2001 – 2002 overgedragen aan André BERT van het IAB.

Tijdens de besprekingen komen zowel de ontwikkelingen op wetgevend vlak als binnen het specifieke beroepsdomein aan bod.

In 2001 werden voor België onder meer de volgende thema's behandeld: het wetsontwerp inzake corporate governance, de erkenningsprocedure in uitvoering van de overgangsmaatregelen tot het verkrijgen van toegang tot de titel van belastingconsulent, de Verklaring van Bologna en de implicaties ervan voor de toegang tot het beroep. Aan Nederlandse zijde werd dieper ingegaan op de reeds in 2000 ingezette doorlichting van de wetgeving op het accountantsberoep en het Nederlandse Belastingplan 2001.

Consultatieve Commissie der Beroepsverenigingen

Samenstelling:

Voorzitter

Julien VAN WOUWE

Vice-Voorzitter

René DOUCY

Nederlandstalig Secretaris

Sylva TROONBEECKX

Franstalig Secretaris

Paul VAN DIEVOET

De Commissie vergaderde vijf maal in 2001. We sommen hierna per vergadering de voornaamste agenda-punten op:

15 januari 2001

- Statutenwijzigingen vennootschappen/belastingconsulenten, voorheen erkend als accountantsvennootschap;
- Aanvragen nieuwe leden;
- IAS-normen

19 maart 2001

- Arrest Arbitragehof nr. 5/2001 van 25 januari 2001
- Provinciaal aanspreekpunt rond G.O.M.
- Elektronische handtekening/beroepsgeheim
- Wijzigingen commissiereglement

21 mei 2001

- Samenstelling van de Commissie (overigens ongewijzigd gebleven)
- Evaluatie Algemene Vergadering IAB
- Doel en opdracht van de Commissie
- Wijzigingen commissiereglement
- Problematiek van de euro en de statutenwijziging

17 september 2001

- Werkzaamheden van de IAB-Raad
- IAS-normen
- BTW-aangiften: EDIVAT/INTERVAT – Elektronische handtekening
- Starters: financieel plan
- Publiciteit: stand van zaken
- Mededeling e-mailadressen aan het IAB

19 november 2001

- Stageregeling 2002
- Stage- en Examencommissie: werking
- Burgerlijke bosgroeperingsvennootschappen
- Confrontatie met de georganiseerde criminaliteit inzake fiscaliteit.

Gemengde commissies

Inter-Institutencomité IAB – IBR – BIBF

Samenstelling

IAB-leden

Johan DE LEENHEER

Guy STEVENS

Philip VAN EECKHOUTE

IBR-leden

Ludo SWOLFS

André KILESSE

David SZAFRAN

BIBF-leden

Paul LEDENT

Françoise PHILIPPE

Geert LENAERTS

Het Inter-Institutencomité werd gecreëerd bij wet van 22 april 1999 en heeft als doel gemeenschappelijke beleidslijnen uit te werken voor thema's die de economische beroepen in hun geheel aanbelangen. In 2001 vergaderde het Comité op 9 april en op 10 december.

Het voorzitterschap werd tot en met 10 december waargenomen door de heer Johan DE LEENHEER, Voorzitter IAB, om daarna te worden overgedragen aan de heer Paul LEDENT, Voorzitter BIBF.

Op de vergaderingen van het Inter-Institutencomité werden onder meer volgende topics besproken:

- Evaluatie werkzaamheden Inter-Institutencomité, in het licht van een mogelijke vernieuwde samenstelling na de algemene vergaderingen IBR en IAB, begin 2001
- Toepassing van de reglementering inzake beroepsregels
- Publiciteit
- Overdracht voorzitterschap

Gemengde Commissie IBR – IAB – Bijzondere Opdrachten

Leden IAB

Micheline CLAES

Gerard DELVAUX

Patrick JAILLOT

Claude JANSSENS

Philip VAN EECKHOUTE

Joseph VAN WEMMEL

Marcel VERSCHELDEN

Betreffende Gemengde Commissie werd in het leven geroepen met het oog op het opstellen en uitwerken van normen die in acht moeten worden genomen bij het uitvoeren van bijzondere controleopdrachten die de wetgever zowel aan de accountant als aan de bedrijfsrevisor heeft toevertrouwd. Deze normen zijn bindend voor de leden en de miskennis ervan kan bijgevolg aanleiding geven tot deontologische sancties. ¶ In 2001 heeft de invoering van het Wetboek van Vennootschappen geleid tot het uitwerken van nieuwe normen inzake het verslag op te stellen bij het omzetten van een vennootschap. Deze nieuwe normen zijn in werking getreden op 6 februari 2001 (gelijktijdig met het Wetboek Vennootschappen en zijn Uitvoeringsbesluit) en waren het gevolg van de inhoudelijke wijziging van de vennootschapsrechtelijke bepalingen terzake. ¶ De Wet van 23 januari 2001 (Reparatiewet van het Wetboek van Vennootschappen, BS 6 februari 2001) heeft evenwel op het laatste ogenblik een aantal wijzigingen aangebracht aan het Wetboek van Vennootschappen, ondermeer voor wat betreft de omzetting van een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid (CVOA) naar een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (CVBA). Deze legistische wijziging heeft ook haar repercussies op het toepassingsgebied van de omzettingnormen zoals goedgekeurd door de Raad van het IAB op 5 juni 2000, vermits die de omzetting van een coöperatieve vennootschap met onbeperkte naar beperkte aansprakelijkheid uit hun toepassingsgebied sloten. Dat toepassingsgebied zal in de toekomst dus conform het nieuwe artikel 436 van het Wetboek van Vennootschappen moeten worden uitgebreid. ¶ Ook de *Wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen* voorziet in een nieuwe opdracht voor beide beroepsbeoefenaars. Zo zal de externe accountant of de bedrijfsrevisor verplicht moeten tussenkomen bij de waardering van niet-beursgenoteerde aandelen die in het kader van een kapitaalparticipatieplan worden toebedeeld aan de werknemers. Een en ander om te vermijden dat de belastbare basis beduidend lager zou zijn dan de reële waarde van de toegewezen aandelen. De Gemengde Commissie zal haar werkzaamheden met betrekking tot het uitwerken van normen dienaangaande, aangevat in 2001, verderzetten in 2002.

Gemengde Commissie IAB – IBR – Nationale Kamer van Notarissen

Teneinde de bepalingen van de Wet op het notariaat en het Koninklijk Besluit met betrekking tot de waardering van notariskantoren ten aanzien van de betrokken beroepsbeoefenaars van concrete en praktische toelichting te voorzien, beslisten het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten, de Nationale Kamer der Notarissen en het Instituut der Bedrijfsrevisoren tot oprichting van een gemengde commissie die zich hierover zal buigen.

Het Instituut wordt in deze Commissie vertegenwoordigd door de heren Vincent DELVAUX en Jan VERHOEYE.

Op de agenda staan onder andere het uitwerken van modeldocumenten, alsmede het geven van meer toelichting bij de economische en billijkheidsredenen die een correctie van de overnamevergoeding naar beneden toe rechtvaardigen.

INTERNATIONALE WERKING

Confédération Fiscale Européenne (CFE)

Tijdens de algemene vergadering van de CFE in Praag in september 2001 heeft het IAB zich kandidaat gesteld als vertegenwoordiger van België, wat unaniem werd aanvaard. ¶ Wat is de Confédération Fiscale Européenne? ¶ Het betreft een vereniging van beroepsorganisaties van belastingconsulenten uit 23 landen van Europa. Ze werd in 1959 opgericht door professor Albert TIBERGHEN. ¶ Tegenwoordig vormt de CFE een belangrijk forum in de internationale samenwerking en een bevoorrechte gesprekspartner van de Europese Commissie inzake fiscaal recht.

De rol, taken en structuur van de CFE zijn de volgende:

- de belangen van de belastingconsulenten verdedigen op Europees niveau via de nationale beroepsverenigingen;
- bestuderen van de nationale belastingwetgevingen, uitwisselen van informatie tussen de organisaties die lid zijn en, in de geest van het Verdrag van Rome, samenwerken om de Europese belastingwetgevingen te harmoniseren;
- met het oog daarop, nauwe contacten onderhouden met de nationale en internationale overheden, en meer bepaald de ervaring die pratici in alle domeinen van de fiscaliteit en van de deontologie van het beroep hebben opgedaan, meedelen aan de Gemeenschap;
- de harmonisatie van de nationale beroepsreglementeringen bevorderen;
- de publieke opinie informeren over de diensten die de leden van de nationale beroepsorganisaties kunnen leveren.

De CFE werkt mee aan de uitwerking van de richtlijnen inzake het recht op vestiging en vrije dienstverlening op het gebied van fiscaliteit. Ze zet zich ervoor in dat de belastingconsulenten van de EU-lidstaten het recht wordt toegekend hun opdrachtgevers bij de belastingoverheid te vertegenwoordigen. ¶ Dankzij haar jaarlijkse Europese congressen biedt de CFE een forum voor de uitwisseling van beroepservaring aan alle belastingconsulenten van de Europese Unie alsook aan de consulenten uit niet-EU-lidstaten; ze zorgt eveneens voor de uitwisseling van informatie over de internationale praktijk van de belastingconsulent. ¶ Ze bevordert ten slotte de rechtstreekse contacten tussen de belastingconsulenten en de vertegenwoordigers van de Europese Unie. ¶ Het hoogste orgaan van de CFE is de Algemene Vergadering die bestaat uit maximum zes afgevaardigden per land. ¶ De CFE wordt beheerd door een Raad van Bestuur waarin elk land dat lid is, vier afgevaardigden heeft. De lopende zaken worden afgehandeld door een Directieraad, samengesteld uit de Voorzitter, drie Ondervoorzitters, de Secretaris-Generaal en de Penningmeester. ¶ De Directieraad brengt regelmatig verslag uit van haar activiteiten aan de Raad van Bestuur. ¶ Het meest actieve orgaan van de CFE is het Fiscaal Comité, dat samengesteld is uit specialisten in de fiscaliteit uit bijna alle landen van de Unie. Zijn taak bestaat er vooral in vergelijkende en analytische uiteenzettingen over pro-

blemen van algemeen belang voor te bereiden en te verspreiden. Bovendien worden de ontwerpen van Europese richtlijnen door de Commissie van de EU voor advies aan de CFE voorgelegd.

2001 vormde voor de CFE een vruchtbaar jaar:

- in april werd in Brussel een Europees Forum georganiseerd met de belangrijkste Europese autoriteiten inzake fiscale zaken;
- er werden 21 adviezen over directe belastingen en BTW aan de Europese Commissie overhandigd op vraag van deze laatste;
- er bestaan momenteel contacten en overeenkomsten met:
 - EFAA – European Federation of Auditors and Accountants
 - CCBE – Comité Central des Barreaux Européens
 - FEE – Fédération des Experts-Comptables Européens
 - CNUE – Confédération des Notaires de l'Union Européenne.

Ze betreffen de wederzijdse informatie-uitwisseling en het onderzoek van mogelijke gemeenschappelijke of gecoördineerde acties.

Het Comité Central des Barreaux Européens heeft een bijzondere interesse voor contacten op technisch niveau inzake de BTW die wordt betaald door particuliere klanten in de Unie.

In 2002 zal het voorzitterschap van de CFE worden waargenomen door François LAMBRECHTS, lid van het IAB, die door de Algemene Vergadering van CFE in september in Praag is verkozen. De vertegenwoordiger van het Instituut bij de CFE is Guy STEVENS, ondervoorzitter van het IAB.

International Federation of Accountants (IFAC)

De IFAC (International Federation of Accountants) is de niet-gouvernementele, niet-politieke instelling zonder winstoogmerk die ons beroep wereldwijd vertegenwoordigt. Momenteel zijn 156 beroepsorganisaties uit 114 landen effectief lid van het IFAC; samen vertegenwoordigen zij meer dan 2 miljoen accountants. ¶ Samengevat kan de opdracht van het IFAC worden omschreven als het optimaal uitbouwen van het beroep zodat het in staat is om, met het oog op het algemeen belang, dienstverlening van topkwaliteit te verzekeren: *'The mission of IFAC is the worldwide development and enhancement of an accountancy profession with harmonized standards, able to provide services of consistently high quality in the public interest. IFAC will carry out this mission within the framework of this Constitution and, in particular, will support the work of the International Accounting Standards Committee (IASC) (...).'* (Constitution-revised May 2000, 1.2) ¶ Binnen het IFAC zijn nu 5 permanente comités (Standing committees) en twee projectgroepen (Task forces) actief. ¶ We wagen ons binnen dit bestek niet aan een volledig overzicht van de ruime werkzaamheden van deze comités; daarvoor kan de geïnteresseerde lezer terecht op de uitgebreide website van IFAC: www.ifac.org. ¶

- **International Auditing Practices Committee** – IAPC (auditcomité)

Dit IAPC formuleert nu al richtlijnen voor auditors waar ook ter wereld. Het is de bedoeling die functie verder uit te bouwen en echte auditnormen te gaan uitwerken die wereldwijd aanvaard worden. Wat IAS is voor de accountancywereld, zouden de nieuwe auditnormen moeten worden voor de auditors. Daarom besliste IFAC op haar vergadering van 15 november 2001 dit auditcomité te versterken. Het aantal leden wordt uitgebreid van 14 tot 18, met name 10 vertegenwoordigers van diverse werkgroepen binnen IFAC, 5 van internationale auditkantoren en 3 van buiten de auditwereld. Het IAPC is op 1 januari 2002 alvast onder een nieuwe naam van start gegaan: International Auditing and Assurance Standards Board, afgekort IAASB.
- **Compliance Committee** –

Dit comité moet de samenwerking tussen het IFAC en de ledenorganisaties vernauwen en verstevigen.
- **Education committee** –

In de loop van 2001 heeft dit comité ondermeer gefocust op zijn *'Discussion paper on Quality Issues For Internet and Distributed Learning in Accounting Education'*.
- **Ethics committee** –

Nieuwe regels van onafhankelijkheid werden uitgewerkt door dit comité en goedgekeurd op de bestuursvergadering van IFAC op 15 november 2001. Dit gaf aanleiding tot een bijwerking van de IFAC – *Code of Ethics for Professional Accountants* (beschikbaar sinds half januari 2002).
- **Financial and Management Accounting Committee** – FMAC

Dit comité publiceerde in de loop van 2001 een boeiend document: *A Profession Transforming: From Accounting to Management –(Study 11)* en werkte aan een nieuw document *The Chief Financial Officer in 2010* (beschikbaar in januari 2002)
- **Public Sector Committee**

Hier gaat het er om de financiële verslaggeving in de overheidssector op peil te brengen via een nieuwe reeks normen en handleidingen daarbij.

Basis van deze 'International Public Sector Accounting Standards (IPSASs) zijn de International Accounting Standards (IASs). Dit project ging van start in 2000; in de loop van 2001 voer het even snel verder: in december 2001 werden IPSAS 13 tot 17 gepubliceerd en lagen er nog 3 ontwerpen voor ter discussie.
- **Transnational Auditors Committee** – TAC

TAC is eigenlijk het uitvoerend comité van het 'Forum of Firms' (FoF).

FoF ging van start in januari 2001 en is een organisatie voor internationale firma's die audits uitvoeren van financiële verslagen die over de nationale grenzen heen worden of kunnen worden gebruikt. Van de leden van het Forum wordt ondermeer verwacht dat ze de IAPC-normen toepassen, en dat zij zich richten naar de hoge kwaliteitsnormen die worden opgelegd, met inbegrip van peer reviews betreffende deze normen.

Inmiddels vormde het TAC hiertoe een 'Global Peer Review' (GPR) subcomité, en publiceerde *'Guidelines for Performing and Reporting on Global Peer Reviews'*.

In 2001 waren twee projectgroepen actief:

- **The Small and Medium Practices (SMP) Task Force** om tegemoet te komen aan de noden van leden die in kleine en middelgrote ondernemingen actief zijn. In november 2001 publiceerde SMP Task Force 'An assessment of international needs and analysis of the activities offered within seven member bodies'.
- **Anti-Money Laundering Task Force** verzamelde en analyseerde in eerste instantie wereldwijd informatie omtrent de acties van andere beroepsorganisaties, als eerste stap in het vastleggen van haar eigen objectieven.
Een 'Anti-money Laundering Discussion Paper' – uitgegeven in januari 2002- verkent de mogelijke rol van accountants bij het voorkomen van witwasoperaties. Aandacht wordt besteed aan de talrijke risico's die het witwassen van geld voorafgaan, en geeft hierbij 'best practices'-advies aan accountants.

Fédération des Experts-Comptables Européens (FEE)

De 'Fédération des Experts-Comptables Européens' is de beroepsvereniging bij uitstek ter vertegenwoordiging van het accountancyberoep in Europa. Ze verenigt 38 instituten uit 26 staten, waaronder de 15 lidstaten van de Europese Unie en de drie voornaamste lidstaten van EFTA. ¶ Via deze instituten vertegenwoordigt de FEE 400.000 individuele leden waarvan ongeveer 95 % uit de EU. ¶ Ongeveer 45 % van de door de FEE vertegenwoordigde accountants werken in de publieke sector en leveren een breed spectrum van diensten aan hun cliënten. De overige 55 % zijn werkzaam als intern accountant in handel en industrie, voor openbare instellingen en onderwijs. ¶ Verder werkt de FEE samen met beroepsorganisaties in Centraal en Oost-Europa; sommige van deze organisaties en instituten zijn reeds waarnemend lid van de FEE. ¶ De FEE startte haar activiteiten op 1 januari 1987. Ze nam de activiteiten en verantwoordelijkheden over die tot op dat ogenblik werden waargenomen door de 'Union Européenne des Experts-Comptables, Economiques et Financiers (UEC)' en de 'Groupe d'Etudes des Experts-Comptables de la CEE'. Beide organisaties verdedigden het accountantsberoep respectievelijk sinds 1951 en 1961. ¶ Het bestuurlijk orgaan van de FEE is de Algemene Vergadering; deze komt tweejaarlijks in gewone vergadering samen. De uitvoering van haar beslissingen wordt waargenomen door de 'Council', de Voorzitter en de Vice-voorzitters. ¶ FEE is een internationale vereniging naar Belgisch recht en erkend bij Koninklijk Besluit van 30 december 1986. De vereniging heeft geen winstoogmerk.

Doelstelling en objectieven

Doelstelling

De FEE wil de voornaamste vertegenwoordiger zijn van het Europese accountancyberoep bij de instellingen van de Europese Unie. Zij wenst uitstraling te geven aan het beroep door de hoogwaardigheid en verscheidenheid ervan te benadrukken en door de grote technische vaardigheid en verantwoordelijkheid te onderstrepen die door de beoefenaars wordt geleverd ten voordele van het sociaal verkeer.

Objectieven

Teneinde haar doel te bereiken heeft de FEE zichzelf volgende objectieven gesteld:

1. Te werken, ten bate van het algemeen belang, aan de harmonisatie en de liberalisering van de boekhoudpraktijk en de regelgeving betreffende de accountancy in Europa, en dit zowel in de publieke als in de private sector; deel te nemen aan de ontwikkeling van de accountancy op wereldvlak, en waar nodig aan de promotie en verdediging van de Europese belangen.
2. De samenwerking te bevorderen tussen de Europese Instellingen inzake gemeenschappelijke aandachtspunten en doelstellingen, en dit zowel in de openbare als de private sector.
3. Het Europees accountantsberoep te vertegenwoordigen op internationaal niveau.
4. De voornaamste vertegenwoordiger en raadgevende organisatie te zijn van het accountantsberoep bij de instellingen van de EU.
5. Na te denken over de promotie en uitbreiding van de belangen van het Europees accountancyberoep.
6. Opmerkzaam te zijn inzake ontwikkelingen die mogelijk een invloed hebben op het accountantsberoep, en deze in een vroeg stadium kenbaar te maken aan de betrokken instellingen teneinde, samen met deze laatste, daarop in te spelen.
7. Erkenning en respect af te dwingen voor het beroep van accountant.
8. Na te denken over de noden van de instellingen en waar nodig ze te gepasten tijde bij te staan.

Activiteiten

De activiteit van de FEE strekt zich uit over het brede spectrum van onderwerpen en aandachtspunten betreffende het Europees accountancyberoep, en meer bepaald boekhouding, audit, ethiek, fiscaliteit, accountancy in de publieke sector, vennootschapsrecht, bankwezen, verzekeringswezen, kapitaalmarkten, beleidsproblemen, milieuproblemen, regelgeving en liberalisering van het beroep. ¶ De voornaamste gebieden waarover de FEE zich buigt, worden technisch behandeld in werkgroepen en 'task forces' die speciale projecten voorbereiden. Bij deze werkzaamheden werkt de FEE nauw samen met de diverse instellingen van de Europese Unie en in het bijzonder met de Commissie. ¶ Als één van de hoofdspelers inzake Europese boekhoudnormen en harmonisatie, wordt de FEE regelmatig geraadpleegd door de Europese Commissie en door andere nationale en internationale organisaties. ¶ FEE is lid van het 'European Accounting Advisory Forum' opgericht door de Commissie in 1990, waar ze het Europees accountantsberoep vertegenwoordigt.

In dit kader heeft de FEE een aantal belangrijke studies uitgewerkt:

- Comparative Study on Conceptual Accounting Frameworks in Europe
- Accounting Treatment of Financial Instruments – A European Perspective
- Expert Statements in Environmental Reports
- Environmental Lexicon
- Towards a Generally Accepted Framework for Environmental Reporting
- Comparison of the EC Accounting Directives and International Accounting Standards
- Review of International Accounting Standards for Environmental Issues
- Discussion Paper on a Financial Reporting Strategy within Europe

Verder heeft de FEE ook een aantal adviezen gepubliceerd inzake directe en indirecte fiscaliteit. ¶ In het domein van audit en harmonisatie is FEE eveneens zeer actief. Ze is o.a. lid van en levert bijzondere bijdragen voor de 'Commission's Committee on auditing', en pleegde hieromtrent verschillende studies:

- Continuous Quality Assurance – Statutory Audit in Europe
- Setting the Standards – Statutory Audit in Europe
- Statutory Audit Independence and Objectivity
- Discussion Paper on Providing Assurance on Environmental Reports

FEE heeft verder geijverd voor een grotere liberalisering van het beroep op Europees vlak, meer bepaald door de organisatie van een aantal seminaries. ¶ In het licht van de belangrijkheid van het beroep en de sleutelrol die de FEE speelt, heeft de Europese Commissie haar gevraagd om het openbaar verkeer bij te staan naar aanleiding van de overgang naar de euro. ¶ Met het oog daarop heeft de FEE diverse publicaties geleverd en een succesvolle website ter beschikking gesteld: www.euro.fee.be. ¶ Eén van de doelstellingen van de FEE is de vertegenwoordiging van de Europese accountant op internationaal niveau. ¶ In dit kader werden bijzondere banden gesmeed met wereldwijde accountancy groeperingen zoals IFAC (International Federation of Accountants) en IASC (International Accounting Standards Committee). Verder werd FEE betrokken bij de werkzaamheden van de OESO, de WHO en IFAD. ¶ Ons Instituut wordt door verscheidene collegae vertegenwoordigd in de diverse werkgroepen en door ons raadslid Ruddy DE WILDE in de Council.

FEE WERKGROEPEN	IAB VERTEGENWOORDIGERS
Raad	Ruddy DE WILDE
Accounting Advisory Group	Dit is een kleine groep die samenkomt op basis van een uitnodiging van de Voorzitter van de FEE, samen met de voorzitters van de accounting werkgroepen.
Accounting Working Party	Freddy MEAN Peter VERSCHULDEN
Auditing Working Party	Maurice VANDER AUWERA
Banks Working Party	Daniëlle VAN ZEGBROECK
Central and Eastern Europe Advisory Group	Maurice VANDER AUWERA
Direct Tax Working Party	Jean-Marie COUGNON Edward VAN RIJSWIJCK Roger LASSAUX
Sustainability Working Party	Hugo SMITT Georges DUPONT
Ethics / Public Relations Working Party	Maurice VANDER AUWERA
Euro – Member bodies	Jacques COLSON Claude JANSSENS
Extended Banks Working Party	Daniëlle VAN ZEGBROECK

Indirect Tax Working Party	Guy STEVENS Philippe WACQUIER
Insurance Working Party	René VAN ASBROECK
Liberalisation-Qualification Working Party	Philip VAN EECKHOUTE Maurice VANDER AUWERA
Public Sector Committee	Lodewijk GOUBERT
Regulation Advisory Group	Deze groep bestaat uit de voorzitters van de Liberalisation/Qualification, Audit and Ethics Working Parties.
SME Steering Group	Erwin VERCAMMEN Johan VAN HAEVERBEKE

Direct and Indirect Tax Working Party

Onze vertegenwoordigers nemen actief deel aan de werkzaamheden van twee complementaire werkgroepen; de eerste wijdt zich aan de directe belastingen (Corporate Tax, Withholding Tax Dividend taxation/Group taxation, Transfer Pricing) en de tweede behandelt aspecten van de indirecte belastingen (Value added Tax, Excises en Customs).

In 2001 vonden er vier aparte vergaderingen plaats met telkens één dag ertussen, met, bij elke vergadering, een 'joint meeting' 's avonds tussen de twee data.

Direct Tax Working Party

Verwezenlijkingen:

- *Aspects of the Taxation of Occupational Pensions in the EU.* Deze studie van de FEE, die eind 2001 is gepubliceerd, vormt een pleidooi voor de afschaffing, via dubbelbelastingverdragen, van de verschillen in de belasting op effecten in alle landen van de Unie, ongeacht of ze inwoners zijn of niet (meer info: <http://www.fee.be>, FEE Publications, Taxation)
- *FEE Survey on Group Taxation domestically and Across border in Europe.* Deze studie toont aan dat het begrip 'fiscale groep' voorkomt in de wetgeving van de lidstaten – België en Italië uitgezonderd – met niettemin verschillende gebruiken, meer bepaald qua behandeling van de overgedragen winsten (meer info: <http://www.fee.be>, FEE Publications, Taxation).

Lopende studies

De analyse van de verschillende facetten van de «Controlled Foreign Companies Legislation» die men in sommige lidstaten vindt, de vergelijkende studie van de Europese verschillen inzake de compensatie van uitgestelde verliezen evenals de verschillende wijzen van herstructurering van vennootschappen (fusie, aankoop, splitsing, spin off, overdracht van activa en aandelenruil) vormen stuk voor stuk onderwerpen die in 2002 verder onder de loep moeten worden genomen. Een eerste vragenlijst betreffende de 'Taxation of extraordinary transactions' ligt ook op de discussietafel.

Plannen

In navolging van haar naamgenoot 'Indirect Tax Working Party' heeft de werkgroep in de eerste helft van 2002 een rondetafelconferentie over het thema 'vennootschapsbelasting in de Europese Unie' gepland. Het programma en de modaliteiten moeten nog worden bepaald, maar de datum is al voorlopig vastgelegd op 14 mei 2002.

Zoals in het verleden heeft de werkgroep ook kunnen rekenen op de aanwezigheid van hooggeplaatste vertegenwoordigers van de Europese Commissie, die regelmatig op het einde van vergaderingen een balans opmaken van de terugkerende en actuele thema's: tax-coordination, taxatie van intresten, belasting van royalty's, statuut van de nieuwe Europese vennootschap en, meer in het algemeen, de economische gevolgen van de Europese gedragscode. Die besprekingen en gedachteswisselingen bevorderen de samenwerking met de Commissie, waarvan één van de opvallendste resultaten – naast de twee belangrijke publicaties van 2001 – de uitgave is van vergelijkende studies van de fiscale behandeling van de KMO's en de uiteenlopende vormen van ruling in de Unie (meer info: <http://www.fee.be>, FEE Publications, Taxation).

Indirect Tax Working Party

Verwezenlijking

Deze werkgroep heeft als doel actief bij te dragen tot de ontwikkeling en de studie van alle Europese voorstellen inzake BTW. De meeste media-aandacht ging ongetwijfeld naar een rondetafelconferentie over het thema 'VAT: Can It Survive in the 21st Century?' die ze op 24 april 2001 organiseerde. Deze conferentie was zowel door de kwaliteit van de sprekers en deelnemers (vertegenwoordigers van de Commissie, belastingambtenaren, accountants en belastingconsulenten,...) als door de interessante beschouwingen en ideeën die ze losweekte, van zeer hoog niveau. Ze kende dan ook een verdiend succes qua deelnemers en aandacht in de nationale en internationale pers.

Lopende studies

Behalve deze gerichte actie, heeft de werkgroep de volgende initiatieven van de Commissie onderzocht en becommentarieerd:

- E-commerce
- Harmonisatie van de facturatie
- Telecommunicatiediensten (amendementen op de 6de Richtlijn)
- Fiscale vertegenwoordiging
- Harmonisatie van de aftrekmodaliteiten
- Recht op BTW-aftrek
- Verlaagde tarieven op arbeidsintensieve diensten
- Wijziging van het wettelijk statuut van het VAT Committee
- Belastingsschema voor de reisagentschappen
- Plaats van levering van geïnstalleerde goederen
- Overgangsregeling inzake BTW.

In dit kader wordt voorrang gegeven aan regelmatige contacten met alle nationale en Europese organisaties die belanghebbende partij zijn bij de materie (European Banking Federation, European e-Business Tax Group).

Euro Working Party

Deze werkgroep volgde ook in 2001 in de verschillende lidstaten de voorbereiding op de omschakeling naar de euro. Bedoeling was de economische beroepsbeoefenaars bewust te maken van het belang dat de invoering van de eenheidsmunt voor de Europese landen heeft. De werkgroep lichtte, waar nodig, de Europese instanties in over moeilijkheden die, ingevolge uiteenlopende nationale houdingen en benaderingen, een vlotte omschakeling verhinderden en formuleerde daarbij mogelijke oplossingen. ¶ De werkgroep organiseerde in 2001 twee Euroconferenties, waarop het IAB werd vertegenwoordigd door de heren QUINTELIER en COLSON. De eerste vond plaats op 3, 4 en 5 mei in Athene – Griekenland, de tweede ging door in Brussel op 28 en 29 mei. Telkens belichtten de gastsprekers de verschillende aspecten verbonden aan de invoering van de euro, waarbij ze niet nalieten het belang van een tijdige voorbereiding te benadrukken. ¶ Voorafgaand aan de conferenties, kwamen de afgevaardigden van de verschillende landen samen in beperkte werkgroepen ter evaluatie van de stand van zaken m.b.t. de omschakeling. Er werd daarbij ook overlegd over de mogelijk bij te sturen werkzaamheden. ¶ Geïnteresseerden kunnen de verslagen en syllabi van deze Euroconferenties raadplegen via de website van de FEE.

Insurance Working Party

In 2001 heeft de Insurance Working Party zich geconcentreerd op:

- het IASB-project inzake verzekeringscontracten;
- de afbakening van de rol van de auditors en de actuarissen in levens- en schadeverzekeringsmaatschappijen;
- de 'Draft Standard and Basis for Conclusions on Financial Instruments and Similar Items' van de Joint Working Group;
- de mogelijke wijziging van de Europese richtlijn betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen, om deze in overeenstemming te brengen met IAS 39.

De Insurance Working Party heeft geen documenten ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van de FEE. Drie leden van de Insurance Working Party maakten echter deel uit van de Financial Instruments Subgroup, die het antwoord van de FEE aan de IASB over de ontwerpnorm van de Joint Working Group voorbereidde. Ontwerpen van antwoord werden opgesteld tijdens de vergaderingen van de Insurance Working Party en regelmatig per e-mail verstuurd naar de leden om hun mening erover te vragen. ¶ De Insurance Working Party werkt op dit moment aan een discussienota over de rol van de actuarissen bij de audit van verzekeringsmaatschappijen. Deze discussienota zal een 'reactie' zijn op een document dat werd voorgelegd aan de Europese Commissie door de Adviesgroep van de Europese Actuarissen. De besprekingen zijn nog niet afgerond. Zodra de discussienota klaar is, zal de Insurance Working Party ze ter goedkeuring voorleggen aan de Raad van de FEE. ¶ De FEE verstuurde in 2000 een commentaarbrief over het IASB-project

aangaande verzekeringscontracten. De Insurance Working Party volgt de ontwikkelingen aandachtig. De Draft Statement of Principles (DSOP) werd onlangs gepubliceerd door de IASB. De IASB is echter niet actief op zoek naar commentaar. Om een hoog informatie- en discussieniveau te verzekeren, zijn twee leden van de IASB, het vroegere Steering Committee on Insurance, uitgenodigd op alle vergaderingen. Het IASB-project zal centraal staan in de activiteiten van de Insurance Working Party in 2002. ¶ Op al haar vergaderingen zijn vertegenwoordigers van de Europese Commissie uitgenodigd. De Insurance Working Party heeft met deze vertegenwoordigers een mogelijke wijziging van de Europese richtlijn betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen besproken. Gezien het informele karakter werd er geen officiële reactie voorbereid, maar werden de opmerkingen direct tijdens de besprekingen naar voren gebracht. ¶ Bovendien hebben de vertegenwoordigers van de Commissie de leden van de Insurance Working Party om hun mening gevraagd over verschillende documenten die de Commissie had voorbereid. Opnieuw werden de reacties, gezien het informele karakter, direct tijdens de besprekingen met de vertegenwoordigers van de Commissie naar voren gebracht. ¶ In 2002 zal de werkgroep, zoals hierboven vermeld, zich vooral concentreren op de verdere ontwikkeling van een internationale norm voor jaarrekeningen (IAS) voor verzekeringscontracten. Verder zal de discussienota over de rol van de actuarissen bij de audit van verzekeringsmaatschappijen worden afgerond.

Liberalisation – Qualification Working Party

In 2001 werd gewerkt aan een 'Code of Conduct governing on line commercial communication by member bodies of FEE and their members'.

De redactie van deze gedragscode verliep in vijf stappen:

- het bepalen van de definities van de gebruikte begrippen;
- het afbakenen van het toepassingsveld en de eventuele uitsluitingen;
- het opzetten van de basisprincipes zoals wettelijkheid, integriteit, waardigheid, eerlijkheid, waarheid, bedachtzaamheid, eigen opinie, veiligheid en confidentialiteit;
- het vastleggen van specifieke vereisten qua algemene informatie, honoraria (in sommige landen toegelaten in publiciteit), e-orders, e-contracten, consumentenprivacy, adverteren via derden,...
- het verstrekken van bijkomende richtlijnen in verband met waarborgen en verantwoordelijkheden.

De gedragscode werd in de vorm van een 'final draft' gegoten om ter goedkeuring te worden voorgelegd.

SME Steering Group

Binnen de FEE bestaat er een actieve werkgroep die zich bezig houdt met de problematiek van de KMO's. ¶ Het is de bedoeling om op korte termijn een ronde tafelconferentie te organiseren aangaande de KMO-problematiek op Europees niveau. Daartoe zullen alle organisaties voor KMO's worden uitgenodigd. De praktische regelingen zullen trouwens met hen afgesproken worden. ¶ De werkgroep heeft verschillende projecten lopen, zo onder meer met betrekking tot de 'Praktische aanpak van de verkoop van een familiale onderneming' en de 'Algemene principes inzake het opmaken van een business plan voor de KMO'. Enkele praktisch gerichte teksten liggen voor en worden verder uitgewerkt zodat ze kunnen resulteren in een aantal gidsen voor KMO's, meer bepaald voor de ondernemingen die zich ook buiten de nationale grenzen willen begeven. ¶ Inzake de toekomstige nieuwe rapportering IFRS, die eventueel straks ook voor de KMO van toepassing kan zijn, zal worden samengewerkt met de UN. Binnen die internationale organisatie bestaat er namelijk een werkgroep die zich bezighoudt met deze problematiek op wereldvlak. ¶ Een recente mooie realisatie is de nieuwe gids: 'Business Valuation: A Guide for Small and Medium Sized Enterprises' die kan worden gedownload op de FEE-site (zie: www.fee.be, FEE Publications, SME). ¶ Aan de KMO-sector wordt inderdaad ook op Europees topniveau steeds meer en meer belang gehecht en ook de Europese Commissie heeft daarrond enkele projecten in ontwikkeling.

Public Sector Committee

Het comité vergaderde in 2001 tweemaal en behandelde tijdens die vergaderingen verschillende onderwerpen die kenmerkend zijn voor de evolutie in de accountancy voor de overheid. ¶ De voorstellen van IFAC voor Internationale accountingnormen voor de openbare sector (IPSAS) werden becommentarieerd en een gemeenschappelijk standpunt van de FEE werd aan IFAC bezorgd. Er bestaan nu 17 goedgekeurde normen. Bovendien circuleren er nog verscheidene voor commentaar. Beide reeksen kan men gratis raadplegen via internet (<http://www.ifac.org>). ¶ Onder leiding van het Verenigd koninkrijk konden ook dit jaar twee brochures worden opgesteld en verdeeld. Eén behandelt het leidinggeven in de openbare sector en het gebruik van planningstechnieken. De tweede bespreekt het gebruik van benchmarking als een middel om de performantie binnen de overheid te verbeteren. ¶ De invoering van de Euro kwam tijdens elke vergadering aan bod. ¶ In de toekomst kijkt het comité uit naar de verdere publicatie van IPSAS voorstellen en zullen thema's worden behandeld zoals bijvoorbeeld analytische boekhouding binnen de overheid.

IAS-IFRS

De International Accounting Standards Board (IASB) geeft haar boekhoudnormen een nieuwe naam. Alle normen die sinds april 2001 worden uitgevaardigd, worden voortaan aangeduid als IFRS-normen: *International Financial Reporting Standards*. ¶ Normen van vóór april 2001 – en nog uitgevaardigd door het International Accounting Standards Committee (IASC) – blijven door het leven gaan als IAS-normen: *International Accounting Standards*.

EFRAG

In haar voorstel van verordening van 13 februari 2001 verplicht de Europese Commissie alle Europese beursgenoteerde bedrijven om vanaf 2005 hun geconsolideerde jaarrekening op te stellen volgens de IAS-normen. De toepassing van deze normen zal ongetwijfeld een doorslaggevende rol spelen in de eenmaking van de Europese kapitaalmarkt. ¶ Bedoelde normen worden echter opgesteld door een particuliere organisatie, de International Accounting Standards Board (IASB), waarin Europa als dusdanig geen inspraak heeft. De Europese Commissie wil dan ook dat een «Europees regelgevend comité voor financiële verslaggeving» (European Accounting Regulatory Committee), ter bescherming van het Europees bedrijfsleven, de IAS-normen eerst doorlicht en vervolgens pas bindend verklaart. ¶ Om het bedrijfsleven en de belangrijkste partijen begaan met financiële verslaggeving – de accountancy-beroepen, financiële analisten, gebruikers van financiële informatie,... – bij het debat te betrekken, werd in april 2001 door de privé-sector de «Europese Adviesgroep Financiële Rapportering» (European Financial Reporting Advisory Group, kortweg EFRAG) in het leven geroepen. ¶ EFRAG wordt hoofdzakelijk een coördinerende taak toebedeeld. De adviesgroep moet verzekeren dat rekening wordt gehouden met de standpunten van alle Europese partijen die betrokken zijn bij het vaststellen van financiële verslaggevingsnormen, zowel bij het totstandkomen ervan als bij de uiteindelijke beslissing over de toepassing ervan in de Europese rechtsorde. EFRAG is dus niet bedoeld om uit te groeien tot de standard setter van de Europese financiële verslaggevingsnormen. ¶ Ze bestaat uit een Raad van bestuur (Supervisory Board) en een Technische deskundigenwerkgroep (Technical Expert Group). ¶ Op 26 juni 2001 maakte EFRAG de samenstelling van haar Technische deskundigenwerkgroep en Raad van bestuur bekend. ¶ De deskundigenwerkgroep telt 11 leden en wordt voorgezeten door de Nederlander Johan VAN HELLEMAN, voormalig Voorzitter van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (d.i. de tegenhanger van de CBN in België). Onder de leden bevindt zich de Belg Freddy MEAN, accountant en lid van de CBN. ¶ De Raad van bestuur, anderzijds, zal worden geleid door de Zweed Göran TIDSTROM, tevens FEE-Voorzitter. Ze bestaat uit 23 leden, waaronder Jan VERHOEYE, accountant en lid van de CBN. Karel VAN HULLE, afdelingshoofd bij het directoraat-generaal interne markt van de Europese Commissie, neemt deel als waarnemer. ¶ Informatie over de samenstelling, opdracht en werkzaamheden van EFRAG zijn te vinden op de FEE-website: www.fee.be.

Conferenties en Congressen

International Innovation Network: IIN

Door het Amerikaanse Instituut voor Accountants, het AICPA, werd in samenwerking met het Canadese Instituut, de CICA, een product voor Assurance Services ontwikkeld: WEBTRUST. ¶ De target is dat de accountant een verklaring aflegt over de beschikbaarheid, de betrouwbaarheid, de veiligheid (zoals transactiebeveiliging), het respect voor de bezoeker en de bescherming van zijn persoonlijke gegevens bij het bezoek van een website door de uitbater van deze website. ¶ De audit zal driemaandelijks worden aangevuld waardoor een continuïteit in de controle ontstaat die moet resulteren in meer zekerheid en veiligheid

op de websites die wij als surfers bezoeken of waar wij aankopen verrichten. Een goede dienstverlening in deze materie bestaat uit vijf items:

- strategie bepalen
- diagnose stellen
- implementatie
- onderhoud en beheer
- waarmerken of het zegel afleveren (webtrust seal)

Bijkomende vorming in deze materie zal in de toekomst dan ook noodzaak worden. Uit de samenwerking met de accountantsinstituten uit de andere landen kan veel worden geleerd omdat zij er reeds enkele jaren mee vertrouwd zijn. De standaarden zijn namelijk wereldwijd uniform toe te passen. ¶ Van 22 tot 26 juli 2001 werd in Londen de basis gelegd voor een Internationaal Innovatie Netwerk dat ontstaan is uit de Webtrust omgeving. Instituten van over de ganse wereld waren aanwezig. De voorgestelde Webtrust-zegel werd binnen deze organisatie aangevuld met een aantal andere producten. Er werd gesproken over Systrust, een verklaring over de hardware en over XML en XBRL, website programmeertalen. Deze producten hebben voor accountants een grote toegevoegde waarde bij het gebruik van internetinformatie in hun dagelijkse praktijk, maar ze zijn ook onontbeerlijk voor financiële analisten en andere consultants. In de toekomst zullen door accountantsinstituten uit andere landen diverse producten via het kanaal van de IIN worden aangeboden. Ze kunnen dan worden overgenomen door de leden van IIN. De Raad van ons Instituut heeft dan ook geoordeeld dat deze evolutie nauwlettend moet worden opgevolgd: ze houdt inderdaad een belangrijke nieuwe uitdaging in voor onze leden. ¶ Voor het IAB worden de werkzaamheden van het IIN opgevolgd door de heren Erwin VERCAMMEN en Philip VAN EECKHOUTE. In Bilbao werd op 26 en 27 oktober 2001 gesproken over de Europese samenwerking binnen IIN, namelijk het EIN of European Innovation Network. De accountantsinstituten uit Europa kunnen onder deze vorm van samenwerking een grotere tegenpool vormen binnen het IIN en deze problematiek kwam dan ook uitgebreid aan bod. Het grootste deel van de tijd werd echter gependend aan de praktische invulling van de samenwerking binnen Europa en de mogelijke onderhandeling van het contract met het Amerikaanse instituut AICPA. ¶ Op het vlak van IT ligt voor de accountants en de belastingconsulenten nog een grote uitdaging, daar is iedereen van overtuigd. Het IAB zal niet nalaten er volgend jaar verder aandacht aan te besteden.

56e Congres van l'Ordre des Experts-Comptables te Bordeaux

De heer Philip VAN EECKHOUTE vertegenwoordigde het Instituut op het 56e Congres van de Franse *Ordre des Experts-Comptables*, dat plaatsvond van 27 tot 29 september te Bordeaux. ¶ Het Congres, georganiseerd onder de titel '*Experts-Comptables et Entreprises, l'imagination partagée*' bood – naar goede gewoonte – een indrukwekkende staalkaart van de actuele en toekomstige aandachtspunten op het vlak van uiteenlopende onderwerpen die aan het accountancy-beroep verbonden zijn. Een greep uit de behandelde thema's: succesfactoren van de meest performante ondernemingen, opdrachten inzake strategisch beleidsadvies, problematiek van de waardering van immateriële activa, kennisoverdracht van accountant naar cliënt, implementatie van ICT in het beheer van het accountantskantoor,...

HET INSTITUUT

Organigram

DE RAAD

Voorzitter

Johan DE LEENHEER

Vice-Voorzitter

Guy STEVENS

Nederlandstalig

Secretaris-Penningmeester

André BERT

Franstalig Secretaris

Micheline CLAES

Nederlandstalige leden

Ruddy DE WILDE

Maurice VANDER AUWERA

Joseph VAN WEMMEL

Daniëlle VAN ZEGBROECK

Erwin VERCAMMEN

Franstalige leden

Christine CLOQUET

Dominique DELIEGE

Gérard DELVAUX

Michel DUMONT

Raymond SAMBAERE

De Voorzitter roept elke maand de Raad samen.

De vergaderingen vonden plaats op volgende data: 8 januari, 5 februari, 5 maart, 2 april, 14 mei, 11 juni, 5 juli, 3 september, 8 oktober, 5 november en 4 december 2001.

HET UITVOEREND COMITE

Overeenkomstig artikel 11 van de Wet van 22 april 1999, heeft de Raad het dagelijks bestuur toevertrouwd aan een uitvoerend comité, samengesteld uit de volgende personen:

Voorzitter

Johan DE LEENHEER

Vice-voorzitter

Guy STEVENS

Secretaris-Penningmeester (NL)

André BERT

Secretaris (FR)

Micheline CLAES

V.l.n.r.: de heren A. BERT, J. DE LEENHEER, mevrouw M. CLAES en de heer G. STEVENS

Permanente Raadgevers

Past-President

Roger VANDELANOTTE

Past-President

Raymond KROCKAERT

COMMISSARISSEN

NEDERLANDSTALIGE LEDEN**Effectieve**

Hugo DOOMS

Plaatsvervangende

Emile VANKEERBERGHEN

FRANSTALIGE LEDEN

Thierry BECKO

Denise VERANNEMAN

COMMISSIES

Tuchtcommissie

NERLANDSTALIGE KAMER

Voorzitter

Michel HANDSCHOEWERKER, Voorzitter van de rechtbanken van koophandel te Ieper en te Veurne

Plaatsvervangend Voorzitter

Michel DECKERS (†), Ere-ondervoorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen

Gedurende jaren heeft het IAB kunnen rekenen op de ervaring en de inzet van Michel DECKERS, zowel in de Tucht- als in de Arbitragecommissie. Hij overleed op 23 april 2001.

Effectieve IAB-leden

Pierre GAREZ

Jozef PHILIPPO

Plaatsvervangende IAB-leden

Raymond DE NEYER

Gabriel INDIGNE

FRANSTALIGE KAMER

Voorzitter

Nicole DIAMANT, Ere-Ondervoorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel

Plaatsvervangend Voorzitter

Anne SPIRITUS-DASSESE, Voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel

Effectieve IAB-leden

Josiane LERMINIAUX-VINCKE

Pierre VAN VAERENBERG

Plaatsvervangende IAB-leden

PoI CUVELIER

Michel DETRY

Commissie van Beroep

NERLANDSTALIGE KAMER

Voorzitter

André VANDERWEGEN, Kamervoorzitter in het hof van beroep te Brussel

Plaatsvervangend Voorzitter

Paul BLONDEEL, Raadsheer bij het hof van beroep te Brussel

Effectieve magistraten

Herman HELLENBOSCH

Voorzitter in de rechtbank van koophandel
te Antwerpen

Eduard NUYTS

Voorzitter van de arbeidsrechtbanken
te Kortrijk, te Ieper en te Veurne

Plaatsvervangende magistraten

Luc DE DECKER,

Ondervoorzitter in de rechtbank van koophandel
te Antwerpen

Lionel DELPORTE

Ondervoorzitter van de arbeidsrechtbanken
te Kortrijk, te Ieper en te Veurne

Effectieve IAB-leden

Serge VERELST

Plaatsvervangende IAB-leden

Lucien CEULEMANS

Lodewijk GOUBERT

FRANSTALIGE KAMER

Voorzitter

Jacques GODEFROID, Plaatsvervangend Raadsheer bij het hof van beroep te Luik

Plaatsvervangend Voorzitter

Martine CASTIN, Raadsheer bij het hof van beroep te Bergen

Effectieve magistraten

Cécile LION

Erechter bij de arbeidsrechtbank te Brussel

Plaatsvervangende magistraten

Françoise GERIN

Richard RENTMEISTER,

Voorzitter bij de rechtbanken van koophandel

te Dinant en Marche-en-Famenne

Rechter bij de rechtbank van koophandel

te Charleroi

Effectieve IAB-leden

Jacques BLONDIAU

Richard FIELZ

Plaatsvervangende IAB-leden

Bernard WATHELET

Denise VERANNEMAN

Arbitragecommissies

Waals Brabant en Regio Brussel (Franstalige dossiers)

Omer BONBLED, ere-ondervoorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel

François VAN DER MENSBRUGGHE, advocaat aan de balie van Brussel

Gérard DELVAUX, accountant-bedrijfsrevisor

Luik

Pierre DONCEL, ondervoorzitter van de arbeidsrechtbank te Luik

Philippe HANSOUL, advocaat, plaatsvervangend rechter in de arbeidsrechtbank te Luik

Michel IDCZAK, accountant en belastingconsulent

Henegouwen

Andrew LEWIS, ondervoorzitter van de arbeidsrechtbank te Bergen

Pierre JANDRAIN, advocaat, plaatsvervangend rechter in het vreedegerecht van het 1ste kanton te Charleroi

Claude MAGNES, accountant en belastingconsulent

Vlaams Brabant en Regio Brussel (Nederlandstalige dossiers)

Guy COELST, voorzitter van de rechtbank van koophandel te Leuven

Koenraad MOENS, raadsheer in het hof van beroep te Brussel

Jules NAEYE, accountant

Oost-Vlaanderen

Reinhilde WAUTERS, rechter in de rechtbank van koophandel te Dendermonde, afdeling Sint-Niklaas

Francine DE TANDT, ondervoorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel

Joseph VAN WEMMEL, accountant-bedrijfsrevisor

West-Vlaanderen

André CHRISTIAENS, ere-voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Kortrijk

Léon DE MEERSCHAERT, ere-vrederechter

Jacques HELLIN, accountant

Antwerpen

Michel DECKERS (†), ere-voorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen

opvolger: Luc DE DECKER, ondervoorzitter van de rechtbank van koophandel te Antwerpen

Rudolf DE GROOTE, rechter in de rechtbank van koophandel te Antwerpen

Raphaël VAN DAMME, accountant

Limburg

Prosper VANHELMONT, voorzitter van de rechtbank van koophandel te Hasselt

Thierry PHILIPPE, advocaat, plaatsvervangend rechter in de rechtbank van koophandel te Hasselt

Kurt STRAKA, accountant en belastingconsulent

Stagecommissie

Voorzitter

Joseph VAN WEMMEL

Vice-Voorzitter

Christine CLOQUET

NEDERLANDSTALIGE LEDEN

FRANSTALIGE LEDEN

Effectieve

Jan LAMMENS

Jean-Guy DIDIER

Maria-Theresia SMET

Guy DONCEL

Emile VANKEERBERGHEN

Guy FIJALKOWSKI

François VERMEIREN

Patrick JAILLOT

Plaatsvervangende

Leon KERFS

Olivier de BONHOME

Willy LUTS

René HOUDMONT

Roger SMOLDERS

Joseph MARKÒ

Guido VAN DEN WOUWER

Marie-Cécile PROCUREUR

Consultatieve Commissie der Beroepsverenigingen

Voorzitter

Julien VAN WOUWE

Vice-Voorzitter

René DOUCY

Nederlandstalig secretaris

Sylva TROONBEECKX

Franstalig secretaris

Paul VAN DIEVOET

Commissie van Toezicht

Algemene coördinator

André BERT

NEDERLANDSTALIGE KAMER

Coördinator

Marcel VERSCHELDEN

FRANSTALIGE KAMER

Coördinator

Gérard DELVAUX

Verslaggever

Jacques COLSON

Verslaggever

Micheline CLAES

Leden

Jacques HELLIN

Maria-Theresia SMET

Maurice VANDER AUWERA

Joseph VAN WEMMEL

Leden

Dominique DELIEGE

Claude JANSSENS

Erkenningscommissie – belastingconsulenten

Voorzitter

Anne SPIRITUS-DASSESE, Voorzitter van de rechtbank van koophandel te Brussel

Effectieve leden accountants

Raymond KROCKAERT

Roger VANDELANOTTE

Plaatsvervangende leden accountants

Voor Raymond KROCKAERT: Vincent DELVAUX

Guy SAVOIR

Voor Roger VANDELANOTTE: Michel LIESENS

Martin CLAES

Effectieve leden belastingconsulenten

Pierre CATTELAINE

Jos DE BLAY

Plaatsvervangende leden belastingconsulenten

Voor Pierre CATTELAÏN: Guy MOTTET
 Antonio BADALIN
Voor Jos DE BLAY: Kurt STRAKA
 Gustaaf CUYPERS

DIENSTEN VAN HET INSTITUUT

Directie

Secretaris-generaal
Philip VAN EECKHOUTE

Directieattaché
Isabelle HAMERLINCK

Studiedienst

Nederlandstalig

Rutger VAN BOVEN

Franstalig

Roger LASSAUX

Juridische dienst

Nederlandstalig

Filiep JODTS

Jan VAN DROOGBROECK

Franstalig

Eric BASSO

Martine LANCELOT

Philippe WACQUIER

Stagedienst

Nederlandstalig

Cathy COMMERMANN

Chantal VANDENDRIESSCHE

Franstalig

Olivier REDAELLI

Marie-Claire ROTTE

Algemeen Secretariaat

Nederlandstalig

Wii SAMBAERE

Corry VANDERBORGHT (†)

Franstalig

Valérie CLESSE

Anne FISCHER

Denise REYNAERT

Documentatie

Nederlandstalig

Leen BOONEN

Franstalig

Nicole HORMANS

Publicaties

Maggy TALBOOM

Commissie van Toezicht – Administratie

Martine DOHET

Boekhouding

Monique BOLLEN

Informatica

Eric ANCION

Onthaal

Kristien MICHIELS

Corry Vanderborcht is in oktober 2001 overleden.

Het bericht van haar overlijden heeft ons stil gemaakt.

Wij hebben immers gedurende zoveel jaren met haar mogen samenwerken.

Corry was er al van het eerste uur bij, zij hielp ons Instituut mee uit de startblokken en evolueren tot wat het nu is.

Als collegae konden we rekenen op haar betrouwbare geheugen en haar kennis van de kneepjes van onze dienstverlening. Want Corry kende de leden, en de leden kenden en waardeerden Corry.

De laatste jaren hebben we mogen ervaren hoe moedig, sterk en opgewekt

Corry is gebleven ondanks de zware en onzekere weg die voor haar lag. Dát

beeld houden we vast, zo blijft Corry in onze herinnering verderleven.

Haar collega's

Statistieken

Hierna volgt een overzicht van het aantal leden ingeschreven op 31 december 2001

	Totaal	Franstaligen	Nederlandstaligen
Totaal aantal leden	8427	3517	4910
Natuurlijke personen	6797	2799	3998
Vennootschappen	1630	718	912

Accountants	Totaal	Franstaligen	Nederlandstaligen
Totaal aantal leden Accountants	7608	3251	4357
Accountants	5990	2541	3449
Deellijst van de externe Accountants	3661	1608	2053
Vennootschappen	1618	710	908

Belastingconsulenten	Totaal	Franstaligen	Nederlandstaligen
Totaal aantal leden Belastingconsulenten	3097	1344	1753
Belastingconsulenten	2922	1239	1683
Deellijst van externe Belastingconsulenten	1936	898	1038
Vennootschappen	175	105	70

Overleden confraters

Het Instituut wenst eer te betuigen aan de confraters die in 2001 overleden.

BERLIER Jean-R.
BISSCHOPS Marc
CARPENTIER Roger
CONNART Jean
COLLEYE Joseph
DE BACKER Lucien
DE BRUYNE Georges
DE MULDER Urbain
DENIS René
DHERT Etienne
DOMS Robert
GEENS Martial
JONNIAUX Lucien
KOLL Joseph
LAMMENS André
LECLERCQ Jean Pierre
LINCE Jean-Pierre
MAWHIN Franz
NAESSENS Jean-Pierre
PRINZ André
SEIJNHAËVE Gabriel
VAN BRUSSEL Georges
VAN EGDOM Joseph
VAN MIERENHOUCHT Jean-Marie
VAN WEYENBERGE Julien
WESTHOF Pierre

Verantwoordelijke uitgever

Johan De Leenheer

Livornostraat 41

1050 Brussel

Tel.: 02/543 74 90

Fax: 02/543 74 91

E-mail: info@iec-iab.be

www.accountancy.be

Vormgeving, druk en afwerking **lannoo** drukkerij

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

